

POLSKI KOMITET NORMALIZACYJNY

RAPORT ROCZNY
2012

**RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACYJNEGO
W ROKU 2012**

SPIS TREŚCI

- 5 | List Prezesa PKN
- 6 | List Przewodniczącego Rady Normalizacyjnej
- 7 | Cel, wizja, misja oraz działalność PKN
- 11 | Normalizacja w sektorach
- 46 | Edukacja normalizacyjna
- 49 | Relacje zewnętrzne
- 56 | Informatyka
- 59 | Produkty i usługi PKN
- 65 | Zasoby ludzkie
- 68 | Finanse
- 71 | Wykaz Komitetów Technicznych i Komitetów Zadaniowych

Szanowni Państwo!

Rok 2012 był okresem istotnych wydarzeń w działalności PKN, wynikających z realizacji celów wytyczonych na lata 2009-2013.

W relacjach międzynarodowych na uwagę zasługują nawiązanie kolejnych kontaktów z krajami byłej WNP: podpisano Porozumienie o Współpracy między Polskim Komitetem Normalizacyjnym a Ministerstwem Gospodarki i Polityki Antymonopolowej Republiki Kirgistanu w dziedzinie normalizacji, uzgodniono projekt Memorandum o Porozumieniu pomiędzy PKN a Komitetem Regulacji Technicznych i Metrologii Ministerstwa Przemysłu i Nowych Technologii Republiki Kazachstanu i projekt nowego porozumienia o współpracy w dziedzinie normalizacji pomiędzy PKN a Ministerstwem Rozwoju Gospodarczego i Handlu Ukrainy. Zorganizowano spotkanie przedstawicieli jednostek normalizacyjnych krajów Unii Celnej (Białoruś, Kazachstan, Federacja Rosyjska) oraz Kirgistanu i Polski w siedzibie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, co następnie skutkowało organizacją wraz z Ministerstwem Gospodarki seminarium „Dostęp polskich towarów i usług na rynek Unii Celnej i Wspólnego Obszaru Gospodarczego Rosji, Białorusi i Kazachstanu”. Działalność PKN na tym polu ma ściśle określony cel – ułatwić polskim przedsiębiorcom dostęp do rynków krajów, z którymi nawiązujemy współpracę. Realizacja tego zadania nie jest zależna wyłącznie od PKN - wykonujemy zadania właściwe dla instytucji z otoczenia biznesu, nie mamy żadnego wpływu na decyzje polityczne.

W zakresie działań dotyczących postrzegania normalizacji w społeczeństwie i usprawnienia zarządzania PKN podjęliśmy znaczące decyzje w sprawie integracji systemu zarządzania jakością i systemu zarządzania bezpieczeństwem w jeden Zintegrowany System Zarządzania, utworzenia funkcji Pełnomocnika Prezesa PKN ds. Edukacji Normalizacyjnej i rozpoczęcia promocji edukacji normalizacyjnej na wszystkich szczeblach edukacji. Rozpoczęto, na miarę możliwości jednostki finansów publicznych, akcje promocyjne mające na celu budowę pozycji Znak PN jako znaku konsumenckiego, uczestniczono w wielu wydarzeniach (konferencje, targi itp.), na których promowano normalizację jako nowoczesne narzędzie zarządzania przedsiębiorstwem. Doskonalono kontrolę zarządczą.

W działaniach dotyczących współpracy z Komitetami Technicznymi najważniejszym dokonaniem było oddanie do użytku nowego narzędzia do wspomagania prac normalizacyjnych, czyli uruchomienie Polskiego Zasobu Normalizacyjnego. Zdecydowaliśmy się wdrożyć ten system w sposób niekorzystny wizerunkowo dla wykonawców, ale taki sposób gwarantował szybkie wychwycenie błędów oraz zachowanie wymaganego poziomu bezpieczeństwa.

Wprowadzenie nowej formy organu technicznego – Komitetu Zadaniowego – przyniosło bardzo dobre rezultaty. Działa już pięć takich komitetów, a ich aktywność wskazuje, że taka forma organizacyjna była potrzebna. Szkoda, że inicjatywa w takich sprawach wychodzi od PKN. Po 20 latach od wprowadzenia w Polsce systemu normalizacji dobrowolnej PKN jest ciągle postrzegany jako organ decyzyjny, a nie jak partner wspomagający środowiska w realizacji ich celów normalizacyjnych. Wiele wysiłku poświęcamy, aby zmienić sposób rozumienia naszej roli, ale efekty wciąż nie są zadowalające.

Dr inż. Tomasz Schweitzer

Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Warszawa, 2012 r.

Szanowni Państwo!

Rada Normalizacyjna, której mam zaszczyt przewodniczyć, jest bardzo ważnym organem działalności normalizacyjnej. Do zadań RN należy wspieranie PKN w realizacji wyznaczonych celów oraz wskazywanie nowych obszarów istotnych dla normalizacji, a tym samym dla całego społeczeństwa. W Radzie Normalizacyjnej zasiadają przedstawiciele organów administracji rządowej, organizacji gospodarczych, organizacji pracodawców, organizacji zawodowych i naukowo-technicznych oraz przedstawiciele szkół wyższych i nauki. Tym samym skład RN stanowi pełen przekrój branżowy i dlatego jest ona delegowana do wydawania opinii co do stanu i kierunków rozwoju normalizacji oraz kwestii odnoszących się do organizacji prac normalizacyjnych.

W roku 2012 RN swoje działania skupiła przede wszystkim na wspieraniu PKN we wdrażaniu działań edukacyjnych w zakresie normalizacji. Praca PKN zmierzająca do wprowadzenia normalizacji do programu nauczania jest bardzo istotna. Dzięki temu obecni uczniowie, a przyszli producenci, inżynierowie, projektanci, konsumenci będą świadomi istnienia normalizacji i jej wpływu na jakość wyrobów i nasze życie. W tym celu PKN powołał Pełnomocnika ds. Edukacji, którego zadaniem jest koordynowanie współpracy ze szkołami i uczelniami. Rada Normalizacyjna nieustannie podkreśla trafność działań PKN w tym zakresie i wspiera jego decyzje.

Dzięki rekomendacji Rady Normalizacyjnej poprzedniej kadencji, PKN ma możliwość powoływania innych Organów Technicznych niż tylko Komitety Techniczne: Grup Roboczych, Rad Sektorowych i Komitetów Zadaniowych. Ta inicjatywa mocno wspierana przez RN cieszy się dużym zainteresowaniem środowiska branżowego i wpływa na jego zaangażowanie w prace normalizacyjne.

W roku 2012 w PKN dokonano zmian niezwykle istotnych dla systemu normalizacyjnego, tj. zintensyfikowano działania zmierzające do wdrożenia nowoczesnego systemu informatycznego – Polskiego Zasobu Normalizacyjnego – portalu korporacyjnego, który zastępuje dotychczas funkcjonujące systemy ZSI Norma i e-KT. Ale te zmiany nie byłyby możliwe bez zaangażowania Najwyższego Kierownictwa i wszystkich Pracowników PKN, a także Członków Rady Normalizacyjnej III Kadencji, za co chciałbym złożyć serdeczne podziękowania.

Prof. zw. dr hab. inż. Stanisław Tkaczyk

Przewodniczący Rady Normalizacyjnej przy PKN

Warszawa, 2012 r.

CEL, MISJA, WIZJA ORAZ DZIAŁALNOŚĆ PKN

CEL, WIZJA, MISJA ORAZ DZIAŁALNOŚĆ PKN

CELEM działań PKN na lata 2009-2013 jest zdobyć w Polsce i na arenie międzynarodowej renomy organizacji:

- uznawanej i docenianej, niezależnej od jakichkolwiek wpływów, autonomicznej i obiektywnej;
- sprawnie koordynującej prace normalizacyjne, aktywnie współuczestniczącej w działalności międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych;
- dostarczającej usługi i produkty wysokiej jakości na rzecz polskiej gospodarki, społeczeństwa i administracji publicznej.

Osiąganie planowanego celu odbywać ma się na trzech płaszczyznach: społecznej, korporacyjnej i technicznej.

Płaszczyzna społeczna - to szeroko rozumiane społeczeństwo (w tym konsumenci) i organy administracji rządowej.

Płaszczyzna korporacyjna - to zarówno wewnętrzna organizacja pracy PKN, jak i udział PKN w działalności korporacyjnej międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych.

Płaszczyzna techniczna - to działalność ekspertów w normalizacji krajowej, europejskiej i międzynarodowej.

WIZJA

PKN nowoczesną jednostką organizacyjną o osobowości prawnej, znaną powszechnie i cenioną w Polsce i na świecie, niezależną i otwartą na potrzeby rynku i administracji publicznej, zaspokajającą potrzeby użytkowników i świadczącą usługi o wysokiej jakości i w wymaganym czasie.

MISJA

Sprawnie organizować działalność normalizacyjną zgodnie z rozwiązaniami europejskimi i międzynarodowymi, wypracowanymi przy aktywnym współdziałaniu krajowych ekspertów, wspierającą krajową politykę techniczną w celu ułatwienia wymiany handlowej, zapewnienia konkurencyjności polskim producentom; dostarczać wszystkim zainteresowanym produkty normalizacyjne o wysokiej jakości, w uzgodnionych terminach, odpowiadające wymaganiom rynku.

Celem działań kierownictwa PKN jest przede wszystkim stworzenie warunków do efektywnej i autonomicznej pracy Organów Technicznych. Temu celowi są podporządkowywane działania na różnych płaszczyznach.

Od 2006 r. PKN zabiega o dokończenie procesu transformacji systemu normalizacyjnego w Polsce przez nowelizację ustawy o normalizacji i przekształcenie PKN w stowarzyszenie. Starania te po raz kolejny nie zakończyły się sukcesem. Odbija się to niekorzystnie przede wszystkim na środowiskach zainteresowanych udziałem w normalizacji, nie następuje bowiem zmiana świadomości związanej z rolą jednostki normalizacyjnej. W konsekwencji ma to niekorzystny wpływ na przebieg prac normalizacyjnych oraz ich finansowanie.

Kontynuowano więc działania dostosowujące PKN (w ramach obowiązującego prawa) do warunków najbardziej zbliżonych do tych, jakie będą występować po zmianie statusu PKN na stowarzyszeniowy. Temu celowi były i są podporządkowywane zmiany w pionie normalizacyjnym, którego struktura jest obecnie przygotowana na szybkie reagowanie na potrzeby zainteresowanych środowisk. Podobnie należy odczytywać zmiany wprowadzane w procedurach dotyczących prac oraz zarządzania pracami Organów Technicznych. Ubiegły rok był pierwszym rokiem funkcjonowania Rad Sektorowych i Komitetów Zadaniowych. Wprowadze-

nie nowej formy Organu Technicznego – Komitetu Zadaniowego przyniosło bardzo dobre rezultaty. Działa już pięć takich komitetów, a ich aktywność wskazuje, że taka forma organizacyjna była potrzebna.

Wprowadzono również procedurę umożliwiającą odwołanie się członków od decyzji podjętych przez OT.

Wszystkie te zmiany mają przede wszystkim usprawnić i ułatwić prowadzenie prac normalizacyjnych tak, aby mogły być prowadzone zgodnie z potrzebami rynku. PKN dużą wagę przykładą do zachowania bezstronności i autonomii Organów Technicznych, dlatego stara się unikać sterowania pracami KT i finansowania prac normalizacyjnych.

Ponadto PKN konsekwentnie przestrzega zasady sprawiedliwości społecznej. Kosztami normalizacji nie można obciążać wszystkich podatników, gdy korzyści z jej stosowania odnoszą niektórzy. W obszarach, w których normalizacja dotyczy szeroko pojętego bezpieczeństwa obywateli, inicjowanie prac i ponoszenie kosztów prac powinny oczywiście ponosić resorty do tego wyznaczone. Nieprzerwanie informujemy zainteresowanych ministrów o tym, że to z ich środków powinny być finansowane takie prace, bo dobrowolny system normalizacyjny odznacza się zdecentralizowanym finansowaniem normalizacji.

Zmianom organizacyjnym towarzyszy informatyzacja. Oddano do użytkowania nowe narzędzie informacyjne wspomagające prace normalizacyjne – Polski Zasób Normalizacyjny (PZN). To portal korporacyjny zastępujący dotychczas funkcjonujące systemy: ZSI Norma i e-KT. Jego zaletą jest elastyczność i dostępność – można zalogować się z każdego miejsca na świecie. Organy Techniczne zyskują narzędzia do pracy z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik, a szerokie grono użytkowników wygodny dostęp do Polskich Norm.

PKN konsekwentnie prowadzi działania mające zwiększać świadomość normalizacyjną wśród społeczeństwa. Duży nacisk został położony na realizowanie postanowień polityki edukacyjnej – popularyzowanie normalizacji w szkolnictwie wyższym, średnim i zawodowym. Służy to „wychowywaniu” przyszłego świadomego pokolenia inżynierów, producentów i konsumentów.

Kontrola zarządcza

Zespół ds. monitorowania i oceny kontroli zarządczej pozytywnie ocenił funkcjonowanie w roku 2012 kontroli zarządczej w Polskim Komitecie Normalizacyjnym. Zwraca uwagę fakt, że wszyscy pracownicy, wykonując swoje zadania, realizują standardy kontroli zarządczej w codziennej pracy. Realizacja postulatów pracownika, zgłoszonego w wyniku samooceny kontroli zarządczej w 2011 r. dowodzi, że pracownicy mają wpływ na kierunki rozwoju i doskonalenie wewnętrznej organizacji PKN. W 2012 roku w PKN wprowadzono mechanizmy doskonalące kontrolę zarządczą, a wyniki samooceny, audyty ZSZ, kontrole finansowe, wyniki z monitorowania realizacji celów i zadań, podejmowane działania korygujące i zapobiegawcze stanowią źródło uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej przez Prezesa PKN oraz o skutecznej i efektywnej realizacji wszystkich standardów określonych przez Ministra Finansów.

Zintegrowany System Zarządzania

W okresie 6 miesięcy (tj. od marca do września 2012 r.) został zrealizowany „siłami PKN” projekt, mający na celu integrację systemu zarządzania jakością i systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji. Zintegrowany System Zarządzania został wprowadzony od dnia 14 września 2012 r.

Prace nad integracją funkcjonujących w PKN Systemów Zarządzania Jakością (SZJ) oraz Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) podjęto w celu:

- ujednoczenia zasad;
- nadzoru nad dokumentami i zapisami;
- prowadzenia auditów wewnętrznych;
- inicjowania i realizacji działań korygujących;
- przeprowadzania przeglądów systemu w obszarze jakości i bezpieczeństwa informacji;
- optymalizacji i wypracowania logicznych i jednoznacznych rozwiązań dla podejścia procesowego, a także analizy ryzyka, tworzenia i testowania planów ciągłości działania i innych kwestii, dla których określone zostały wymagania w PN-ISO/IEC 27001;
- stworzenia wspólnej strony intranetowej Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Najbardziej znaczącymi korzyściami, wynikającymi z integracji systemów są:

- ograniczenie liczby dokumentów systemowych oraz lokalizacji, w których są gromadzone, udostępniane i przechowywane dokumenty obu systemów;
- nowy wygląd i nowe funkcjonalności strony internetowej systemów w związku ze zmianą narzędzia wykorzystywanego do publikowania strony;
- łatwiejsze zarządzanie dokumentami przez Pełnomocnika;
- interaktywne formularze do elektronicznego wypełniania i podpisywania, z użyciem podpisów elektronicznych, w wyznaczonych miejscach formularza.

Audit zewnętrzny ZSZ

W dniach 28-29 listopada 2012 roku auditorzy z Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji przeprowadzili połączony audit nadzoru II dla Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Bezpieczeństwem Informacji w odniesieniu do wymagań normy PN-EN ISO 9001:2009 oraz wymagań normy PN-ISO/IEC 27001:2007.

Celem auditu była ocena adekwatności i skuteczności SZBI oraz SZJ, a także identyfikacja obszarów potencjalnego doskonalenia.

Przeprowadzony audit nadzoru wykazał, że ustanowiony w Polskim Komitecie Normalizacyjnym System Zarządzania Jakością oraz System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji są zgodne odpowiednio z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2009 i PN-ISO/IEC 27001:2007. Systemy te są utrzymywane i podlegają procesowi doskonalenia.

W komentarzach do ocenianych procesów zostały wskazane potencjały do doskonalenia wdrożonych zabezpieczeń oraz podkreślona została zasadność integracji Systemów Zarządzania Jakością i Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. Pozytywny wynik przeprowadzonej w Polskim Komitecie Normalizacyjnym oceny pozwolił na rekomendację utrzymania ważności certyfikatu dla Systemu Zarządzania Jakością, wydanego na zgodność z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2009 oraz utrzymania ważności certyfikatu dla Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji na zgodność z wymaganiami normy PN-ISO/IEC 27001:2007.

NORMALIZACJA W SEKTORACH

Informacje wstępne

W 2012 r. działalność normalizacyjną prowadzono w 17 Sektorach Normalizacyjnych, wchodzących w skład Wydziału Prac Normalizacyjnych. Sektory utworzono w 2011 r. w ramach podziału tematyki normalizacyjnej, opartego na ogólnym podziale tematyki w europejskich organizacjach normalizacyjnych.

Z ważniejszych zmian organizacyjnych w zakresie prowadzenia prac normalizacyjnych w 2012 r. wymienić należy wprowadzenie nowego systemu informatycznego o nazwie Polski Zasób Normalizacyjny (PZN), który zastępuje dotychczas funkcjonujący system ZSI Norma i e-KT.

PZN – Polski Zasób Normalizacyjny – aplikacja webowa (dostępna przez Internet), system będący bazą danych o Polskich Normach i dokumentach normalizacyjnych oraz organizacjach normalizacyjnych, służący do kompleksowego zarządzania pracami normalizacyjnymi w PKN oraz udostępniający Organom Technicznym funkcjonalności do zarządzania ich pracami normalizacyjnymi, z funkcją uwierzytelniania głosowania przy wykorzystaniu hasła otrzymywanego za pomocą SMS.

W wyniku realizacji prac w 2012 r. w języku polskim opublikowano 367 norm i dokumentów, w tym:

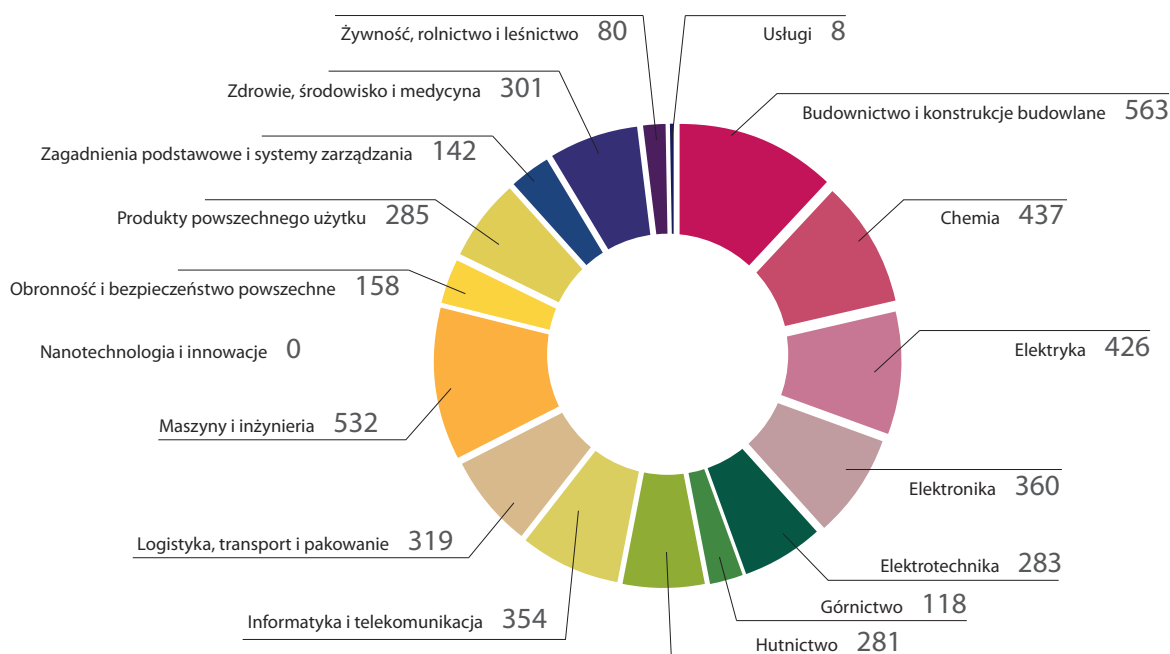
- 300 PN wprowadzających EN, z czego 149 to EN zharmonizowane w ramach dyrektyw nowego podejścia;
- 40 PN wprowadzających Normy Międzynarodowe;
- 21 PN – opracowania własne;
- 6 Polskich Dokumentów Normalizacyjnych (w tym 2 to wdrożenia dokumentów europejskich).

PKN brał udział w opracowaniu EN zgodnie z programem prac CEN i CENELEC. Po zakończeniu prac, nowe EN są wprowadzane do zbioru Polskich Norm metodą uznania (w języku oryginału). Dodatkowo, uznano 97 EN, w których opracowaniu PKN nie brał udziału. W wyniku tych działań uznano łącznie 1 299 EN.

Na koniec 2012 roku w Programie Prac Normalizacyjnych znajdowało się 4 647 tematów normalizacyjnych na różnych etapach opracowania. 1 666 pozycji zakończyło się w 2012 roku opublikowaniem Polskich Norm, elementów dodatkowych do norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych.

Polskie Normy podlegają notyfikacji w europejskich organizacjach normalizacyjnych. Łącznie w 2012 r. notyfikowano 1681 Polskich Norm własnych oraz wpro-

LICZBA WSZYSTKICH TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH WG SEKTORÓW

wadzących Normy Europejskie i Międzynarodowe – wszystkie pozycje zgłoszone do notyfikacji. Wśród notyfikowanych 1619 PN wprowadzających EN najwięcej, bo 1085 PN, notyfikowano w CEN; w CENELEC – 428, w ETSI – 106.

Aby umożliwić wszystkim zainteresowanym uczestnictwo w powstawaniu dokumentów normalizacyjnych oraz wypełnić ustawowy obowiązek opiniowania projektów Polskich Norm, w ramach realizacji tematów normalizacyjnych przeprowadzano ankietę powszechną i adresowaną tych projektów.

Na merytoryczną treść powstających norm i dokumentów istotny wpływ mają podmioty uczestniczące poprzez swoich reprezentantów w pracach Organów Technicznych. W związku z nowymi wyzwaniami, pojawiającymi się w normalizacji europejskiej i międzynarodowej, zarządzeniem Prezesa PKN w listopadzie 2011 r. wprowadzono nowe rodzaje Organów Technicznych (inne niż Komitety Techniczne):

- Rady Sektorowe (RS), w skład których wchodzi Przewodniczący Komitetów Technicznych i Komitetów Zadaniowych danego Sektora WPN, koordynujące działania w zakresie tematyki danego Sektora;
- Komitety Zadaniowe (KZ) – ciała kolegialne powoływane do wykonania określonego zadania normalizacyjnego, np. do opracowania kilku projektów norm.

Rady Sektorowe powołuje się w Sektorach WPN. W 2012 r. w 16 Radach Sektorowych pracowało 244 Przewodniczących KT/KZ. Nie została powołana RS Sek-

tora Nanotechnologii i Innowacji z uwagi na zbyt małą liczbę KT/KZ w Sektorze.

W 2012 roku zainteresowanie uczestnictwem w pracach KT utrzymało się na poziomie roku poprzedniego. W 2012 r. Prezes PKN powołał 128 podmiotów na członka Komitetów Technicznych (181 członkostw w KT) – co oznacza, że 128 podmiotów podjęło działania w 181 KT – oraz odwołał 62 podmioty (100 członkostw w KT). Całkowitą rezygnację z prac w komitetach zgłosiło 41 podmiotów (62 członkostwa w KT).

Do prac w KT zgłosiło się 88 podmiotów (117 członkostw), które nie uczestniczyły w KT wg stanu na koniec 2011 roku.

Na koniec 2012 r. w pracach 249 Komitetów Technicznych uczestniczyło 2850 osób reprezentujących 1 049 podmiotów, mając 2603 członkostwa w KT.

Największą grupę członków Komitetów Technicznych stanowią podmioty z grupy organizacji, jednostek gospodarczych i spółek prawa handlowego (69,3% członków), ale mają w KT tylko 45,8% członkostw ze względu na fakt, że 67,4% z nich to małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), które w KT mają jedno lub dwa członkostwa.

Członkostwo MŚP w Komitetach Technicznych stanowi 46,7% i przedstawia się następująco (stan na koniec 2012 r.):

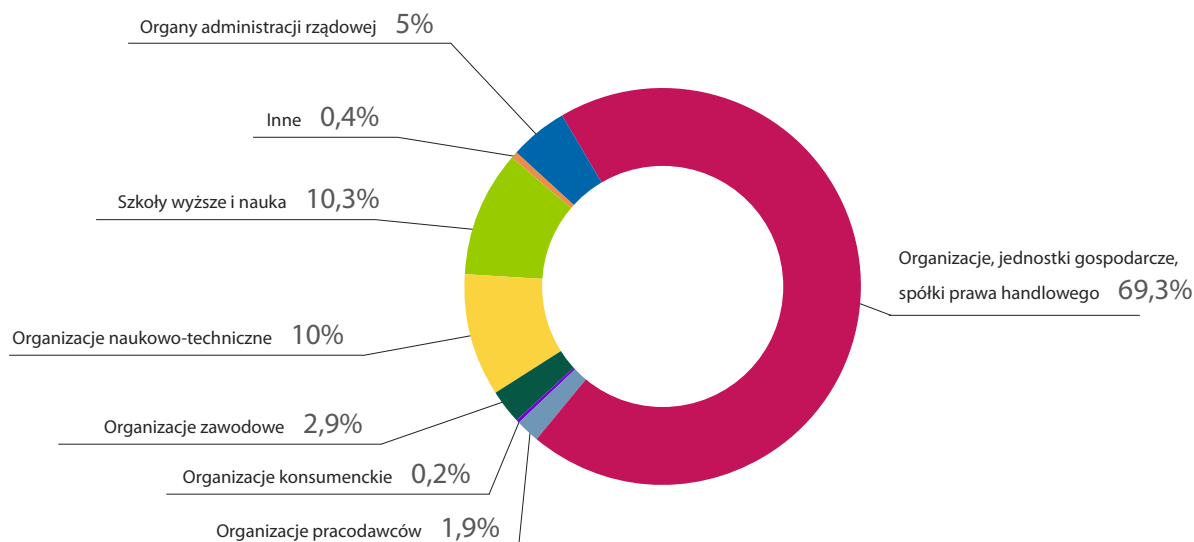
- mikroprzedsiębiorstwa – 139 podmiotów;
- małe przedsiębiorstwa – 137 podmiotów;
- średnie przedsiębiorstwa – 214 podmiotów.

Zestawienie liczby podmiotów w KT wg rodzaju podmiotu zgodnie z ustawą o normalizacji

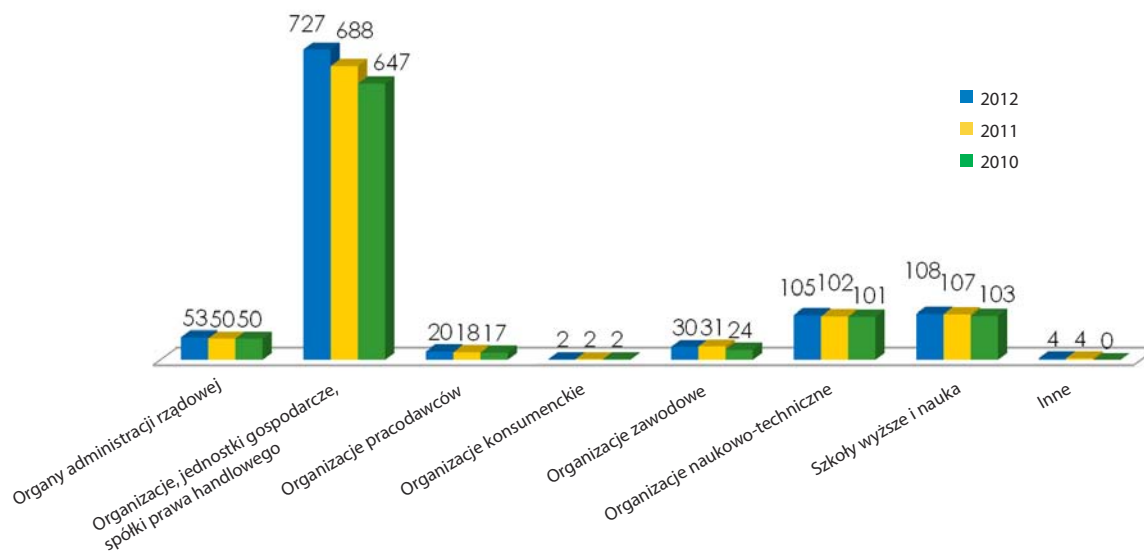
L.p.	Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów			Liczba członkostw			Liczba reprezentantów		
		2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
1	Organy administracji rządowej	50	50	53	197	194	194	217	215	213
2	Organizacje, jednostki gospodarcze, spółki prawa handlowego	647	688	727	1 046	1 124	1 192	1 080	1 153	1 214
3	Organizacje pracodawców	17	18	20	30	33	35	33	35	38
4	Organizacje konsumenckie	2	2	2	14	13	13	11	10	10
5	Organizacje zawodowe	24	31	30	36	44	41	45	52	51
6	Organizacje naukowo-techniczne	101	102	105	459	470	467	536	532	534
7	Szkoły wyższe i nauka	103	107	108	618	640	657	758	776	798
8	Inne	-	4	4	-	4	4	-	6	6
Ogółem		944	1 002	1 049	2 400	2 522	2 603	2 680	2 779	2 864*

*Większa liczba reprezentantów niż osób wynika z faktu reprezentowania przez te same osoby różnych organizacji.

Udział rodzajów podmiotów w KT (2012)

Porównanie liczby rodzajów podmiotów w latach 2010 - 2012

W KT ze względu na upływającą kadencję lub zaistniałe odwołania zorganizowano wybory Przewodniczących i Zastępców Przewodniczących, którzy zostali powołani przez Prezesa PKN do pełnienia swoich funkcji na 4-letnią kadencję. Powołani Przewodniczący zostali równocześnie członkami Rad Sektorowych.

Do pełnienia funkcji w KT powołanych zostało 29 Przewodniczących oraz 14 Zastępców Przewodniczącego. Spośród powołanych, 12 Przewodniczących oraz 10 Zastępców Przewodniczących nie pełniło wcześniej tej funkcji w KT, do którego zostali powołani.

Zgodnie z ustawą o normalizacji sekretariaty komitetów prowadzi PKN, lecz na mocy umowy może powierzyć prowadzenie sekretariatu zainteresowanemu

podmiotowi zewnętrznemu. Na koniec 2012 r. z 249 sekretariatów KT w PKN umiejscowionych było 158 (63,5%), poza PKN 91 (36,5%) sekretariatów - prowadzonych przez 54 podmioty. Zmniejszenie w stosunku do ubiegłego roku liczby sekretariatów prowadzonych przez podmioty zewnętrzne (z 98 do 91) zostało spowodowane m.in. wprowadzeniem Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Bezpieczeństwem Informacji oraz Zarządzenia Prezesa PKN, które wprowadziło nowe zasady prowadzenia sekretariatu przez podmiot zewnętrzny. Część podmiotów nie podjęła się prowadzenia sekretariatu na nowych zasadach (wpłynęło 11 rezygnacji).

Liczba wszystkich Komitetów Technicznych/Komitetów Zadaniowych

	Ogółem na 31.12.2011	Zmiany liczby KT/KZ w ciągu roku		Ogółem na 31.12.2012
		odwołane	powołane	
KT	249	-	-	249
KZ	-	-	5	5

W 2012 r. powołano 5 Komitetów Zadaniowych, utworzonych na wniosek zainteresowanych podmiotów:

- Nr 500 ds. Usług Solaryjnych
- Nr 501 ds. Usług w Zakresie Systemów Bezpieczeństwa Pożarowego i Alarmowych Systemów Zabezpieczeń
- Nr 502 ds. Usług Chirurgii Estetycznej
- Nr 503 ds. Facility Management
- Nr 504 ds. Rynku Nieruchomości.

Na koniec 2012 r. w pracach 5 Komitetów Zadaniowych uczestniczyło 37 podmiotów, poprzez 49 swoich reprezentantów, mając 40 członkostw.

Największą grupę członków Komitetów Zadaniowych stanowią podmioty z grupy organizacji, jednostek gospodarczych i spółek prawa handlowego. Stanowią 64,9% członków mając w 62,5% wszystkich członkostw.

Wszystkie sekretariaty Komitetów Zadaniowych są prowadzone przez PKN.

Zarządzeniem Prezesa PKN, w 2011 r. wprowadzono obowiązek opracowania i stałej aktualizacji Planu działania każdego istniejącego KT, jak również nowo powoływanych KT i KZ. Plany działania KT/KZ są odpowiednikiem Biznesplanów europejskich komitetów technicznych (TC).

Plan działania Komitetu Technicznego (PD KT)/Komitetu Zadaniowego (PD KZ) jest zwięzłym opisem bieżącego stanu prac normalizacyjnych i planu prac w kontekście ważnych biznesowych, technologicznych, środowiskowych i społecznych prognoz w dziedzinie, którą zajmuje się KT/KZ. Plan działania Komitetu Technicznego (PD KT)/Komitetu Zadaniowego (PD KZ) jest opracowywany m.in. w celu promocji wśród środowisk zainteresowanych daną tematyką dokonań oraz planów KT/KZ, z którymi wiąże się potrzeba uzyskania środków finansowych, niezbędnych do realizacji planowanych prac. Plany działania KT i KZ są – po ich zatwierdzeniu – na bieżąco udostępniane zainteresowanym na stronie internetowej PKN.

Zestawienie udziału podmiotów w 2012 roku w Komitetach Zadaniowych wg rodzaju podmiotu zgodnie z ustawą o normalizacji

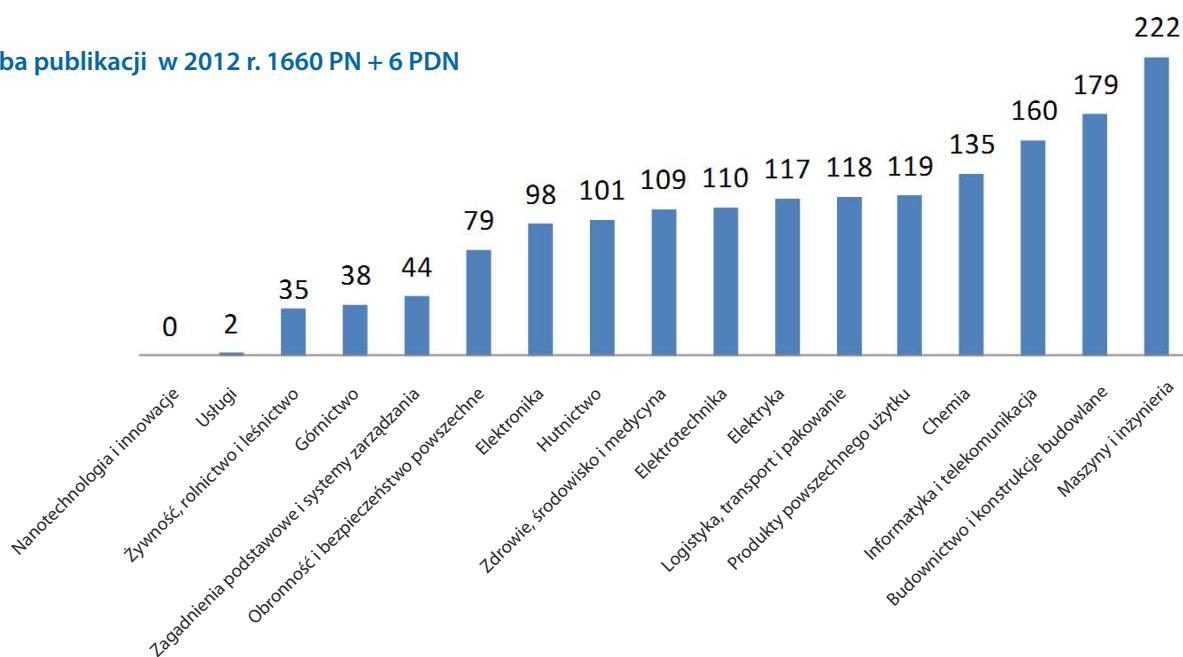
Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów	Liczba członkostw	Liczba reprezentantów
Organy administracji rządowej	1	1	2
Organizacje, jednostki gospodarcze, spółki prawa handlowego	24	25	30
Organizacje pracodawców	-	-	-
Organizacje konsumenckie	-	-	-
Organizacje zawodowe	5	6	7
Organizacje naukowo-techniczne	3	3	5
Szkoły wyższe i nauka	4	5	5
Ogółem	37	40	49

Liczba zatwierdzonych/opublikowanych Polskich Norm, elementów dodatkowych, Polskich Dokumentów Normalizacyjnych w podziale tematycznym w 2012 roku*

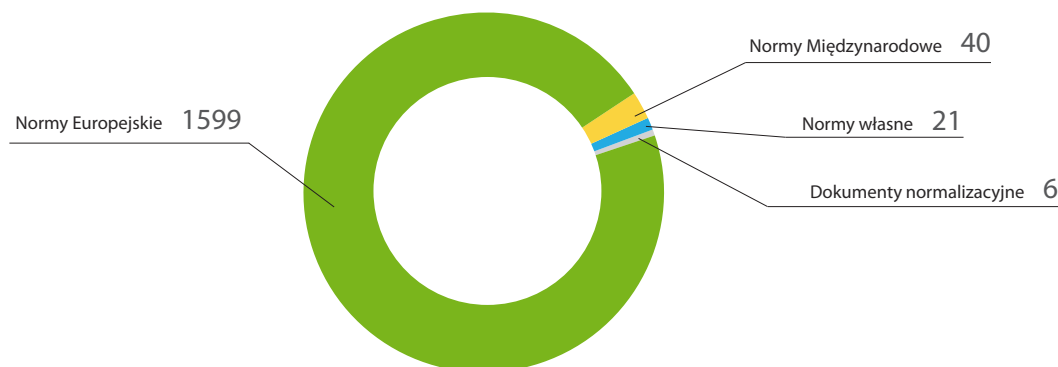
Tematyka	Liczba zatwierdzeń	Liczba publikacji
Budownictwo i konstrukcje budowlane	196	179
Chemia	147	135
Elektryka	122	117
Elektronika	99	98
Elektrotechnika	113	110
Górnictwo	41	38
Hutnictwo	104	101
Informatyka i telekomunikacja	173	160
Logistyka, transport i pakowanie	129	118
Maszyny i inżynieria	230	222
Nanotechnologia i inowacje	0	0
Obronność i bezpieczeństwo powszechne	81	79
Produkty powszechnego użytku	121	119
Usługi	2	2
Zagadnienia podstawowe i systemy zarządzania	43	44
Zdrowie, środowisko i medycyna	113	109
Żywność, rolnictwo i leśnictwo	35	35
Razem	1 749	1 666

*Liczba zatwierdzeń daje obraz pracy KT i współpracującego z nim Sektora w 2012 r.; liczba publikacji wskazuje ile norm i innych dokumentów normalizacyjnych udostępniono użytkownikom w 2012 r. (zawiera część norm/dokumentów normalizacyjnych zatwierdzonych w 2011 r. oraz opublikowane w 2012 r. normy i dokumenty zatwierdzone w 2012 r.)

Liczba publikacji w 2012 r. 1660 PN + 6 PDN

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm oraz dokumentów normalizacyjnych, opublikowanych w 2012 r. w podziale na rodzaje opracowań

Prace dotyczące wprowadzania Norm Europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych stanowiły 96,1% wszystkich publikacji w 2012 roku.

Część (33,5%) prac dotyczących opracowania PN i PDN w języku polskim została sfinansowana w 2012 r. w ramach prac na zamówienie zainteresowanych środowisk.

Wycofywanie norm

Ze zbioru PN wycofano bez zastąpienia 1 438 PN nieaktualnych lub sprzecznych z Normami Europejskimi, w tym 1 134 PN spośród 1 140 PN planowanych do wycofania w wyniku okresowego przeglądu PN własnych i PN wprowadzających Normy Międzynarodowe (w sześciu przypadkach KT zmieniły decyzje co do potrzeby wycofania PN po zakończeniu przeglądu).

Współpraca z europejskimi i międzynarodowymi organizacjami normalizacyjnymi

W 2012 r. PKN kontynuował działania związane z członkostwem w organizacjach międzynarodowych (ISO i IEC) i europejskich (CEN i CENELEC) oraz statusem krajowej organizacji normalizacyjnej w ETSI.

PKN współpracuje ze 173 komitetami technicznymi (TC)/podkomitetami (SC) IEC, w tym w 64 ma członkostwo czynne („P”) a w 109 członkostwo bierne („O”); nie prowadzi współpracy z 2 TC/SC. W pracach 124 grup roboczych uczestniczy 77 ekspertów z Polski – będących reprezentantami podmiotów gospodarczych – członków KT.

W 2012 r. zmieniono bądź zadeklarowano nowe formy uczestnictwa w pracach:

- 5 IEC TC/SC.

PKN współpracuje z 644 komitetami/podkomitetami ISO, w tym w 235 ma członkostwo czynne, a w 409 członkostwo bierne; nie prowadzi współpracy z 93 TC/SC. W pracach 127 grup roboczych uczestniczy 84 ekspertów z Polski.

W 2012 r. zmieniono bądź zadeklarowano nowe formy uczestnictwa w pracach:

- 23 ISO TC/SC.

Członkostwo w IEC

Członkostwo	Komitety (TC)	Podkomitety (SC)	Razem (TC i SC)
IEC			
Czynne („P”)	34	30	64 (37%)
Bierne („O”)	61	48	109 (62%)

Członkostwo w ISO

Członkostwo	Komitety (TC)	Podkomitety (SC)	Razem (TC i SC)
ISO			
Czynne („P”)	60	175	235 (27%)
Bierne („O”)	140	269	409 (64%)

W CEN, w pracach 247 grup roboczych (WG) uczestniczy 197 polskich ekspertów. W 2012 r. PKN przeprowadził weryfikację ekspertów do grup roboczych.

W CENELEC, w pracach 27 grup roboczych uczestniczy 21 polskich ekspertów.

W 2012 roku delegaci uczestniczyli w 62 posiedzeniach organów roboczych europejskich i międzynarodowych organizacji normalizacyjnych, w tym: 6 posiedzeniach IEC, 14 posiedzeniach ISO, 23 posiedzeniach CEN oraz 5 posiedzeniach CENELEC.

W wyniku współpracy PKN w ramach działalności normalizacyjnej prowadzonej przez europejskie i międzynarodowe organizacje normalizacyjne zaopiniowano wszystkie dokumenty, dla których stanowisko organizacji członkowskiej było obligatoryjne.

Zarejestrowano 2 018 dokumentów roboczych IEC, w tym 716 dotyczących TC/SC, w których PKN ma status członka „P”. PKN zaopiniował 1 037 dokumenty, a do 123 zgłoszono uwagi merytoryczne, komentarze redakcyjne lub propozycje zmian.

Zarejestrowano 4 859 dokumentów roboczych ISO poddanych opiniowaniu/głosowaniu w 2012 r., w tym 2 336 dotyczących TC/SC, w których PKN ma status członka „P”. Udzielono odpowiedzi na 2 658 dokumentów, w tym do 154 zgłoszono uwagi merytoryczne, komentarze redakcyjne lub propozycje zmian.

Zarejestrowano 2 519 dokumentów roboczych CEN (łącznie z ASD-STAN i ECISS), które zostały zaopiniowane/głosowane, w tym 1 698 projektów Norm Europejskich – prEN i FprEN. Do 189 projektów EN zgłoszono uwagi merytoryczne lub redakcyjne.

Zarejestrowano także 844 dokumenty robocze CENELEC, które zostały zaopiniowane/głosowane, w tym 837 projektów Norm Europejskich – prEN i FprEN. Do 39 projektów zgłoszono uwagi merytoryczne lub redakcyjne.

Od początku 2012 r. przekazano do ETSI 70 stanowisk do projektów Norm Europejskich (prETSI EN), w tym do 3 z uwagami.

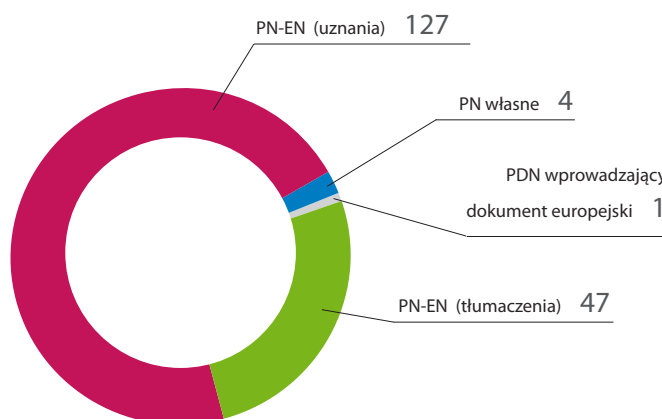
Podczas 45. Posiedzenia CEN/BT TCMG powołano do życia nowy komitet projektowy CEN/TC 419 Usługi kryminalistyczne. Wnioskodawcą był PKN; projekt powstał we współpracy z Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji (CLKP) w Warszawie. Konsekwencją tego było powierzenie przez Radę Techniczną CEN prowadzenia sekretariatu tego TC Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu. 3 sierpnia 2012 r. PKN podpisał umowę, na mocy której obowiązki prowadzenia ww. sekretariatu zostały przekazane CLKP. Pierwsze posiedzenie CEN/TC 419 odbyło się 23 października 2012 r. w siedzibie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w Warszawie. Uczestniczyło w nim blisko 30 delegatów reprezentujących Belgię, Francję, Niemcy, Finlandię, Wielką Brytanię, Szwecję, Hiszpanię, Holandię oraz Polskę. Obrady były prowadzone przez Sekretarza Komitetu, panią Agnieszkę Łukomską (Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji) oraz powołanego decyzją członków TC Przewodniczącego – mł. insp. Pawła Rybickiego, dyrektora CLKP.

Sektor Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych stanowią 97,8% opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm oraz dokumentów normalizacyjnych, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	47
PN-EN (uznania)	127
PN własne	4
PDN wprowadzający dokument europejski	1
Razem (wszystkie opracowania)	179

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W SBD w roku 2012 prace normalizacyjne koncentrowały się głównie wokół dwóch bardzo istotnych dla branży budowlanej tematów:

- rozpoczęcia na poziomie europejskim nowelizacji Norm Europejskich, tzw. Eurokodów, poprzez włączanie do ich treści zmian i poprawek;
- wprowadzania do Norm Europejskich zmian związanych z zastępowaniem dyrektywy nowego podejścia (CPD) dotyczącej wyrobów budowlanych 89/106/EWG, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r.

Eurokody to zbiór zharmonizowanych reguł technicznych dotyczących projektowania konstrukcji, które początkowo miałyby stanowić alternatywę dla krajowych zasad projektowania, funkcjonujących w państwach członkowskich UE, a ostatecznie mają te zasady zastąpić. Tematyka związana z wprowadzaniem do krajowego systemu normalizacyjnego Eurokodów była i jest kluczowa w działalności SBD.

Pracownicy Sektora bardzo często aktywnie uczestniczą również w działaniach związanych z promocją rozwiązań stosowanych w Eurokodach, co miało od-

zwierciedlenie w zorganizowanym spotkaniu w dniu 18 grudnia 2012 r. na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej, gdzie odbył się panel dyskusyjny poświęcony bezpieczeństwu w konstrukcjach żelbetonowych i stosowaniu Eurokodów.

Rozporządzenie Nr 305/2011 ustanawia zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchyla dyrektywę Rady 89/106/EWG. Całkowite uchylenie przepisów krajowych wdrażających dyrektywę 89/106/EWG ma nastąpić 1 lipca 2013 r. Rozporządzenie wprowadza między innymi nowe zapisy o deklarowaniu przez producentów wyrobów budowlanych właściwości użytkowych wyrobów, w oparciu o normy zharmonizowane. Zbiór norm zharmonizowanych, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej („Official Journal”) z zakresu budownictwa liczy obecnie 412 norm. We wszystkich tych dokumentach będą musiały być wprowadzone stosowne zmiany w zapisach odnoszących się do dyrektywy 89/106/EWG, polegające na zastąpieniu ich zapisami dotyczącymi wprowadzonego rozporządzenia.

Mając na uwadze zmiany europejskich przepisów budowlanych oraz interes krajowego budownictwa,

w roku ubiegłym, w ramach działania Sektora Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych, przetłumaczono przy udziale KT na język polski około 50 uznanych za PN Norm Europejskich. Wśród tych norm na uwagę zasługują normy serii PN-EN 1090 Wykonanie konstrukcji stalowych i aluminiowych, bardzo istotne dla wykonawców konstrukcji stalowych.

W 2012 roku Sektor zorganizował w PKN posiedzenia, prowadzonego od ponad 40 lat przez Polskę (PKN), bardzo istotnego dla budownictwa komitetu ISO/TC 98 Podstawy projektowania konstrukcji oraz jego trzech podkomitetów, w tym prowadzony przez PKN podkomitet SC2 Niezawodność konstrukcji.

W roku 2012 można zauważyć zwiększone zainteresowanie działalnością polskich ekspertów w grupach roboczych (WG) powoływanych w komitetach

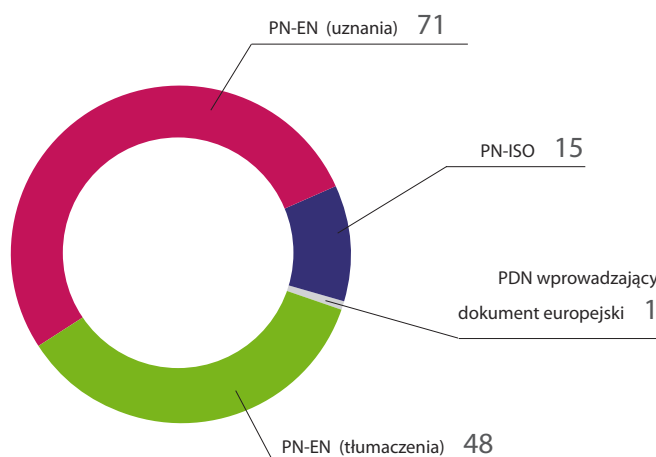
technicznych CEN. Do pracy w WG zgłoszono w 2012 r. 11 nowych osób. Obecnie w Sektorze liczba ekspertów, którzy uczestniczą w pracach 89 grup roboczych (WG), wynosi 140. Pracami jednej z grup WG 5 Design and calculation methods for smoke and heat exhaust ventilation systems, działającej w ramach TC 191/SC1, kieruje (Convenor) przedstawiciel/ekspert z **KT 180 ds. Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów**. Grupa ta zajmuje się zagadnieniami projektowania i wyliczeń dla systemów oddymiających i wentylacyjnych, a więc problemami istotnie wpływającymi na bezpieczeństwo użytkowników obiektów budowlanych.

Sektor Chemii

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Chemii, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych stanowią 88,9% wszystkich opublikowanych Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm oraz dokumentów normalizacyjnych, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	48
PN-EN (uznania)	71
PN-ISO	15
PDN wprowadzający dokument europejski	1
Razem (wszystkie opracowania)	135

Kierunki zmian w Sektorze w 2012 r.

W zakresie SCH znajduje się tematyka dotycząca: analizy chemicznej, bezpieczeństwa chemicznego, materiałów wybuchowych, produktów węglowodorkowych,

paliw płynnych, olejów smarowych, asfaltów, gazów technicznych, tworzyw sztucznych, rur i kształtek z tworzyw sztucznych, gumy, klejów, ceramiki technicznej, nawozów mineralnych, farb, lakierów, barwników,

pigmentów i wypełniaczy, kosmetyków i chemii gospodarczej, ochrony drewna. SCH współpracuje z 17 Komitetami Technicznymi, których zakres działania ma odzwierciedlenie w strukturze Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN).

W 2012 r. włączono do zakresu tematycznego SCH współpracę z CEN/TC 411 w zakresie Bio-based products. Rada Sektorowa SCH jest zainteresowana niektórymi tematami tego komitetu.

W Sektorze w roku 2012 opublikowano w wersji polskiej normy systemowe do przesyłania paliw gazowych. Normy te mają duże znaczenie dla przemysłu i gospodarki. W poszczególnych częściach PN-EN 1555 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych do przesyłania paliw gazowych określono wymagania dla systemu przewodów rurowych i jego elementów wykonanych z polietylenu (PE) i przeznaczonych do przesyłania paliw gazowych. Podano również zalecenia do oceny zgodności oraz zalecaną praktykę instalowania. Postanowienia według niniejszej normy systemowej PN-EN 1555 stosuje się do wykonanych z polietylenu (PE) rur, kształtek, armatury i ich połączeń oraz do połączeń z elementami wykonanymi z innych materiałów, przeznaczonych do stosowania w odpowiednich warunkach ciśnienia i temperatury.

W Komitetach Technicznych (KT 12 i KT 269) opracowano normy i projekty norm dotyczące nowej tematyki. Są to normy z zakresu bezpieczeństwa chemicznego i wyrobów pirotechnicznych.

W normie PN-EN 16020:2012 Dywertery eksplozyjne opisano znaczenie dywertera eksplozyjnego przy zmianie kierunku wybuchów przemieszczających się przewodami rurowymi, zapobiegając w ten sposób zapłonowi od strumienia palącego się materiału oraz spiętrzeniu ciśnienia w połączonych przestrzeniach zamkniętych. Zmniejsza to ryzyko przenoszenia płomienia.

W serii norm EN 16256 Wyroby pirotechniczne - Wyroby pirotechniczne teatralne zdefiniowano procedury podziału na typy, podtypy lub pojedyncze rodzaje wyrobów pirotechnicznych teatralnych. Przypisano te wyroby do odpowiednich kategorii T2 i T1 do użytku na zewnątrz budynku oraz T1 do użytku wewnątrz (wraz z kompletnym ich spisem). Określono wymagania dotyczące konstrukcji, działania i opakowań jednostkowych

wyrobów pirotechnicznych teatralnych odpowiednich typów.

W roku 2012 zainteresowanie podmiotów finansowaniem prac na zamówienie utrzymało się na poziomie roku poprzedniego. Szczególnie aktywne w tym zakresie są podmioty współpracujące z **KT 222 ds. Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych** i **KT 140 ds. Rur, Kształtek i Armatury z Tworzyw Sztucznych**. Większość opublikowanych PN-EN opracowanych przez KT 222 dotyczyła zakresu tematycznego asfaltów i lepiszczy asfaltowych. Opracowano również normy PN-EN z zakresu ciekłych przetworów naftowych, paliw do pojazdów samochodowych oraz normy PN-ISO przedstawiające metody badań przetworów naftowych i środków smarowych. Opublikowano dokument normalizacyjny PKN-ISO/TS dotyczący wymagań dla paliwa do pojazdów samochodowych. Łącznie opracowano 32 tematy normalizacyjne. W ramach KT 140 opracowano 9 tematów normalizacyjnych dotyczących tematyki rur do wody i gazu.

Pracownicy SCH brali udział w wydarzeniach związanych z tematyką normalizacyjną Sektora. Na szkoleniu organizowanym w Polskim Centrum Badań i Certyfikacji pt. „Unijny system oceny zgodności nawozów w świetle proponowanych zmian Komisji Europejskiej” konsultant SCH przedstawił prezentację dotyczącą zagadnień normalizacyjnych w zakresie nawozów. Wnioski z ogólnopolskiego Seminarium w Gliwicach pt. „Zagadnienia terminologiczne – próba ujednoczenia nazewnictwa w dziedzinie technik bezwypokopowych w aspekcie prac normalizacyjnych” znalazły odzwierciedlenie w normalizacji. Zaproponowana i przyjęta na tym seminarium terminologia została wprowadzona do Polskich Norm: PN-EN ISO 11296-1,3,4 i PN-EN ISO 11298-1.

Sektor Elektroniki

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Elektroniki, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (uznania)	98
Razem (wszystkie opracowania)	98

Kierunki zmian w Sektorze w 2012 r.

KT 60 ds. Energoelektroniki i Przyrządów Półprzewodnikowych

W 2012 r. dokonano przesunięcia części zakresu tematycznego KT nr 60 ds. Energoelektroniki i Przyrządów Półprzewodnikowych współpracującego z IEC/TC 113 Normalizacja nanotechnologii urządzeń i układów elektrycznych oraz elektronicznych do Sektora Nanotechnologii i Innowacji (SNI).

W „Wiadomościach PKN. Normalizacja” ukazał się artykuł konsultanta WPN-SEK dotyczący normalizacji w elektronice półprzewodnikowej w kontekście działalności zagrożonego rozwiązaniem KT 60 ds. Energoelektroniki i Urządzeń Półprzewodnikowych.

KT 105 ds. Elektroakustyki oraz Rejestracji Dźwięku i Obrazu

W 2012 r. trwały prace nad tłumaczeniem na język polski Normy Europejskiej EN 60118-13:2011 - w której uwzględniono wszystkie istotne zjawiska, dotyczące kompatybilności elektromagnetycznej, związane z aparatami słuchowymi. Polską Normę opublikowano w 2013 r.

Eksperti z KT 105 brali czynny udział w pracach międzynarodowych ciał technicznych, czego wyrazem było uczestnictwo eksperta KT 105 w posiedzeniu IEC/TC 29 oraz w posiedzeniach grup roboczych i zespołów:

MT 4, WG 17 i MT 19. Posiedzenia odbywały się w siedzibie duńskiej organizacji normalizacyjnej Danish Standards (DS) w Charlottenlund koło Kopenhagi w dniach 17 - 21 września 2012 r.

KT 282 ds. Techniki Światłowodowej

Prace KT były skoncentrowane na wdrażaniu Norm Europejskich. W ciągu całego 2012 roku KT 282 brał udział we wprowadzeniu do PN 40 norm z zakresu techniki światłowodowej. KT 282 czynnie uczestniczył w pracach lustrzanych komitetów międzynarodowych IEC. W dniach 6 - 15 listopada 2012 ekspert z KT 282 wziął udział w posiedzeniu plenarnym IEC/TC 86, IEC/SC 86A, IEC/SC 86b, IEC/SC 86C oraz posiedzeniach grup roboczych IEC/SC 86B, WG 4, WG 6, WG 7, WG 1 oraz IEC/SC 86C. Posiedzenie miało miejsce w Meksyku.

O zainteresowaniu pracami prowadzonymi w zakresie tematyki KT 282 może świadczyć fakt, że w 2012 r. skład KT 282 wzbogacił się o kolejnych trzech członków:

- firma Corning Cable Systems Polska zgłosiła dwóch reprezentantów
- firma FIBERON TECHNOLOGIES INC. Oddział w Polsce zgłosiła jednego reprezentanta
- Urząd Komunikacji Elektronicznej zmienił swojego reprezentanta.

KT 69 ds. Bezpieczeństwa Urządzeń Pomiarowych, Sterujących i Sprzętu Laboratoryjnego

KT 69 współpracuje głównie z IEC/TC 66 i CLC/TC 66. Tematyka KT obejmuje bezpieczeństwo elektrycznych przyrządów i systemów pomiarowych oraz sprzętu laboratoryjnego wg PN-EN 61010 (norma wieloczęściowa). W 2012 r. trwały prace związane z opracowaniem kolejnych części tej normy, ponieważ pojawiają się nowe urządzenia laboratoryjne, np. urządzenia medyczne przeznaczone do diagnozy in vitro (IVD)(prPN-prEN 61010-2-101), czy laboratoryjne

spektrometry z termicznym rozpylaniem i jonizacją (prPN-prEN 61010-2-61). Ponadto wcześniej znormalizowane urządzenia laboratoryjne są unowocześniane i modernizowane, stąd nowelizacja tych norm. Norma ma szerokie zastosowanie we wszystkich laboratoriach i stacjach pomiarowych. W 2012 r. uznano i opublikowano jedną nową normę z tego obszaru: PN-EN 61010-2-033:2012.

W zakresie KT 69 jest norma PN-EN 50436, która dotyczy blokad alkoholowych. Blokad alkoholowe, które reagują na stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu, mają przeciwdziałać prowadzeniu pojazdów mechanicznych przez nietrzeźwych kierowców. W 2012 r. rozpoczęły się prace związane z nowelizacją części 1. zawierającej wymagania w zakresie parametrów technicznych blokad alkoholowych oraz części 2. na badania i wymagania w zakresie parametrów technicznych blokad alkoholowych. Ponadto rozpoczęto opracowanie 4. części, w której podaje się sposoby połączenia blokad alkoholowych z akcesoriami samo-

chodowymi i innymi pojazdami. Do PN wprowadzono wieloczęściową Normę Europejską opracowaną przez CENELEC/BTTF 116-2.

KT 241 ds. Podzespołów Elektromechanicznych

Zakres tematyczny KT 241 obejmuje złącza, wyłączniki, przełączniki, obudowy, panele, stojaki, szafy i inne akcesoria – bez których trudno wyobrazić sobie pracę jakiegokolwiek sprzętu elektronicznego powszechnego użytku, jak też profesjonalnego.

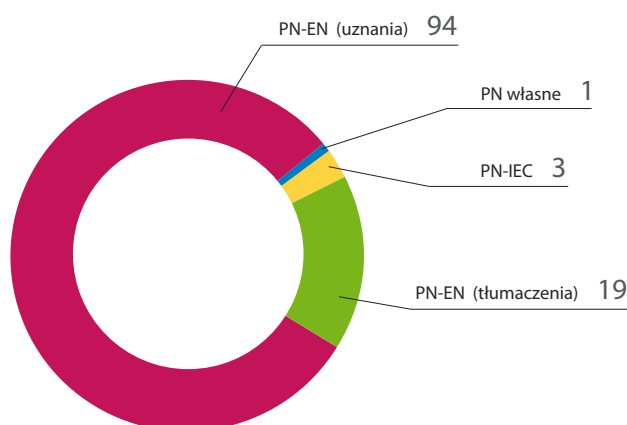
Prace normalizacyjne prowadzone w tym KT w 2012 r. koncentrowały się głównie na opiniowaniu i wprowadzaniu do zbioru Polskich Norm - Norm Europejskich metodą uznania. Zatwierdzono i opublikowano 13 PN. Zatwierdzone w 2012 r. normy w większości dotyczą „złączy do urządzeń elektronicznych” (PN-EN 60512, PN-EN 61076) oraz „konstrukcji mechanicznych do urządzeń elektronicznych” (PN-EN 61587 i PN-EN 61969).

Sektor Elektryki

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Elektryki, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 96,6% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm oraz dokumentów normalizacyjnych, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	19
PN-EN (uznania)	94
PN-IEC	3
PN własne	1
Razem (wszystkie opracowania)	117

Kierunki zmian w Sektorze w 2012 r.

W **KT 80 ds. Ogólnych w Sieciach Elektroenergetycznych** prace koncentrowały się na nowelizacji normy PN-EN 50341-1 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1 kV, polegającej także na opracowaniu załącznika krajowego precyzującego warunki krajowe dla projektowania takich sieci w Polsce. Dla energetyki polskiej jest to sprawa szczególna, ponieważ umożliwi środowiskom projektantów i inwestorom budów elektroenergetycznych linii napowietrznych prądu przemiennego uzyskanie dostępu do wymagań zawartych w znowelizowanej PN-EN 50341-1 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1 kV - Część 1: Wymagania ogólne - Specyfikacje wspólne. Bez opracowania załącznika krajowego projektowanie linii elektroenergetycznych powyżej 1 kV będzie bardzo utrudnione.

Opracowanie warunków krajowych w załączniku związane jest jednocześnie z aktywnym udziałem przedstawicieli KT 80 w grupie roboczej CENELEC/TC 11/WG 9. Uwagi opracowane w tym KT i zgłoszone do projektu normy prEN 50341-1:2012 w większości zostały przyjęte przez CENELEC/TC 11.

W **KT 62 ds. Sprzętu Elektroinstalacyjnego** znowelizowano normę własną PN-E-93151:2012 Łączniki do stałych instalacji elektrycznych domowych i podobnych - Łączniki naścienne do 16 A, 250 V - Główne wymiary, jako pierwszą w PKN według Procedury Vilamoura, w ramach prac na zamówienie.

KT 4 ds. Techniki Świetlnej rozszerzył swój zakres tematyczny o tematykę powstałego w ISO nowego TC 274 Light and lighting.

W zakresie działań **KT 4 ds. Techniki Świetlnej** opracowano normy mające praktyczne zastosowanie dla szerokiego kręgu użytkowników, związane z bezpieczeństwem, w tym uwzględniające nowe trendy: cyfrowy system sterowania oświetleniem (tzw. inteligentne oświetlenie), charakterystyki energetyczne urządzeń do lamp czy oświetlenie ewakuacyjne w tunelach drogowych. Opracowano normę wyczekiwaną przez różne środowiska, jak również przez jednostki kontrolujące miejsca pracy - PN-EN 12464-1:2012 Światło i oświetlenie - Oświetlenie miejsc pracy - Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach.

KT 78 ds. Elektrotermii Przemysłowej aktywnie uczestniczy w pracach prowadzonych przez IEC/TC 27 z uwagi na fakt, że Sekretariat tego komitetu jest prowadzony przez Polskę. W siedzibie PKN, w kwietniu i październiku 2012 r. odbyły się spotkania grupy roboczej IEC/TC 27/MT 18, zajmującej się nowelizacją normy IEC 60519-1 Bezpieczeństwo urządzeń elektrotermicznych - Część 1: Wymagania ogólne. Jest to kluczowa norma dla **KT 78 ds. Elektrotermii Przemysłowej**. Prace prowadzone w ramach MT 18 uwzględniają rekomendacje CENELEC/SR 27 oraz zalecenia konsultantów CENELEC ds. Dyrektywy maszynowej 2006/42/EC.

W **KT 54 ds. Chemicznych Źródeł Prądu** opublikowano w 2012 r. normy z zakresu ogniw paliwowych oraz systemów fotoelektrycznych przetwarzających energię słoneczną (fotowoltaika). Mają one istotne znaczenie dla przemysłu i gospodarki.

PN-EN 62282-3-200:2012 [Technologie ogniw paliwowych - Część 3-200: Stacjonarne ogniwa paliwowe wysokiej mocy - Metody badań](#)

PN-EN 62282-3-100:2012 [Technologie ogniw paliwowych - Część 3-100: Systemy zasilania ze stacjonarnych ogniw paliwowych - Bezpieczeństwo](#)

PN-EN 62282-2:2012 [Technologia ogniw paliwowych - Część 2: Układy ogniw paliwowych](#)

PN-EN 61701:2012 [Testowanie modułów fotowoltaicznych \(PV\) w korozyjnym środowisku mgły solnej](#)

Wszelkie działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej, jak również promocji i wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) stanowią obecnie kluczową rolę w normalizacji, jako pomost między badaniami, innowacjami i rynkiem.

Jest to związane z realizacją strategii UE „Horyzont 2020”, która jest wspierana przez CEN i CENELEC poprzez inicjowanie nowych tematów z zakresu OZE.

KT 54 ds. Chemicznych Źródeł Prądu poprzez swoich ekspertów bierze udział w pracach WG ds. eMobility Coordination Group (eM-CG). W odpowiedzi na mandat Komisji Europejskiej, europejskie

organizacje normalizacyjne CEN, CENELEC powołały grupę koordynacyjną dotyczącą e-mobilności (eM-CG). Powołanie grupy zapewnia spójne i skoordynowane kierowanie pracami w obszarze e-mobilności oraz współpracę z Grupą Koordynacyjną CEN-CENELEC-ETSI zajmującą się inteligentnymi sieciami energetycznymi (CEN-CENELEC-ETSI Smart Grids Co-ordination Group) oraz Grupą Koordynacyjną CEN-CENELEC-ETSI dotyczącą inteligentnych pomiarów (CEN-CENELEC-ETSI Smart Meters Co-ordination Group).

KT 61 ds. Elektrycznego Wyposażenia Trakcyjnego poprzez eksperta, członka Zespołu Zadaniowego ds. Aktualności Norm IEC TC 9 MT 310 Railway applications – Traction transformers and inductors on board rolling stock bierze udział w opracowaniu projektu Normy Międzynarodowej IEC 60310 Wyd. 4 Railway applications – Traction transformers and inductors on board rolling stock (9/1730/CD IEC 60310 Ed. 4).

KT 61 aktywnie uczestniczył też w opiniowaniu dokumentów Rady Technicznej CENELEC. Zgłoszono uwagi do projektu mandatu dotyczącego harmonizacji w zakresie dyrektywy 2006/95/EC LVD Sprzęt elektryczny przewidziany do stosowania w niektórych granicach napięcia oraz do projektu programu prac normalizacyjnych w zakresie mandatu M/486 dotyczącego obszaru Kolej Miejska.

W KT 63 ds. Elektrycznego Sprzętu Powszechnego Użytku opracowano w 2012 r. Polską Normę PN-EN 60335-1:2012 Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego – Bezpieczeństwo użytkownika – Część 1: Wymagania ogólne. Jest to norma podstawowa, do której odwołują się normy szczegółowe dotyczące wszystkich rodzajów sprzętu z zakresu tematycznego KT 63. Norma ta jest normą zharmonizowaną i związaną z dyrektywami LVD Sprzęt elektryczny przewidziany do stosowania w niektórych granicach napięcia (2006/95/WE) oraz MAD Bezpieczeństwo maszyn (2006/42/WE).

Opracowano również polską wersję językową cieszącą się dużym zainteresowaniem normy PN-EN 62115 Zabawki elektryczne – Bezpieczeństwo użytkownika. Norma ta jest także normą zharmonizowaną i związaną z dyrektywą 2009/48/WE Bezpieczeństwo zabawek.

Pracownicy Sektora uczestniczyli w spotkaniach dotyczących propozycji rozwiązań prawnych z zakresu systemu gniazd i wtyczek do użytku domowego i podobnego w Polsce. Zagadnienia te są wyłączone z zakresu dyrektywy niskonapięciowej LVD, co powoduje sytuację problematyczną dla polskich producentów i pośrednio społeczeństwa.

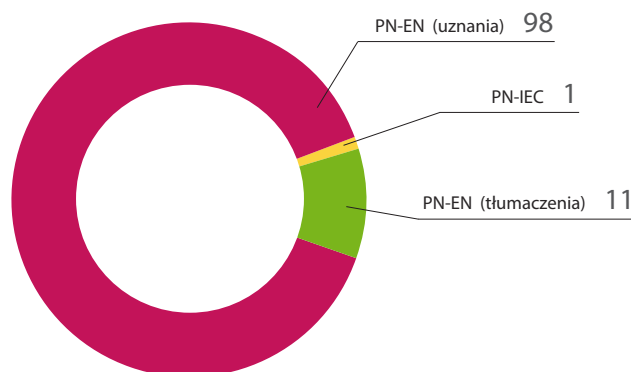
Zgodnie z zaleceniem Rady Normalizacyjnej 16 października 2012 r. z inicjatywy Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP) oraz PKN odbyło się w siedzibie PKN spotkanie. Uczestniczyli w nim przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz organizatorzy spotkania. Zaproponowano, aby Stowarzyszenie Elektryków Polskich zwróciło się do Rządowego Centrum Legislacji z prośbą o opracowanie stosownego aktu prawnego porządkującego rynek gniazd i wtyczek w Polsce. Zwrócono uwagę, aby inspirować się doświadczeniami innych krajów unijnych w tej dziedzinie.

Sektor Elektrotechniki

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Elektrotechniki, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 99,1% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	11
PN-EN (uznania)	98
PN-IEC	1
Razem (wszystkie opracowania)	110

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W Sektorze KT 304 rozszerzył współpracę międzynarodową o nowo powstały komitet techniczny IEC: IEC/TC 120 Electrical Energy Storage (EES) Systems oraz dodatkowo rozszerzył współpracę o ISO/TC 203 Technical energy systems.

Znacząca liczba prac normalizacyjnych w Sektorze w 2012 r. dotyczyła wdrożeń Norm Europejskich metodą uznania. Do bardzo ważnych prac należy norma wieloczęściowa PN-EN 60811 (38 części) pod wspólnym tytułem „Kable i przewody elektryczne oraz światłowodowe – Metody badań materiałów niemetalowych”. Drugim istotnym zagadnieniem było opracowanie norm z zakresu efektywności energetycznej, w tym normy:

- PN-EN 16231:2012 Metodologia analizy porównawczej (benchmarkingu) efektywności energetycznej
- PN-EN 16212:2012 Obliczanie efektywności energetycznej i oszczędności energii - Metody wyznaczania maksymalnych i minimalnych wartości
- PN-EN 16247-1:2012 Audyty energetyczne - Część 1: Wymagania ogólne

W Sektorze opracowano i zatwierdzono 15 norm tłumaczonych na język polski, z czego 12 zostało opublikowanych w 2012 r. Jedna norma z zakresu KT 304 była szczególnie oczekiwana przez użytkowników i dotyczy systemów zarządzania energią PN-EN ISO 50001:2012

Systemy zarządzania energią - Wymagania i zalecenia użytkownika. W KT 304 opracowano również tłumaczenia na język polski normy dotyczącej efektywności energetycznej, która definiuje minimalne wymagania na rzecz usługi w zakresie efektywności energetycznej oraz normy określającej napięcia znormalizowane CENELEC układów przesyłu, dystrybucji i użytkownika prądu przemiennego (AC).

W KT 77 opracowano trzy normy z zakresu aparatury rozdzielczej i sterowniczej niskiego napięcia, natomiast w KT 55 trzy dotyczące aspektów bezpieczeństwa w instalacjach elektrycznych niskiego napięcia. W SET opracowano również zmianę do międzynarodowego słownika terminologicznego elektryki uściślającą definicję kilku pojęć z zakresu elektromagnetyzmu oraz normę dotyczącą ochrony przyrządów elektronicznych przed elektrycznością statyczną i określającą właściwości i wymagania dotyczące klasyfikacji opakowań przeznaczonych dla przyrządów wrażliwych na wyładowania elektrostatyczne.

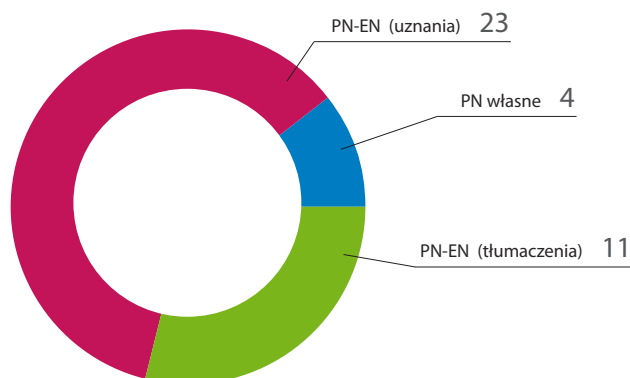
SET brał udział w opracowaniu numeru specjalnego „WIADOMOŚCI PKN. Normalizacja - Efektywność energetyczna”. W „Wiadomościach PKN. Normalizacja” został zamieszczony artykuł pracownika SET dotyczący korzyści z wdrażania normy PN-EN ISO 50001:2011. Sektor nawiązał również współpracę z redakcją kwartalnika branżowego „Smart Grid Polska”.

Sektor Górnictwa

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Górnictwa, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 89,5% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	11
PN-EN (uznania)	23
PN własne	4
Razem (wszystkie opracowania)	38

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W SGR zakres współpracy międzynarodowej został poszerzony o ISO/TC 263 Coalbed methane (CBM) /Metan z pokładów węgla/, w którym rozpoczęto prace nad nowymi normami dotyczącymi wydobycia metanu zalegającego w pokładach węgla kamiennego, jego wykorzystania przemysłowego oraz rozwoju infrastruktury niezbędnej do realizacji tych zadań.

W **KT 31 ds. Górnictwa Nafty i Gazu** kontynuowano prace związane z tłumaczeniem norm EN ISO oraz zatwierdzono m.in. PN-EN ISO 15663-1:2012 Przemysł naftowy i gazowniczy – Ocena całościowych kosztów przedsięwzięcia – Część 1: Metodologia, w której zostały podane wymagania, jakie należy spełniać przystępując do oceny całościowych kosztów przedsięwzięcia związanego z zagospodarowaniem i eksploatacją urządzeń do wierceń, eksploatacji oraz przesyłki rurociągami stosowanymi w przemyśle naftowym i gazowniczym. Metodologia podana w tej normie przydatna jest przy podejmowaniu decyzji dotyczących nowych inwestycji. Umożliwia ona identyfikację głównych czynników generujących koszty oraz granicznych wartości tych kosztów, co pozwala na skuteczną ich kontrolę oraz optymalizację podczas całego okresu realizacji przedsięwzięcia. Może być zastosowana także przy realizacji przedsię-

wzięć związanych z wydobywaniem gazu łupkowego.

Z zakresu tematycznego **KT 64 ds. Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem** ukazała się ważna norma EN 60079-0:2012 Explosive atmospheres – Part 0: Equipment – General requirements (Atmosfery wybuchowe – Część 0: Urządzenia – Podstawowe wymagania), która podaje podstawowe wymagania dla urządzeń elektrycznych oraz podzespołów przeznaczonych do stosowania w atmosferach wybuchowych.

W **KT 64** zakończono również prace na tłumaczeniem normy EN 50495:2010 Urządzenia zabezpieczające niezbędne do bezpiecznego działania urządzeń ze względu na zagrożenia wybuchem, która opisuje wymagania dla elektrycznych urządzeń zabezpieczających stosowanych do zapobiegania powstawaniu potencjalnych źródeł zapłonu w urządzeniach przeznaczonych do pracy w atmosferach wybuchowych. Norma ta dotyczy także urządzeń pracujących poza przestrzeniami zawierającymi atmosfery wybuchowe, gwarantując bezpieczne funkcjonowanie sprzętu w sytuacjach zagrożenia wybuchem.

W **KT 144 ds. Koksu i Przetworzonych Paliw Stałych**, zajmującym się paliwami stałymi, kontynuowano proces wprowadzania metodą uznania Norm Europej-

skich dotyczących biopaliw stałych oraz stałych paliw wtórnych, istotnych z punktu widzenia uzyskania wysokiej efektywności procesu współspalania z węglem oraz ważnych z punktu widzenia obniżania poziomu emisji CO₂ w sektorze energetycznym. Jest to obecnie zbiór ok. 55 norm związanych z Dyrektywą 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych.

W 2012 roku została wprowadzona m.in. bardzo ważna norma PN-EN 15359:2012 Stałe paliwa wtórne – Wymagania techniczne i klasy, której celem jest ustalenie jednoznacznych i przejrzystych zasad klasyfikacji oraz specyfikacji parametrów dotyczących stałych paliw wtórnych. Norma ta jest narzędziem ułatwiającym obrót handlowy stałymi paliwami wtórnymi, promującym akceptację tego produktu na rynku paliw oraz wzrost zaufania społecznego. Norma ułatwi także wzajemne porozumienie dostawcy z odbiorcą, ułatwi handel, obrót transgraniczny, wykorzystanie i nadzór, jak również dobrą komunikację z producentami urządzeń. Pomoże przy procedurach udzielania zezwoleń oraz sprawozdawczości związanej z wykorzystaniem paliw z odnawialnych źródeł energii, także w innych przypadkach dotyczących środowiska.

Najważniejsze z Norm Europejskich dot. biopaliw i paliw stałych wtórnych będą tłumaczone w latach 2013-2014.

W KT 227 ds. Górnictwa Odkrywkowego rozpoczęto prace nad nowelizacją czterech norm własnych, z których szczególnie jedna PN-G-02100 Górnictwo odkrywkowe – Pas zagrożenia i pas ochronny wyrobisk odkrywkowych – Użytkowanie i szerokość, jest ważna nie tylko dla branży górnictwa odkrywkowego. Z uwagi na podanie sposobu ustalania lokalizacji obiektów stałych w pobliżu wyrobisk odkrywkowych znajduje zastosowanie w powiązaniu z planami zagospodarowania przestrzennego.

Konsultant SGR brał udział w pracach grupy jednostek notyfikowanych do Dyrektywy ATEX 94/9/WE w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem oraz dokumentów i informacji pochodnych. Spotkania te są pomocne dla

ustalenia stanowiska krajowego przedstawianego przez przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki w Brukseli podczas posiedzenia Experts Working Group dyrektywy ATEX.

Ponadto pracownicy SGR uczestniczyli w maju 2012 r. w Europejskim Kongresie Gospodarczym, w panelu dotyczącym górnictwa. Jest to coroczne wydarzenie odbywające się w Katowicach, w którym biorą udział przedstawiciele rządu, ministerstw, jednostek samorządowych, przemysłu oraz jednostek wspierających przemysł.

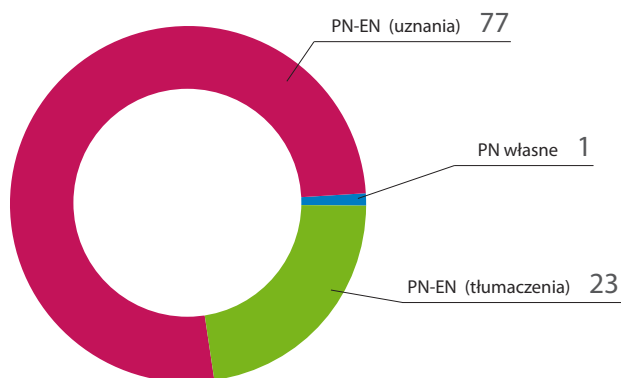
Na działalność Sektora istotny wpływ ma dobra współpraca z Instytutem Techniki Górniczej KOMAG w Gliwicach oraz Głównym Instytutem Górnictwa w Katowicach, czego efektem są będące w toku nowelizacje norm własnych z zakresu maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego, map górniczych, obudowy wyrobisk górniczych oraz badania jakości węgla.

Sektor Hutnictwa

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Hutnictwa, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 99% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	23
PN-EN (uznania)	77
PN własne	1
Razem (wszystkie opracowania)	101

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W 2012 r., w Sektorze poszerzono zakres współpracy **KT 145 ds. Stali Jakościowych i Specjalnych** o CEN/TC 407 Cylindrical helical springs made from round wire and bar – Calculation and design – Structure. Komitet ten ma w planach znowelizowanie norm z zakresu sprężyn śrubowych, mających powszechne zastosowanie w wielu gałęziach przemysłu.

W 2012 r. Komitety Techniczne działające w ramach Sektora Hutnictwa, obejmujące stale i metale nieżelazne, zajmowały się głównie opiniowaniem projektów Norm Europejskich oraz wdrażaniem ich do zbioru Polskich Norm, w przeważającej mierze metodą uznania. Kontynuowano tłumaczenia EN zharmonizowanych (Dyrektywa maszynowa) dotyczących bezpieczeństwa maszyn i urządzeń do produkcji metali. Z tego zakresu opracowano m. in. PN-EN 14681 Bezpieczeństwo maszyn - Wymagania bezpieczeństwa dla maszyn i urządzeń do wytwarzania stali w piecach elektrycznych łukowych. Wdrożono również normę ważną z punktu widzenia bezpieczeństwa w spawalnictwie, a mianowicie: PN-EN ISO 10882-1:2012 Zdrowie i bezpieczeństwo przy spawaniu i procesach pokrewnych - Pobieranie próbek cząstek zawieszonych w powietrzu i gazów w strefie oddychania spawacza - Część 1: Pobieranie próbek cząstek zawieszonych w powietrzu oraz z punktu widzenia badania jakości spoin, tj.

PN-EN ISO 22825:2012 Badanie nieniszczące spoin - Badanie ultradźwiękowe - Badanie spoin w stalach austenitycznych i stopach na bazie niklu.

Z kolei KT 106 zajmujący się korozją metali wprowadził metodą uznania serię norm dotyczących określania korozyjności (PN-EN ISO 9223, PN-EN ISO 9224, PN-EN ISO 9225 i PN-EN ISO 9226). W normach tych zdefiniowano kategorie korozyjności atmosfer oraz wyszczególniono metody pomiaru parametrów potrzebnych do oszacowania korozyjności atmosfer. Służą one jako podstawa przy doborze odpowiednich gatunków stali na elementy metalowe różnych konstrukcji bądź maszyn i urządzeń oraz przy doborze zestawów i systemów lakierowych powłok ochronnych. Mogą również być przydatne do oceny stanu korozyjnego zniszczenia konstrukcji stalowych, np. infrastruktury miejskiej (konstrukcje mostowe, konstrukcje wsporcze lamp ulicznych, itp.).

Współpracujący z Sektorem w ramach KT 127 producenci stali do zbrojenia betonu zrzeszeni w organizacji branżowej Centrum Promocji Jakości Stali brali aktywny udział w pracach na forum europejskim nad formułowaniem propozycji nowelizacji EN 10080 z tego zakresu, związanej z mandatem Komisji Europejskiej, poprzez udział w spotkaniach grup roboczych i grup ad hoc. Spotkania te miały na celu wypracowanie jednolitego

europejskiego podejścia w tym trudnym do uzgodnienia temacie. Rezultatem tych spotkań jest, jak dotąd, decyzja o odrzuceniu propozycji podziału normy wyrobu na trzy części (za czym głosowała również Polska), niezamieszczeniu w normie wyrobu szczegółowych klas technicznych stali i rezygnacji z tworzenia odrębnej Normy Europejskiej na wyroby odwinięte z kręgu przez przetwórcę.

Pracownicy Sektora Hutnictwa (SHT) uczestniczyli w konferencjach/seminariach oraz innych wydarzeniach związanych z tematyką Sektora. Sektor współorganizował wraz z Polską Unią Dystrybutorów Stali szkolenie pt. „Normy dla wyrobów stalowych” dla handlowców, pracowników działów zakupów, działów zaopatrzenia oraz innych pracowników firm usługowo-produkcyjnych sektora stalowego. Sektor zapewnił kadrę wykładowców. Najistotniejszym zagadnieniem z punktu widzenia osób biorących udział w szkoleniu były sprawy związane z certyfikacją i kontrolą wyrobów stalowych na podstawie istniejących norm PN-EN.

W 2012 r. pracownicy SHT uczestniczyli również w seminarium pt. „Perspektywy rozwoju przemysłu miedziowego w Polsce” poświęconym omówieniu celów ekonomicznych i środowiskowych tej branży, zgodnych

z interesami gospodarki państwa. Ponadto pracownicy SHT uczestniczyli w Europejskim Kongresie Gospodarczym, w panelu dotyczącym hutnictwa. Jest to coroczne wydarzenie odbywające się w Katowicach, w którym biorą udział przedstawiciele rządu, ministerstw, jednostek samorządowych, przemysłu oraz jednostek wspierających przemysł, zarówno z kraju jak i zagranicy.

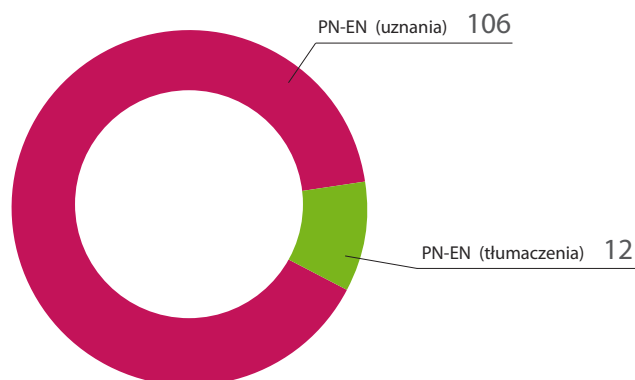
Sektor współpracował z branżowymi czasopismami naukowo-technicznymi „Hutnik – Wiadomości Hutnicze” oraz „Rudy i Metale Nieżelazne”, promując normalizację i zachęcając środowiska naukowe i przemysł do czynnego udziału w tworzeniu norm. Oba czasopisma zamieszczają aktualne informacje o nowych normach oraz projektach norm będących w opracowaniu z zakresu hutnictwa stali i metali nieżelaznych.

Sektor Logistyki, Transportu i Pakowania

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Logistyki, Transportu i Pakowania, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	12
PN-EN (uznania)	106
Razem (wszystkie opracowania)	118

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W roku 2012 rozszerzono zakres tematyczny SLT. Włączono tematykę CEN/TC 418 Exchange format in marine and transport insurance (Struktura wymiany w transporcie morskim i ubezpieczenie transportu) oraz ISO/TC 269 Railway applications (Kolejnictwo).

W 2012 roku dał się zauważyć wzrost zainteresowania podmiotów działalnością normalizacyjną w zakresie kolejnictwa. Świadczy o tym zwiększenie liczby członków KT, a także wzrost liczby reprezentantów dotychczasowych członków. W drugiej połowie roku do KT 138 została przekazana propozycja opracowania Polskiej Normy własnej „Podkłady i podrozdajdnice betonowe - Wymagania i metody badań dla składników do produkcji i betonu”. Z CEN wpłynęły kolejne projekty serii norm EN 16272 dotyczące ekranów akustycznych zapobiegających rozchodzeniu się hałasu wzdłuż torów. Nowym zagadnieniem jest opracowanie m.in. wymagań dla przytorowej sygnalizacji ERTMS (prEN 16494) oraz hamowania, zewnętrznej obsługi pojazdów kolejowych (prEN 16507).

CEN/TC 333 wspólnie z ISO/TC 149 opracował projekt wieloczęściowej normy określającej wymagania bezpieczeństwa dla rowerów. Intensywne prace w obszarze inteligentnych systemów transportowych prowadzone były na poziomie zarówno europejskim, jak i międzynarodowym. Efektem tych prac jest wieloczęściowa norma dotycząca systemów pokradzieżowych do odzyskiwania skradzionych pojazdów opracowana przez CEN/TC 278.

Intensywne prace normalizacyjne dotyczyły również dźwignic. ISO/TC 96 opublikował m.in. projekty norm z zakresu eksploatacji dźwignic, żurawi samojezdnych, żurawi wieżowych, żurawi szynowych oraz suwnic.

Do zbioru Polskich Norm wprowadzono metodą tłumaczenia normy z następujących obszarów:

- W **KT 19 ds. Lotnictwa i Kosmonautyki** opracowano kolejne części norm z zakresu wymagań ogólnych oraz wymagań szczegółowych urządzeń i sprzętu do obsługi naziemnej statków powietrznych.
- W **KT 101 ds. Dźwignic, ich Zespołów i Części** opracowano normy z zakresu bezpieczeństwa dźwignic i łańcuchów oraz ogólnych zasad projektowania dźwignic i środków dostępu do dźwignic.

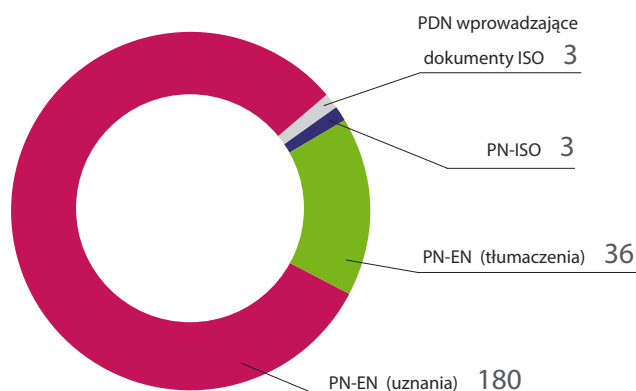
- W **KT 163 ds. Lin i Transportu Linowego** opracowano kolejne części norm z zakresu bezpieczeństwa zakończeń lin stalowych oraz zawiesi tekstylnych.
- W **KT 162 ds. Logistyki, Kodów Kreskowych i Gospodarki Magazynowej** opracowano normy z zakresu bezpieczeństwa układnic, regałów przejezdnych oraz maszyn pakujących.
- W **KT 230 ds. Małych Statków** opracowano normy dotyczące stałych instalacji paliwowych, pola widzenia ze stanowiska sterowania, oceny emisji dźwięku oraz kolejną część z serii norm dotyczących łodzi pneumatycznych.

Sektor Maszyn i Inżynierii

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Maszyn i Inżynierii, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 97,3% wszystkich opublikowanych Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm oraz dokumentów normalizacyjnych, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	36
PN-EN (uznania)	180
PN-ISO	3
PDN wprowadzające dokumenty ISO	3
Razem (wszystkie opracowania)	222

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

Zakres tematyczny SMC obejmuje zagadnienia związane z krajową, międzynarodową i europejską współpracą normalizacyjną w obszarze projektowania, produkcji oraz eksploatacji maszyn i różnego rodzaju urządzeń. W zakresie SMC znajduje się również tematyka dotycząca ochrony radiologicznej, a także zagadnienia związane z gazownictwem. SMC współpracuje z 24 Komitetami Technicznymi.

W 2012 r. w Sektorze dokonano zmian w zakresie współpracy z komitetami technicznymi na szczeblu europejskim i międzynarodowym. Włączono do zakresu tematycznego KT 137 współpracę z CEN/CLC/TC 2 Power Engineering (Energetyka), CEN/TC 399 Gas turbines applications – Safety (Zastosowania turbin gazowych – Bezpieczeństwo), ISO/TC 208 Thermal turbines for industrial applications (steam turbines, gas expansion turbines) (Turbin termiczne stosowane w przemyśle) oraz IEC/TC 117 Solar thermal electric plants (Elektrownie słoneczne z lustrami skupiającymi). W KT 130 włączono współpracę z CEN/TC 286 Liquefied petroleum gas equipment and accessories (Sprzęt i akcesoria do

skroplonego gazu węglowodorowego). W zakresie współpracy europejskiej KT 5 na uwagę zasługuje przekształcenie CEN/TC 413 Testing methodologies and requirements for insulated means of transportation (Metody badań i wymagania dla izolowanych środków transportu) z komitetu projektowego w komitet techniczny. Dynamiczny rozwój prac w tym TC, spowodował korektę zakresu jego prac i przejście od CEN/TC 113 Heat pumps and air conditioning units (Pompy ciepła i klimatyzatory) projektu normy prEN 16440-1 Testing methodologies of cooling equipment for insulated means of transportation - Part 1: Mechanical refrigeration systems with forced air circulation evaporator or convection and optional heating devices. Mają być również podjęte prace nad planowanymi częściami 3, 4, 5 i 6 tej normy.

W roku 2012 podmioty współpracujące z **KT 277 ds. Gazownictwa** wykazały zwiększone zainteresowanie w finansowaniu tematów normalizacyjnych opracowywanych w ramach prac na zamówienie. Opublikowano w ramach tych prac 13 PN (10 PN-EN i 3 PN-ISO) oraz 3 dokumenty normalizacyjne (2 PKN-ISO/TR

i 1 PKN-ISO/ TS) dotyczące urządzeń spalających paliwa gazowe, analizy gazu ziemnego oraz rur, kształtek i ich połączeń stosowanych do budowy rurociągów.

W KT 16 zostały podjęte i zakończone prace dotyczące tłumaczenia na język polski norm PN-EN zharmonizowanych z zakresu bezpieczeństwa maszyn rolniczych. Prace dotyczyły serii PN-EN ISO 4254 Maszyny rolnicze - Bezpieczeństwo.

W serii norm PN-EN ISO 4254 określono wymagania bezpieczeństwa i metody ich weryfikacji na etapie projektowania i budowy maszyn, których dotyczą. Opisano metody eliminacji lub zmniejszenia zagrożeń powstających podczas ich użytkowania. Dodatkowo określono informacje na temat zasad bezpiecznej pracy, jakie powinien dostarczyć producent.

Wszystkie opracowane normy stosowane są szeroko w branży maszyn rolniczych przez producentów oraz jednostki certyfikujące i badawcze. Opracowanie polskich wersji językowych norm ma wpływ na bezpieczeństwo użytkowników tych maszyn.

KT 16 podjął również działania w celu poszerzenia składu komitetu, szczególnie o producentów maszyn, którzy nie uczestniczyli do tej pory w pracach normalizacyjnych. Następstwem tego jest powołanie do KT 16 dwóch nowych członków: firmy SIPMA SA z Lublina oraz EU CERTO OFFICE Sp. J.

W KT 48 zostały opracowane dawno oczekiwane polskie wersje językowe norm z zakresu specyfikacji geometrii wyrobów (GPS), o bardzo istotnym znaczeniu, stosowane w wielu branżach. Normy te zawierają rozwinięcie i uszczegółowienie postanowień dotyczących tolerancji kształtu, podanych w podstawowej dla GPS normie EN ISO 1101:2005 (PN-EN ISO 1101:2006).

[PN-EN ISO 12180-1:2012 Specyfikacje geometrii wyrobów \(GPS\) – Walcowość – Część 1: Terminologia i parametry kształtu walcowego](#)

[PN-EN ISO 12181-1:2012 Specyfikacje geometrii wyrobów \(GPS\) – Okrągłość – Część 1: Terminologia i parametry okrągłości](#)

[PN-EN ISO 12780-1:2012 Specyfikacje geometrii wyrobów \(GPS\) – Prostoliniowość – Część 1: Terminologia i parametry prostoliniowości](#)

[PN-EN ISO 12781-1:2013 Specyfikacje geometrii wyrobów \(GPS\) – Płaskość – Część 1: Terminologia i parametry płaskości](#)

Każda z opracowanych norm ma dwie części; pierwsza dotyczy terminologii i parametrów danej tolerancji, w drugiej ustalone są operatory specyfikacji istotne dla procesu weryfikacji.

Przedmiotem pierwszej normy są najważniejsze tolerancje kształtu, opisujące dopuszczalne odchyłki walcowości. Tolerancje te są najstarszymi historycznie parametrami prawidłowości geometrii wyrobu, często o znaczeniu krytycznym dla funkcjonalności wyrobu.

Opisane w drugiej z kolei normie parametry i tolerancje okrągłości są specyfikowane w dokumentacji jednocześnie z tolerancjami walcowości, gdyż są stosunkowo łatwe do weryfikacji w obrobionym wyrobie.

Obie wymienione normy stosowane są szeroko w takich branżach, jak: produkcja samochodów, silników spalinowych, łożysk tocznych, sprężarek, pomp tłokowych, zmechanizowanego sprzętu AGD, elementów automatyki pneumatycznej i hydraulicznej i różnych wyrobów precyzyjnych (np. w przemyśle zbrojeniowym).

Dwie ostatnie z wymienionych norm dotyczą stosunkowo nowej tematyki GPS, ale mają podstawowe znaczenie dla branż produkujących skomplikowane mechanizmy zawierające montowane części korpusowe – jak w przemyśle samochodowym czy obrabiarkowym.

W 2012 r. została opracowana i opublikowana jeszcze jedna norma z obszaru GPS.

[PN-EN ISO 8015:2012 Specyfikacje geometrii wyrobów \(GPS\) – Podstawy – Pojęcia, zasady i reguły](#)

Norma ta jest bardzo ważnym dokumentem, gdyż podaje zasady interpretacji wymagań dotyczących GPS, podanych w dokumentacji technicznej. Powinien z niej korzystać każdy inżynier mechanik, zajmujący się kon-

strukcją, technologią lub metrologią (kontrolą jakości), niezależnie od branży w której pracuje.

W 2012 roku, podobnie jak w latach poprzednich, pracownicy SMC uczestniczyli w pracach grup roboczych w Krajowych Forach Konsultacyjnych w zakresie maszyn oraz urządzeń ciśnieniowych, w ramach Centrum Bezpieczeństwa Technicznego (CBT). Inicjatorami i organizatorami CBT są Urząd Dozoru Technicznego, Politechnika Warszawska oraz Naczelna Organizacja Techniczna pod patronatem Ministerstwa Gospodarki.

Do udziału w spotkaniach są zapraszani przedstawiciele różnych środowisk, w tym projektanci, producenci oraz użytkownicy z całej Polski. Głównym celem CBT jest wspieranie polskich instytucji i podmiotów gospodarczych w działaniu w warunkach określonych wymaganiami prawa europejskiego. Konsultanci PKN biorą udział w opiniowaniu materiałów przygotowywanych na spotkania oraz udzielają informacji o pracach normalizacyjnych w tym zakresie na poziomie krajowym i europejskim.

Sektor Nanotechnologii i Innowacji

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W SNI od grudnia 2011 r. działa **Komitet Techniczny 314 ds. Nanotechnologii**. Komitet tworzy forum specjalistów z nowej i dynamicznie rozwijającej się dziedziny, jaką jest nanotechnologia. Jego zakres działania obejmuje tematykę TC 352 Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN/TC 352) ds. Nanotechnologii oraz TC 229 Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO/TC 229) ds. Nanotechniki.

W pracach ISO/TC 229 bierze czynny udział przedstawiciel Polski, natomiast w przypadku CEN/TC 352 nie ma takiego zainteresowania. Jest to zaskakujące, ponieważ nanotechnologia jest szybko rozwijającym się działem technologii i są przykłady udziału polskich podmiotów w programach finansowanych z funduszy unijnych, natomiast nie przekłada się to na udział w opracowywaniu Norm Europejskich z zakresu nanotechnologii. Nie ma też zainteresowania finansowaniem opracowywania polskiej wersji językowej norm i dokumentów normalizacyjnych z tego zakresu, a istniejąca liczba takich dokumentów jest już znaczna. W ISO/TC 229 opracowano 33 normy i dokumenty normalizacyjne, a 22 jest w trakcie realizacji. Na potrzeby rynku europejskiego w ramach działalności CEN/TC 352 wprowadzono do zbioru Norm Europejskich 3 Normy Międzynarodowe i 2 międzynarodowe dokumenty

normalizacyjne, a jeden dokument jest opracowywany.

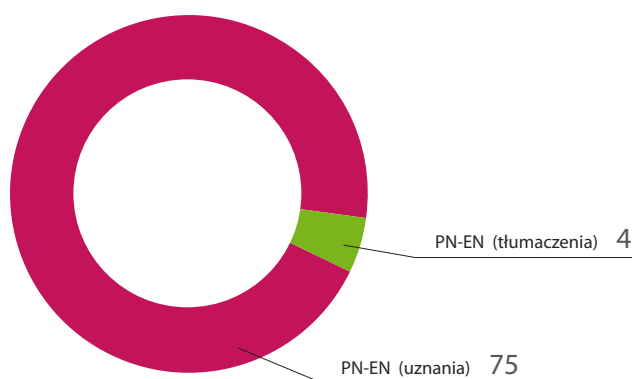
Dynamiczny rozwój tej dziedziny spowodował konieczność poszerzenia obszaru działania sektora o zakres tematyczny komitetu technicznego IEC/TC 113 ds. Normalizacji nanotechnologii urządzeń i układów elektrycznych oraz elektronicznych, jak również o zakres tematyczny powstałego w 2012 r. ISO/TC 266 ds. Biomimetyki. Krótki okres działalności ISO/TC 266 powoduje, że nie ma żadnego opublikowanego dokumentu.

Sektor Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich i europejskich dokumentów normalizacyjnych stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm oraz dokumentów normalizacyjnych, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (uznania)	75
PN-EN (tłumaczenia)	4
Razem (wszystkie opracowania)	79

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W roku 2012 w Sektorze poszerzono zakres współpracy **KT 306 ds. Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności** o CEN/TC 417 Usługi ochrony w portach morskich i na morzu oraz o CEN/TC 419 Usługi kryminalistyczne (Forensic Science Services). Decyzją Rady Technicznej CEN, z dnia 24 maja 2012 r., sprawę organizacji sekretariatu powierzono PKN - CEN/TC 419 jest pierwszym komitetem CEN prowadzonym przez PKN. Obowiązki związane z prowadzeniem sekretariatu pełni członek KT 306 Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie polskiego rynku powołano pierwszy Komitet Zadaniowy (KZ 501) ds. Usług w zakresie systemów bezpieczeństwa pożarowego i alarmowych systemów zabezpieczeń. Powołanie tego komitetu było związane z czynnym udziałem przedstawicieli z Polski w pracach nad opracowywaną normą w połączonym komitecie projektowym CEN/CENELEC/TC 4 Services for fire safety and security systems. Norma będzie miała duży wpływ na prowadzenie działalności biznesowej w tym obszarze w ramach europejskiego rynku towarów i usług.

W roku 2012 wprowadzono w języku polskim długo oczekiwaną na rynku normę PN-EN 50132-1 Syste-

my alarmowe - Systemy dozоровe CCTV stosowane w zabezpieczeniach - Część 1: Wymagania systemowe, dotyczącą systemów CCTV do dozoru nad obszarami prywatnymi oraz publicznymi. Zakończono również tłumaczenie normy PN-EN 50131-2-6 dotyczącej czujek stykowych rozwiernych (magnetycznych), wykorzystywanych jako część systemów alarmowych włamania i napadu, instalowanych w budynkach. Przedstawiciel Polski bierze czynny udział w pracach CLC/TC 79, CEN/TC 72 (przewodniczy grupie roboczej ds. Routing devices), CEN/CLC/TC 4 działających w obszarze systemów bezpieczeństwa pożarowego i alarmowych systemów zabezpieczeń.

Sektor kontynuuje współpracę ze Służbą Normalizacyjną Ministra Obrony Narodowej, w ramach której w 2012 r. przedstawiciel sektora prezentował „Nowe możliwości współpracy w ramach systemu normalizacyjnego w Polsce” na spotkaniu przedstawicieli resortów obrony, przemysłu i krajowych jednostek normalizacyjnych pięciu państw: USA, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Francji i Polski. Na spotkaniu wymieniono doświadczenia z zakresu normalizacji operacyjnej i materiałowo-technicznej w celu określenia współpracy w ramach NATO i Unii Europejskiej. Zasady tej współpracy wpływają na zasady współpracy krajowej, realizowanej

pomiędzy krajową jednostką normalizacyjną i służbą normalizacyjną resortu obrony. W ramach współpracy określonej istniejącymi od kilkunastu lat przepisami, **Komitet Techniczny 176 ds. Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia** opracowuje normy powszechne krajowe zgodnie z regułami prac europejskich i międzynarodowych oraz Normy Obronne ściśle na potrzeby resortu obrony według reguł przyjętych w Ministerstwie Obrony Narodowej. W ramach tej współpracy pracownicy sektora nadają numery i utrzymują bazy danych Norm Obronnych. W 2012 r. nadano numery 6 Normom Obronnym i 6 Podręcznikom Normalizacji Obronnej.

Pracownicy sektora w roku 2012 brali czynny i wielokrotny udział w działalności popularyzatorskiej i szkoleniowej ukierunkowanej na przedstawianie kierunków

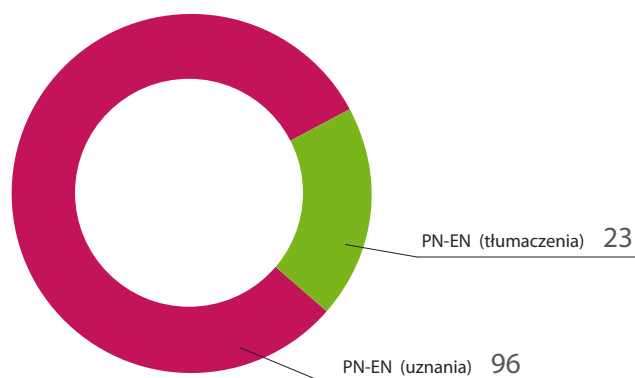
i stanu znormalizowania obszaru bezpieczeństwa powszechnego, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i mienia, realizowanych w ramach działalności normalizacyjnej organizacji międzynarodowych i europejskich. Szczególną uwagę zwracano na najnowsze normy i dokumenty normalizacyjne z ww. obszaru oraz na dokumenty będące w trakcie opracowywania. Przedstawiciele sektora prezentowali referaty na: I Europejskim Forum Normalizacyjnym - „Korzyści wynikające z normalizacji w dziedzinie bezpieczeństwa”, na II Konferencji Zarządzania bezpieczeństwem obiektów i informacją oraz na Konferencji „Przygotowania obronne w działaniach administracji rządowej”, która miała miejsce w siedzibie Akademii Obrony Narodowej.

Sektor Produktów Powszechnego Użytku

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Produktów Powszechnego Użytku, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (uznania)	96
PN-EN (tłumaczenia)	23
Razem (wszystkie opracowania)	119

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W Sektorze w roku 2012 poszerzono zakres współpracy europejskiej o CEN/TC 410 i międzynarodowej o ISO/TC 174. W komitetach tych trwają prace nad opracowaniem normy z zakresu jubilerstwa ISO/DIS 18323 Jewellery - Consumer confidence in the diamond industry (Zaufanie konsumentów i nazewnictwo

w przemyśle diamentowym). Tematykę tych komitetów przekazano do **KT 239 ds. Jubilerstwa**.

W **KT 26 ds. Wyrobów Włókienniczych** powstała ważna dla branży tekstylnej norma PN-EN ISO 3758:2012 Tekstylija - System oznaczania sposobu konserwacji z zastosowaniem symboli. W normie ustalono system symboli graficznych do stosowania jako oznakowanie

wyrobów włókienniczych, dostarczający podstawowych informacji pozwalających zapobiec nieodwracalnemu zniszczeniu wyrobu podczas włókienniczego procesu konserwacji. Określono zastosowanie tych symboli w systemie znakowania. Uwzględniono następujące sposoby konserwacji: pranie, bielenie, prasowanie, czyszczenie chemiczne i wodne oraz suszenie po praniu. Norma ma zastosowanie w odniesieniu do wszystkich wyrobów włókienniczych w postaci, w jakiej są one dostarczane do użytkownika.

W **KT 20 ds. Skóry i Obuwia** opublikowano normę mającą duże znaczenie dla bezpieczeństwa pracy strażaków PN-EN 15090:2012 Obuwie dla strażaków.

W normie podano minimalne wymagania i metody badań trzech typów obuwia dla strażaków, stosowanego podczas gaszenia pożarów, ogólnych akcji gaśniczych, akcji ratowniczych podczas pożarów i w sytuacjach nagłego zagrożenia materiałami niebezpiecznymi.

W **KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek** powstały dwie normy istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa najmłodszych konsumentów. Pierwsza z nich PN-EN 1888:2012 Artykuły dla dzieci - Wózki dziecięce - Wymagania bezpieczeństwa i metody badań podaje wymagania bezpieczeństwa i metody badań dotyczące wózków dziecięcych przeznaczonych dla jednego dziecka lub więcej dzieci. Jest to nowelizacja PN-EN 1888:2004, w porównaniu do której wprowadzono znaczące zmiany. PN-EN 1888:2012 cieszy się dużym zainteresowaniem, zarówno ze strony producentów, jak i jednostek certyfikujących. Druga z nich dotyczy bezpieczeństwa zabawek. W PN-EN 71-8:2012 Bezpieczeństwo zabawek - Część 8: Zabawki aktywizujące przeznaczone do użytku domowego określono wymagania i metody

badań dla zabawek aktywizujących, często montowanych do belki poprzecznej lub wyposażonych we własną belkę poprzeczną oraz podobnych zabawek przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 14 lat, do zabawy na lub w zabawce i często przeznaczonych do udźwignięcia masy jednego dziecka lub więcej dzieci. Podano również wymagania dla oddzielnie sprzedawanych akcesoriów do zabawek aktywizujących oraz elementów zabawek aktywizujących, zestawów konstrukcyjnych do zabawek aktywizujących, zawierających elementy stosowane do zmontowania zabawki aktywizującej, zgodnie z instrukcją planu montażu. Norma jest związana z dyrektywą 2009/48/WE Bezpieczeństwo zabawek.

Pracownicy Sektora aktywnie uczestniczyli w promocji normalizacji na konferencjach i szkoleniach. Na Europejskim Seminarium Informacyjnym nt. Bezpieczeństwa Zabawek przedstawiono prezentację pt. „Przegląd najważniejszych norm związanych z bezpieczeństwem zabawek”. Uczestniczono w serii konferencji branżowych organizowanych przez KOWEziU promujących rezultaty projektu „Doskonalenie podstaw programowych kluczem do modernizacji kształcenia zawodowego”. Wygłoszono 8 prezentacji: 4 prezentacje „Normalizacja w kształceniu zawodowym” oraz 4 prezentacje nt. ogólnych wiadomości o normalizacji.

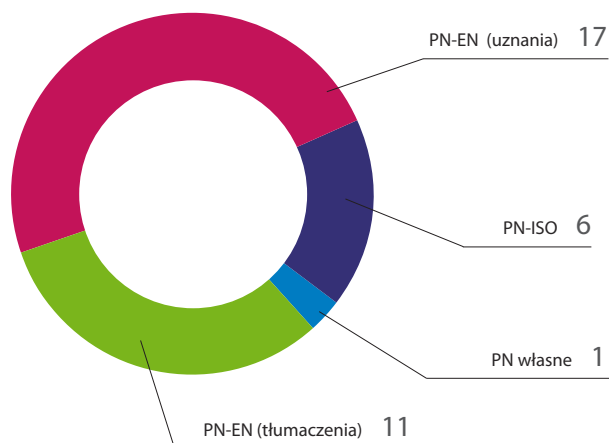
Sektor współpracował także z Politechniką Łódzką i Uniwersytetem Łódzkim. W ramach tej współpracy przeprowadzono 5 wykładów dla studentów tych uczelni.

Sektor Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 80% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (tłumaczenia)	11
PN-EN (uznania)	17
PN-ISO	6
PN własne	1
Razem (wszystkie opracowania)	35

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W 2012 roku odbyło się inauguracyjne posiedzenie Rady Sektorowej SRZ, w którym udział wzięli Przewodniczący KT współpracujący z Sektorem. Wybrano Przewodniczącą Rady Sektorowej SRZ - została nią Przewodnicząca **KT 38 ds. Przetworów Owocowych i Warzywnych** reprezentująca Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego.

Rozszerzono zakres współpracy regionalnej SRZ o współpracę z CEN/TC 415 Project Committee – Sustainable and Traceable Cocoa (Utrzymanie parametrów jakościowych i identyfikowalność kakao). Następnym tego działania było włączenie tematyki dot. ziarna kakaowego i proszku kakaowego, zmiana nazwy, zakresu tematycznego KT 229, który zmienił nazwę na **KT 229 ds. Kawy, Herbaty i Kakao**.

W 2012 roku zanotowano wzrost liczby tematów normalizacyjnych opracowanych na zamówienie, w szczególności w **KT 35 ds. Mleka i Przetworów Mlecznych**, **KT 40 ds. Pasz** oraz w **KT 36 ds. Zbóż i Przetworów Zbożowych**.

W **KT 35 ds. Mleka i Przetworów Mlecznych** zostały zatwierdzone i opublikowane 4 PN, które wdrożyły normy ISO dotyczące metod badań charakterystycznej mikroflory oraz metod badań zawartości kwasów tłuszczowych omega-3 i omega-6 w przetworach mlecznych. Tematy są bardzo aktualne w przemyśle mleczarskim ze względu na korzystne działanie mikroflory na przewód pokarmowy, jak i korzystny wpływ kwasów omega-3 i omega-6 na wzrost poziomu „dobrego cholesterolu” (HDL), przy równoczesnym obniżeniu poziomu „złego cholesterolu” (LDH), a także trójglicerydów we krwi. Opracowane normy ułatwiają kontrolę jakości przetworów mlecznych dostępnych na rynku, gdyż uzupełniają zakres znormalizowanych metod badań charakterystycznej mikroflory o metodę oznaczania liczby przypuszczalnego *Lactobacillus acidophilus*, jak również o metodę oznaczania liczby przypuszczalnych bifidobakterii oraz podają charakterystyczne cechy stosowanych w przemyśle starterowych kultur bakterii, należących głównie do bakterii kwasu mlekowego (LAB). Charakterystyka obejmuje także bifidobakterie

i bakterie propionowe, stosowane w produkcji przetworów mlecznych, takich jak jogurt, ukwaszona śmietanka (śmietana), masło z ukwaszonej śmietanki i ser.

Również w **KT 40 ds. Pasz** w 2012 roku zostały zatwierdzone i opublikowane PN, które wdrożyły normy EN opisujące metody badań oznaczania mikotoksyn w paszach.

[PN-EN 15791:2012 Pasze - Oznaczanie deoksyniwaleolu w paszy - Metoda HPLC z oczyszczaniem na kolumnie powinowactwa immunologicznego](#)

[PN-EN 16007:2012 Pasze - Oznaczanie ochratoksyny A w paszy przez oczyszczanie na kolumnie powinowactwa immunologicznego i zastosowanie wysokosprawnej chromatografii cieczowej z detekcją fluorescencyjną](#)

Ze względu na niekorzystny wpływ mikotoksyn na zdrowie zwierząt oraz jakość i bezpieczeństwo produktów żywnościowych pochodzenia zwierzęcego, normy te zostały uznane przez Komisję Europejską za ważne dla oceny bezpieczeństwa i jakości pasz i przyjęte jako normy mandatowe. Opublikowanie norm w języku polskim ułatwia kontrole jakości i bezpieczeństwa pasz, stanowią bowiem doskonałe narzędzie do spełnienia wymagań określonych w Rozporządzeniu (WE) NR 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt.

KT 36 ds. Zbóż i Przetworów Zbożowych zakończył w 2012 roku nowelizację Polskiej Normy z zakresu wstępnej kontroli jakości i badania cech organoleptycznych w ziarnie zbóż. Znowelizowaną PN-R-74013:2012 Ziarno zbóż – Wstępna kontrola jakości i badanie cech organoleptycznych stosuje się do oceny ziarna podstawowych zbóż uprawianych w naszym kraju. Ocena ta dotyczy cech organoleptycznych (między innymi zapachu, barwy, obecności szkodników) i jest przeprowadzana w punktach skupu i magazynach. Metody podane w tej PN umożliwiają w prosty i szybki sposób określanie stanu ziarna przyjmowanego do składowania lub przechowywanego w pomieszczeniach magazynowych.

W **KT 181 ds. Gospodarki Leśnej** zgłoszono propozycję nowelizacji Polskiej Normy z zakresu klasyfikacji jakościowo-wymiarowej drewna średniowymiarowego iglastego i liściastego pozyskiwanego w postaci dłuźyc, kłód, wałków i szczap przeznaczonych do przerobu przemysłowego. Temat jest obecnie na etapie notyfikacji w CEN.

KT 39 ds. Tytoniu i Wyrobów Tytoniowych czynnie uczestniczy w pracach ISO/TC 126 Tytoń i Wyroby Tytoniowe. Aktywność ta została potwierdzona udziałem przedstawicieli KT 39 w plenarnym posiedzeniu ISO/TC 126 Tytoń i Wyroby Tytoniowe. Posiedzenie zorganizowano w Dreźnie. Równoległe odbyły się również posiedzenia dwóch podkomitetów: ISO/TC 126/SC 1 Badania fizyczne i wymiarowe oraz ISO/TC 126/SC 2 Liście tytoniu. W posiedzeniach udział wzięli reprezentanci członków KT 39 Imperial Tobacco Limited and Grup Companies i British American Tobacco Polska SA.

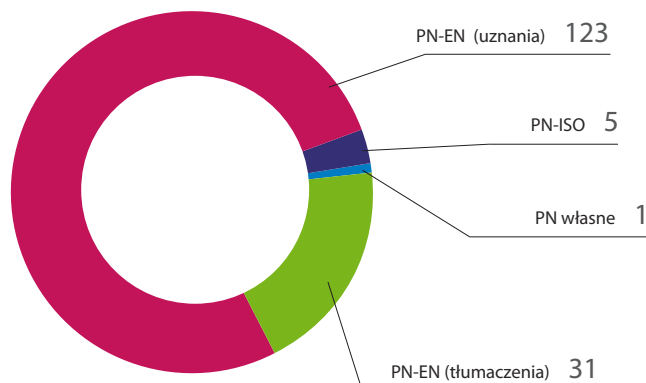
Pracownicy Sektora brali udział w popularyzacji działalności normalizacyjnej poprzez udział w konferencjach branżowych KOWEZIU, promujących rezultaty projektu „Doskonalenie podstaw programowych kluczem do modernizacji kształcenia zawodowego”, gdzie wygłoszono prezentację „Normalizacja w kształceniu zawodowym”. Innymi przykładami promocji normalizacji był udział pracowników SRŻ w XXI Targach Mleczarskich „Mleko-Expo 2012” oraz na konferencji „Jakość wyrobów mięsnych - perspektywy rozwoju i przyszłość branży”.

Sektor Technik Informatycznych i Komunikacji

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Technik Informatycznych i Komunikacji, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 96,3% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (uznania)	123
PN-EN (tłumaczenia)	31
PN-ISO	5
PN własne	1
Razem (wszystkie opracowania)	160

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

Tematyka Sektora oparta była na współpracy zarówno europejskiej, jak i międzynarodowej. Współpraca ta w 2012 r. rozwijała się bardzo intensywnie poprzez uczestnictwo ekspertów KT reprezentujących PKN w licznych obradach i sympozjach. W ramach współpracy europejskiej reprezentanci członków KT uczestniczyli w posiedzeniach m.in. dotyczących tematyki modelowania matematycznego dla okablowania nowej generacji, transmisji danych dla 40 Gbit Ethernet i centr danych - CENELEC (KT 173), cyklicznej konferencji - Europejskie Forum Podpisu Elektronicznego, z tematem przewodnim „Zaufane usługi elektroniczne na międzynarodowym rynku cyfrowym”, zorganizowanej pod patronatem CEN (KT 172), czy w pracach grupy roboczej WG 3 - CLC/TC 209 Sieci kablowe służące do rozprowadzania sygnałów: telewizyjnych, radiowych i usług interaktywnych (KT 11). Rozszerzono tematykę **KT 103 ds. Urządzeń i Systemów Audio, Wideo i Podobnych** o nowe obszary tematyczne opracowane w IEC/TC 100:

- IEC/TC 100/TA13 - Aspekty środowiskowe w dziedzinie urządzeń audio, wideo i multimedialnych
- IEC/TC 100/TA14 - Interfejsy i metody pomiarowe komputerów osobistych.

Tematyka Sieci kablowe służące do rozprowadzania sygnałów: telewizyjnych, radiowych i usług interaktywnych była przedmiotem prac KT 11 w grupie roboczej – WG 3 - 25.

W ramach poszerzenia współpracy międzynarodowej PKN uzyskał członkostwo czynne (P) w ISO/IEC/JTC 1/SC 38 – współpraca KT 182.

Jednym z ważniejszych tematów będących przedmiotem prac międzynarodowych komitetów technicznych jest oprogramowanie w chmurze, jej architektura, odniesienia i zabezpieczenia – prowadzonym przez ISO/JTC 1/SC 38, w którym znaczny udział mają eksperci z KT 182 (projekty z serii ISO/IEC 17788, ISO/IEC 1779) oraz tematyka zabezpieczeń informatycznych dla funkcjonowania biznesu, przechowywania danych oraz oceny usług informatycznych z zakresu ISO/JTC 1/SC 32 (dotyczy serii ISO/IEC 19770), w którym reprezentantami PKN są eksperci KT 171.

W październiku 2012 r. w Krakowie odbyło się posiedzenie ISO/IEC JTC 1/SC 32, którego tematyka dotyczyła zarządzania metadanymi, w tym normalizacji danych dla elektronicznych transakcji handlowych oraz interoperacyjności danych dla środowiska pracy w chmurze z uwzględnieniem meta modeli danych rejestrowanych w dokumentacji medycznej, wymiany danych biznesowych oraz nowej generacji danych analitycznych dla serwisów usług w środowisku pracy w chmurze, ochronie zdrowia i sektorze usług socjalnych. Współorganizatorem z ramienia PKN był KT 171.

PKN był reprezentowany przez KT 271 na Międzynarodowym Seminarium Banku Rosji nt. modernizacji rosyjskiego systemu płatniczego, gdzie przedstawiono polskie doświadczenia w zakresie standaryzacji i normalizacji obszarów systemu płatniczego, w tym przedstawienie roli KT i omówienie normy PN-F-01102; uczestniczono również na posiedzeniu Komisji Europejskiej – grupa COGEPS. Było to spotkanie krajowych koordynatorów SEPA, podczas którego przedstawiono sposoby numerowania rachunków bankowych w Polsce i łączenia rachunków IBAN z kodami BIC (dot. Norm PN-F-01102 i PN ISO 9362).

Istotne znaczenie miało wprowadzenie do zbioru Polskich Norm podstawowej normy terminologicznej z zakresu bezpieczeństwa informacji PN-ISO/IEC 27000:2012 Technika informatyczna - Techniki bezpieczeństwa - Systemy zarządzania bezpieczeństwem informacji - Przegląd i terminologia (KT 182).

Wprowadzono do PN serię norm PN-EN ISO 12967:2012 dotyczących metodyki opisu systemów informatycznych opieki zdrowotnej poprzez język, notację i paradygmaty, odpowiednie dla ułatwienia planowania, projektowania i porównywania systemów oraz określono podstawowe aspekty architektury pozwalające systemom informacyjnym opieki zdrowotnej na osiągnięcie otwartości, integracji oraz zdolności do współdziałania (KT 302).

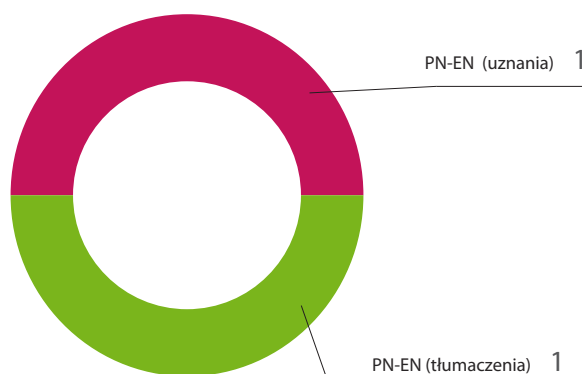
W ramach KT 172 przeprowadzono nowelizację normy PN-ISO/IEC 9834-3:2012 - mającej podstawowe znaczenie w dziedzinie rejestracji obiektów – obiekty, a ściślej mówiąc ich nazwy, mogą być rejestrowane. W wyniku tej rejestracji przypisywane są im unikalne identyfikatory, dzięki czemu obiekt przesyłany do dowolnego odbiorcy może być przez niego jednoznacznie zidentyfikowany i zinterpretowany.

Sektor Usług

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Usług, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 100% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (uznania)	1
PN-EN (tłumaczenia)	1
Razem (wszystkie opracowania)	2

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W SUS powołano trzy nowe Komitety Zadaniowe: **KZ 500 ds. Usług Solaryjnych** (Komitet lustrzany dla CEN/TC 412 Indoor sun exposure services), **KZ 503 ds. Facility Management** (Komitet lustrzany dla CEN/TC 348 Facility management i ISO/TC 267 Facilities management) oraz **KZ 504 ds. Rynku Nieruchomości** (Komitet lustrzany dla CEN/TC 373 Services of real estate agents). Powołanie trzeciego Organu Technicznego w Sektorze Usług umożliwiło powołanie Rady Sektorowej Sektora Usług. Pozwoliło to na przypisanie dotychczas niezagospodarowanej tematyki SUS do Organów Technicznych. Zakres tematyczny RS SUS jest bardzo zróżnicowany i obejmuje następujące zagadnienia: doradztwo inżyniersko-techniczne (CEN/TC 395), usługi w zakresie ekspertyz (CEN/TC 405), usługi osteopatów (CEN/TC 414), usługi chiropraktyków (CEN/TC 394), zarządzanie i jakość usług w profesjonalnych gabinetach kosmetycznych (CEN/TC 409), systemy service excellence (CEN/TC 420), dzieła kinematograficzne (CEN/TC 372, ISO/TC 36) oraz outsourcing (ISO/TC 259).

Normalizacja w usługach jest dziedziną stosunkowo nową, lecz cieszącą się coraz większym zainteresowaniem. Rozwija się dynamicznie i zakres prac normalizacyjnych obejmuje coraz więcej usług. W 2012 r. trwały

intensywne prace w ISO/TC 259, których wynikiem było opracowanie przez komitet ISO/CD 37500 Guidance on outsourcing. W CEN/TC 405 prace skupiały się wokół ustalenia zakresu normy określającej wymagania świadczenia usług z zakresu ekspertyz. W CEN/TC 409 określono główne założenia normy dotyczącej usług świadczonych w salonach piękności. W CEN/TC 414 ukazał się projekt normy dotyczący wymagań szkoleń dla personelu świadczącego profesjonalne usługi opalania z wykorzystaniem urządzeń emitujących promieniowanie UV.

Do zakresu tematycznego SUS włączono: CEN/TC 420 Service Excellence Systems (Systemy Service Excellence), ISO/TC 231 Brand valuation (Wycena marki) oraz ISO/TC 237 Exhibition terminology (Terminologia w branży targowej).

Do zbioru Polskich Norm wprowadzono metodą tłumaczenia normę PN-EN 15221-1:2012 Facility Management - Część 1: Terminy i definicje.

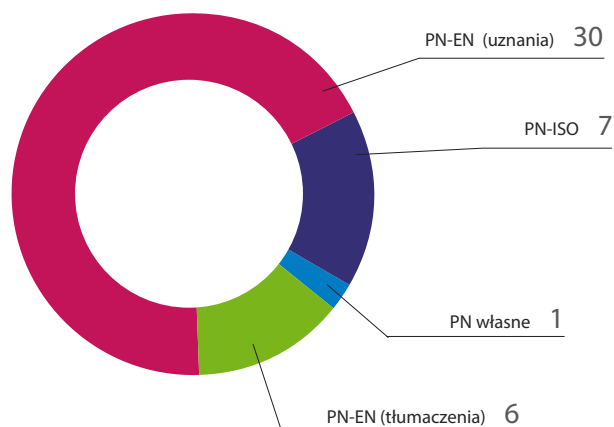
Pracownik SUS brał udział w dwóch konferencjach, na których omawiano m.in. prace nad powstającą normą dotyczącą wymagań i kompetencji usług w zakresie ochrony przed szkodnikami oraz w pierwszym z szeregu zaplanowanych na 2013 r. seminariów dotyczących promocji serii norm PN-EN 15221 Facility Management.

Sektor Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania, zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 81,8% wszystkich opublikowanych Polskich Norm i Polskich Dokumentów Normalizacyjnych w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (uznania)	30
PN-EN (tłumaczenia)	6
PN-ISO	7
PN własne	1
Razem (wszystkie opracowania)	44

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności zakończył prace nad polską wersją językową ISO 26000 Guidance on social responsibility. Od 5 listopada 2012 r. jest dostępna PN-ISO 26000:2012 Wytyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności. Norma dotyczy odpowiedzialności organizacji za wpływ jej decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko.

Pracownicy Sektora zaangażowali się w promocję normalizacji na konferencji dotyczącej normy PN-ISO 26000 zorganizowanej w Ministerstwie Gospodarki, Jubileuszowej Konferencji Stowarzyszenia Polskie Forum ISO 14000 („Normalizacja zarządzania środowiskowego – historia, teraźniejszość i przyszłość”) oraz I Konferencji „Normalizacja i jej implikacje społeczne” („Normalizacja i jej rola w przedsiębiorczości”).

W **KT 6 ds. Systemów Zarządzania** opracowano w polskiej wersji językowej PN-EN ISO 19011 Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania. Norma zawiera wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania, łącznie z zasadami auditowania, zarządzania programami auditów, prowadzenia auditów systemu zarządzania, jak również wytyczne dotyczące oceny kompetencji osób zaangażowanych w proces auditu, w tym odpowiedzialnych za zarządzanie programem auditów, auditorów i zespołu auditującego. Sekretarz KT 6 omówiła nową normę na seminarium „Doskonalenie procesu auditowania” Klubu Polskie Forum ISO 9000, a także przygotowała artykuł do „Wiadomości PKN. Normalizacja”.

Opublikowano również w języku polskim dwa dokumenty o charakterze podstawowym, dotyczące zarządzania ryzykiem:

[PKN-ISO Guide 73:2012 Zarządzanie ryzykiem – Terminologia](#)

[PN-ISO 31000:2012 Zarządzanie ryzykiem – Zasady i wytyczne](#)

Przewodnik zawiera definicje ogólnych terminów dotyczących zarządzania ryzykiem. W normie podano ogólne zasady i wytyczne zarządzania ryzykiem w sposób systematyczny, przejrzysty i wiarygodny w obrębie dowolnego

zakresu i kontekstu. Norma może być stosowana dla każdego typu ryzyka, bez względu na jego charakter oraz niezależnie od pozytywnych czy negatywnych konsekwencji.

W **KT 158 ds. Bezpieczeństwa Maszyn i Urządzeń Technicznych oraz Ergonomii – Zagadnienia Ogólne** zostały opracowane w wersji polskiej dwie oczekiwane normy, stanowiące wprowadzenie EN zharmonizowanych, związanych z Dyrektywą maszynową:

[PN-EN ISO 12100 Bezpieczeństwo maszyn – Ogólne zasady projektowania – Ocena ryzyka i zmniejszanie ryzyka](#)

[PN-EN ISO 13580 Bezpieczeństwo maszyn – Zatrzymanie awaryjne – Zasady projektowania](#)

W dniach 24 – 29 czerwca 2012 r. w Madrycie odbyło się doroczne posiedzenie plenarne ISO/TC 37 Terminology and other language and content resources, wraz z podkomitetami. Gospodarzem w tym roku był hiszpańska jednostka normalizacyjna AENOR i AEN/CTN 191 (hiszpański odpowiednik ISO/TC 37).

Polska była reprezentowana przez Przewodniczącą **KT 256 ds. Terminologii, Innych Zasobów Językowych i Zarządzania Treścią**, i Zastępcę Przewodniczącego KT. Spotkania w ramach pięciu podkomitetów TC 37 trwały cały tydzień i obrady były bardzo owocne (przyjęto ok. 100 uchwał); m. in.:

- Powołano Grupę Roboczą do nowelizacji ISO 704 Terminology work – Principles and methods
- Zaplanowano nowelizację ISO 1087 Terminology work
- Kontynuowano prace nad ISO/CD 17100 Translation services – Requirements for translation services

KT 256 prowadzi od lat czynną współpracę z TC i wszystkimi podkomitetami.

W wyniku prac **KT 311 ds. Konserwacji Dóbr Kultury** zostały opublikowane

[PN-EN 15886:2012 Konserwacja dóbr kultury – Metody badań – Pomiar barwy powierzchni](#)

[PN-EN 15758:2012 Konserwacja dóbr kultury – Procedury i przyrządy do pomiaru temperatury powietrza i powierzchni obiektów](#)

PN-EN 15757:2012 Konserwacja dóbr kultury – Wymagania dotyczące temperatury i wilgotności względnej w ograniczaniu mechanicznych uszkodzeń organicznych materiałów higroskopijnych powodowanych oddziaływaniem klimatu

Są to pierwsze efekty pracy polskich ekspertów w CEN/TC 346 Conservation of cultural property oraz współpracy KT 311 z Narodowym Instytutem Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. W strukturze

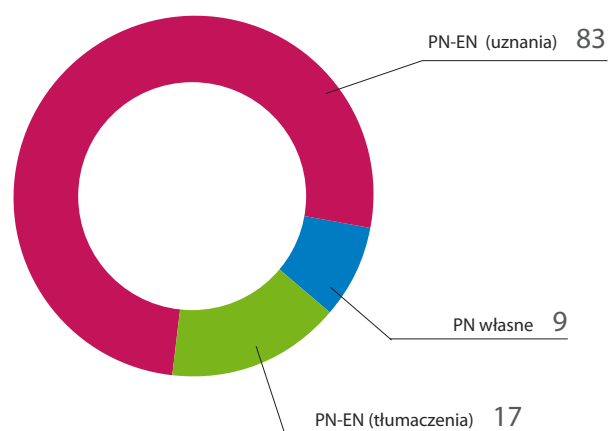
CEN/TC 346 działa 11 grup roboczych. W pracach CEN/TC 346/WG 7 Specifying and measuring indoor/outdoor climate uczestniczą polscy eksperci - reprezentujący Polską Akademię Nauk i Muzeum Narodowe w Krakowie.

Sektor Zdrowia, Środowiska i Medycyny

W zakresie prac normalizacyjnych prowadzonych przez Sektor Zdrowia, Środowiska i Medycyny i zakończonych w 2012 r., wdrożenia Norm Europejskich stanowią 91,7% wszystkich opublikowanych Polskich Norm w Sektorze.

Liczba norm i elementów dodatkowych do norm, opublikowanych w 2012 r.

Opracowania normalizacyjne	2012
PN-EN (uznania)	83
PN-EN (tłumaczenia)	17
PN własne	9
Razem (wszystkie opracowania)	109

Kierunki zmian w Sektorze w roku 2012

W Sektorze powołano nowy Komitet Zadaniowy KZ 502 ds. Usług Chirurgii Estetycznej, którego celem jest udział w opracowaniu Normy Europejskiej określającej wymagania i zalecenia dotyczące usług chirurgii estetycznej świadczonych na rzecz pacjenta, w tym ogólnych ram i zasad, przeznaczonych do stosowania przez wszystkie placówki – przed, w trakcie i po wykonaniu procedury. Norma ma dotyczyć przede wszystkim aspektu bezpieczeństwa pacjentów.

W wyniku prac **KT 1 ds. Osób Niepełnosprawnych** została opublikowana w polskiej wersji językowej norma

zharmonizowana PN-EN ISO 10535 Podnośniki do przemieszczania osób niepełnosprawnych – Wymagania i metody badań. Norma dotyczy różnych mobilnych i stacjonarnych podnośników oraz układów podparcia ciała przeznaczonych do przemieszczania osób niepełnosprawnych. Postanowienia normy są opracowane z myślą o potrzebach niepełnosprawnych, a także osób sprawujących nad nimi opiekę, w której występują znaczne obciążenia fizyczne.

W **KT 157 ds. Zagrożeń Fizycznych w Środowisku Pracy**, w związku z dużym zainteresowaniem normami z dziedziny hałasu w środowisku pracy, opracowano

w języku polskim kolejne dwie Polskie Normy z serii PN-EN ISO 11200. Zostały opublikowane:

PN-EN ISO 11201:2012 Akustyka – Hałas emitowany przez maszyny i urządzenia – Wyznaczanie poziomów ciśnienia akustycznego emisji na stanowisku pracy i w innych określonych miejscach w warunkach zbliżonych do pola swobodnego nad płaszczyzną odbijającą dźwięk z pomijalnymi poprawkami środowiskowymi

PN-EN ISO 11202:2012 Akustyka – Hałas emitowany przez maszyny i urządzenia – Wyznaczanie poziomów ciśnienia akustycznego emisji na stanowisku pracy i w innych określonych miejscach z zastosowaniem przybliżonych poprawek środowiskowych

Została również zatwierdzona Polska Norma PN-EN ISO 4871 Akustyka – Deklarowanie i weryfikowanie wartości emisji hałasu maszyn i urządzeń.

Są to normy zharmonizowane, związane z Dyrektywą maszynową 2006/42/WE.

Zatwierdzono 8 Polskich Norm z zakresu **KT 159 ds. Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych w Środowisku Pracy**, dotyczących metod badań czynników szkodliwych dla zdrowia w powietrzu na stanowiskach pracy. Są to normy opracowane w ramach wieloletniego programu prac naukowo-badawczych „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy” prowadzonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego programu KT 159 otrzymał zamówienie na realizację PN. Opracowanie w postaci Polskich Norm wyników badań doświadczalnych, dotyczących metod oznaczania czynników chemicznych na stanowiskach pracy, zapewnia uzyskiwanie wiarygodnych i porównywalnych na terenie całego kraju wyników pomiarów stężeń tych czynników. Opracowywanie metody badań jest ściśle powiązane z działalnością Międzyresortowej Komisji ds. NDS i NDN, która zatwierdza dokumentację dopuszczalnych wartości czynników szkodliwych. W posiedzeniach Komisji w roku 2012 brał udział pracownik Sektora jako przedstawiciel PKN.

Zakończono prace w **KT 295 ds. Sterylizacji** nad tłumaczeniem grupy norm związanych z dyrektywami medycznymi. Zatwierdzono w wersji polskiej 6 części PN-EN ISO 13408 pod wspólnym tytułem Aseptyczne

przetwarzanie produktów ochrony zdrowia, a także 3 inne normy, dotyczące sterylizacji oraz myjni-dezynfektorów. W pokrewnej dziedzinie dezynfekcji opublikowano w wersji polskiej PN-EN 14563:2012 Chemiczne środki dezynfekcyjne i antyseptyczne - Ilościowa nośnikowa metoda określania działania prątkobójczego lub bójczego na prątki gruźlicy chemicznych środków dezynfekcyjnych stosowanych do narzędzi w obszarze medycznym - Metoda badania i wymagania (faza 2, etap 2). Normę opracowano w **KT 296 ds. Dezynfekcji i Antyseptyki**.

W zakresie tematycznym **KT 284 ds. Sprzętu, Narzędzi i Urządzeń Medycznych Mechanicznych** trwały intensywne prace nad nowelizacją normy EN 13718-2 Medyczne środki transportu i ich wyposażenie - Środki transportu powietrznego - Część 2: Wymagania eksploatacyjne i techniczne środków transportu medycznego. W pracach grupy roboczej CEN/TC 239/WG 5 brali udział polscy eksperci, którzy uczestniczyli w kilku posiedzeniach, a jedno z nich zorganizowali w Warszawie. Norma zawiera wymagania dotyczące ambulansów powietrznych wykorzystywanych do transportu pacjentów i czynności medycznych, którym poddawane są osoby chore lub ranne. Są to śmigłowce ratownictwa medycznego (HEMS), śmigłowce intensywnej opieki medycznej (HICAMS) i samoloty transportu medycznego (FWAA). Polscy eksperci reprezentujący Lotnicze Pogotowie Ratunkowe zgłosili propozycje zmierzające do stworzenia właściwych warunków do ratowania życia pacjenta w kabinie śmigłowca.

W dniach 26 - 29 czerwca 2012 r. w Sztokholmie odbyły się łączne posiedzenia oraz warsztaty robocze CEN/TC 292 Characterization of waste, CEN/TC 308 Characterization of sludges oraz CEN/TC 345 Characterization of soils. W posiedzeniach tych z ramienia Polski uczestniczył przedstawiciel Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze - Przewodnicząca **KT 216 ds. Odpadów**. Tematem spotkań były, między innymi, prace bieżące, plany przyszłych prac tych komitetów oraz współpracy między nimi, działalność CEN/TC 400 Project Committee – Horizontal standards in the fields of sludge, biowaste and soil, jak również położenie większego nacisku na aspekty ochrony środowiska podczas prac nad nowymi normami i nawiązanie ścisłej współpracy z CEN/TC 352 Nanotechnologies.

© Andres Rodriguez - Fotolia.com

EDUKACJA NORMALIZACYJNA

EDUKACJA NORMALIZACYJNA

W lutym 2012 r. w PKN powołano Pełnomocnika Prezesa ds. Polityki Edukacyjnej (PPE). Do najważniejszych zadań PPE należy podejmowanie działań mających na celu rozpowszechnianie wiedzy normalizacyjnej, w szczególności w obszarze oświaty i szkolnictwa wyższego. Działalność ta wpisuje się w realizację zaleceń Unii Europejskiej w tym zakresie.

W celu wykonania tych zadań, nawiązano współpracę z najważniejszymi instytucjami wchodzącymi w skład systemu oświaty, tj. z: Ministerstwem Edukacji Narodowej (MEN), Mazowieckim Kuratorem Oświaty (MKO), Podkarpackim Kuratorem Oświaty (PKO), Krajowym Ośrodkiem Wspierania Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (KOWEziU), Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MSCDN), Ośrodkiem Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie (OELiZK), z Biurem Edukacji m.st. Warszawy (BE), z Burmistrzami Dzielnic: Praga-Południe, Wola, Wawer, Samorządem Gminy Wołomin, Centrum Kształcenia Praktycznego w Warszawie, Dzielnicowymi biurami Finansów Oświaty dla Pragi Południe i Mokotowa oraz z licznymi szkołami ponadgimnazjalnymi z terenu Warszawy, woj. mazowieckiego, podkarpackiego i małopolskiego.

W obszarze szkolnictwa wyższego PKN współpracuje z jedenastoma uczelniami z obszaru całej Polski. W dziesięciu z nich odbywają się regularne wykłady dla studentów z zakresu normalizacji. W jedenastej – na Wydziale Zarządzania Politechniki Warszawskiej – trwają przygotowania do wprowadzenia normalizacji do programu studiów.

Nawiązano także współpracę z Biurem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. W jej ramach podjęto się realizacji wspólnego projektu – opracowania i wydania publikacji, której celem m.in. jest promocja edukacji normalizacyjnej.

Ważniejsze wydarzenia

1. W ramach działalności edukacyjnej odbyto około trzydziestu spotkań z ww. przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za oświatę i szkolnictwo wyższe. Zorganizowano następujące seminaria, na których szeroko prezentowano problematykę normalizacyjną:
 - dla dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych (w którym uczestniczyli przedstawiciele nadzoru pedagogicznego, w tym Mazowiecki Kurator Oświaty oraz przedstawiciele organu prowadzącego szkoły z terenu m.st. Warszawy);
 - dla dyrektorów wszystkich szkół i placówek oświatowych z terenu dzielnicy Wawer m.st. Warszawy (we współpracy z Burmistrzem);
 - dla kadry Ministerstwa Edukacji Narodowej (we współpracy z MEN);
 - dla kadry naukowo-dydaktycznej Szkoły Wyższej im. B. Jańskiego;
 - dla uczniów i kadry LXXII Liceum Ogólnokształcącego im. J. Jasińskiego w Warszawie;
 - na dorocznym Dniu Polskiej Normalizacji podjęto temat edukacji normalizacyjnej – organizacja tego wydarzenia została wsparta przez PPE.
2. Zainicjowana została konferencja „Normalizacja w szkole”, którą zorganizowano dla dyrektorów i nauczycieli z terenu Mazowsza. Konferencję tą wsparli: BE, MKO, MSCDN, OELiZK, LXXII LO w Warszawie, KOWEziU, Burmistrz Pragi-Południe.
3. Nawiązano ścisłą współpracę z Krajowym Ośrodkiem Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, która zaowocowała możliwością uczestnictwa prelegentów PKN w konferencjach organizowanych przez KOWEziU dla nauczycieli z ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, z obszaru całej Polski (w Warszawie, Łodzi, Katowicach, Toruniu, Poznaniu, Wrocławiu).
4. PKN prezentował także problemy normalizacji na konferencji zorganizowanej przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

5. Pozyskano zaproszenie z MEN do uczestnictwa w koalicji na rzecz projektu „Przyjazna i bezpieczna szkoła”.

6. Przygotowano założenia i ogłoszono I konkurs dla szkół ponadgimnazjalnych „Normalizacja i ja”.

7. We współpracy ze Szkołą Wyższą im. B. Jańskiego realizowany jest konkurs dla studentów na najlepszą pracę licencjacką lub magisterską dotyczącą zastosowań normalizacji.

8. Powstała na stronie internetowej PKN tzw. „Strefa edukacji”, która skupiała - już po dwóch miesiącach od założenia - uwagę 20% wszystkich internautów odwiedzających stronę PKN. Strona ta zawiera wiele zakładek, które na bieżąco są aktualizowane <http://pkn.pl/polityka-edukacyjna>

9. Ustalono preferencje dla szkół i placówek oświatowych nabywających normy do celów dydaktycznych.

Reasumując: w 2012 roku odbyło się ponad 20 spotkań inicjujących współpracę w zakresie edukacji normalizacyjnej; wygłoszono prelekcje na 28 konferencjach i seminariach organizowanych zarówno przez PKN, jak i podmioty zewnętrzne (naszymi działaniami zostało objętych w sumie około 2000 nauczycieli, uczniów i kadry naukowo-dydaktycznej szkół wyższych).

© Maksim Šmeljov - Fotolia.com

RELACJE ZEWNĘTRZNE

RELACJE ZEWNĘTRZNE

Relacje międzynarodowe

Polski Komitet Normalizacyjny w ramach aktywności na forum międzynarodowym współpracuje z międzynarodowymi i europejskimi organizacjami normalizacyjnymi oraz koordynuje współpracę w zakresie negocjowania, podpisywania oraz realizacji umów i porozumień dwustronnych z jednostkami normalizacyjnymi z innych krajów.

Wypełniając zadania wynikające z członkostwa w organizacjach normalizacyjnych: IEC – Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej, ISO – Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej, CEN – Europejskim Komitecie Normalizacyjnym, CENELEC – Europejskim Komitecie Normalizacyjnym Elektrotechniki oraz statusu krajowej organizacji normalizacyjnej ETSI – Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych, PKN nieustannie umożliwia polskim interesariuszom aktywny udział w pracach normalizacyjnych na szczeblu europejskim i międzynarodowym.

Przedstawiciele PKN reprezentują polskich interesariuszy w gremiach zarządczych międzynarodowych i europejskich organizacji. W 2012 roku uczestniczyli w posiedzeniach: 76. Sesji Generalnej IEC, 60. Zgromadzeniu Ogólnym ETSI, 40. Posiedzeniu ETSI/NSO, 8. Dorocznej Sesji CEN-CENELEC, Nadzwyczajnym Posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego CEN. W 2012 roku wyjątkowo w sprawach, które są podejmowane na Zgromadzeniu Ogólnym ISO, stanowisko polskie zostało przekazane na forum Zgromadzenia Ogólnego na zasadzie pełnomocnictwa przez AENOR – hiszpańską jednostkę normalizacyjną. PKN był reprezentowany w Radzie Administracyjnej (CA) i Radzie Certyfikacyjnej (CCB) CEN oraz Radach Technicznych (BT) CEN i CENELEC. Przedstawiciele PKN aktywnie włączali się w prace komitetów i grup doradczych, których zadaniem jest wspieranie prac organów wyższego rzędu. Były to komitety doradcze ds. polityki Rad Administracyjnych CEN i CENELEC i grupa robocza Rady Technicznej CENELEC „Wydajność BT”. Reprezentanci PKN włączyli się również

w prace dwóch nowych grup roboczych powołanych do realizacji konkretnych zadań: przygotowania strategii dla normalizacji europejskiej do 2020 roku oraz reformy sposobu zarządzania CEN.

Przedstawiciele PKN uczestniczyli także w pracach wspólnych grup powoływanych przez europejskie organizacje normalizacyjne: CEN-CLC/CA WG „Członkostwo” oraz CEN-CLC-ETSI/JWG EaS „Edukacja normalizacyjna”.

PKN, w ramach aktywnego uczestnictwa w pracach organizacji normalizacyjnych, prowadzi i nadzoruje prowadzenie sekretariatów komitetów technicznych ISO, IEC i CEN (ISO/TC 98, ISO/TC 98/SC 2, ISO/TC 107/SC 7, IEC/TC 27, CEN/TC 419) oraz sekretariatów raportujących CENELEC (CLC/SR 27 oraz CLC/SR 90).

Działania związane z członkostwem Polski w UE

Kontynuowano współpracę z Komitetem ds. Norm i Przepisów Technicznych w części dotyczącej normalizacji. Koordynowano działania mające na celu przygotowanie stanowisk Polski do dokumentów dyskutowanych na posiedzeniach oraz w ramach konsultacji korespondencyjnych. Przedstawiciel PKN uczestniczył w posiedzeniu Komitetu.

PKN brał aktywny udział w pracach nad projektem rozporządzenia w sprawie normalizacji. Promowano stanowisko PKN w sprawie projektu oraz prowadzono stałą współpracę z przedstawicielem Polski w Grupie Roboczej Rady ds. Harmonizacji Technicznej.

Współpraca dwustronna

Kirgistan

W początkach marca 2012 r. PKN podpisał porozumienie o współpracy i wymianie informacji z Ministerstwem Gospodarki i Polityki Antymonopolowej Republiki Kirgistanu. Polski Komitet Normalizacyjny w ramach przygotowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP Planu Współpracy Rozwojowej w 2013 r. zgłosił projekt pomocowy na rzecz Kirgistanu,

dotyczący umiędzynarodowienia działalności przedsiębiorstw kirgiskich poprzez wdrażanie Norm Europejskich we współpracy z kirgiskim Ministerstwem Gospodarki i Polityki Antymonopolowej. Projekt ten przewiduje przeprowadzenie serii wykładów i szkoleń w Kirgistanie i poza biznesem kirgiskim, skierowany jest także do kirgiskiej administracji i kirgiskich instytucji normalizacyjnych. Realizacja całości projektu przewidziana jest w 2013 roku.

DIN – DKE

W dniach 23 – 24 stycznia 2012 r., w ramach współpracy pomiędzy PKN a DIN, w Warszawie przebywała z dwudniową wizytą delegacja ekspertów z mongolskich ministerstw i urzędów gospodarczych z zakresu drogownictwa, transportu, budownictwa i rozwoju infrastruktury miejskiej. Był to jeden z etapów wizyty delegacji, która na zaproszenie DIN przebywała w Europie w celu zapoznania się z europejskimi rozwiązaniami normalizacyjnymi stosowanymi m.in. w budownictwie. Wydział Relacji Zewnętrznych PKN zorganizował delegacji mongolskiej dwa spotkania – w Instytucie Techniki Budowlanej oraz w Departamencie Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej. Ponadto w PKN zapoznano mongolskich gości z systemem normalizacji w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem normalizacji w sektorze budownictwa.

Kierownictwo PKN wzięło również udział w Dorocznej Sesji DKE (Deutsche Kommission Elektrotechnik Elektronik Informationstechnik im DIN und VDE), która odbyła się w Offenbach 9 maja 2012 r.

W grudniu 2012 r. w Berlinie odbyła się wspólna narada przedstawicieli PKN i DIN, która była poświęcona kwestii zapoznania się z bazą DIN oraz opracowaniem metody wprowadzania polskich danych terminologicznych do bazy DIN.

Białoruś

W ramach roboczych uzgodnień pomiędzy Polskim Komitetem Normalizacyjnym a Białoruskim Państwowym Instytutem Normalizacji i Certyfikacji (BelGISS) ustalono potrzebę wymiany informacji na temat stosowanych w obu krajach norm i przepisów technicznych. W wyniku tego uzgodnienia od 12 września 2012 r. na stronach PKN funkcjonuje zakładka „Unia Celna”.

Podpisanie porozumienia z Kirgistanem

16 października 2012 w Mińsku delegacja PKN wzięła udział w obchodach 20-lecia istnienia Państwowego Komitetu Normalizacyjnego Republiki Białorusi (Gosstandart).

Współpraca wielostronna

Spotkanie z jednostkami normalizacyjnymi Unii Celnej

W dniach 28 lutego – 2 marca 2012 r. w siedzibie Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w Warszawie odbyło się spotkanie przedstawicieli jednostek normalizacyjnych krajów Unii Celnej (Białoruś, Kazachstan, Federacja Rosyjska) oraz Kirgistanu i Polski. Spotkanie służyło wymianie poglądów i omówieniu form możliwej, przyszłej współpracy pomiędzy PKN a jednostkami normalizacyjnymi z krajów Unii Celnej oraz krajów WNP i EASC w kontekście postępującej integracji gospodarczej na obszarze Wspólnoty Niepodległych Państw (Unia Celna i Eurazjatycka Komisja Gospodarcza), a także w związku z nową legislacją europejską w zakresie normalizacji.

Forum Bałtyckie

Gospodarzem spotkania Bałtyckiego Forum Normalizacyjnego w 2012 r. była estońska jednostka normalizacyjna EVS, zaś samo forum odbyło się w dniach 30 - 31 sierpnia 2012 r. Podczas sesji plenarnej szefowie poszczególnych delegacji przedstawili zmiany, jakie zaszły w ich jednostkach od czasu ostatniego spotkania, natomiast w trakcie posiedzeń poszczególnych grup roboczych omawiano problematykę wspólną dla wszystkich uczestniczących stron.

Seminarium dotyczące Unii Celnej

7 grudnia 2012 r. odbyło się seminarium pt. „Dostęp polskich towarów i usług na rynek Unii Celnej i Wspólnego Obszaru Gospodarczego Rosji, Białorusi i Kazachstanu”. Seminarium było współorganizowane przez Polski Komitet Normalizacyjny, Ministerstwo Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej i Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. Seminarium zostało przeprowadzone z myślą o przedsiębiorcach, którzy są zainteresowani wejściem na rynki wschodnich sąsiadów Polski, albo którzy są już na tych rynkach obecni. Wiodącym tematem były zagadnienia dotyczące regulacji i norm technicznych obowiązujących na terenie krajów Unii Celnej, a także przepisy celne, weterynaryjne, fitosanitarne, w tym również problemy certyfikacji i ochrony własności przemysłowej, z którymi na obszarze UC mogą się zetknąć firmy pochodzące spoza tego obszaru.

Przy okazji seminarium, w warszawskiej siedzibie PKN, odbyło się także spotkanie Ministra Walerego Korczaka, Członka Kolegium (Minister) Eurozjatyckiej Komisji Gospodarczej (EKG) ds. przepisów technicznych i Francisco Verdery, Przewodniczącego Komitetu ds. Relacji Zewnętrznych (ERC) Europejskich Organizacji Normalizacyjnych CEN, CENELEC, ETSI. Spotkanie dotyczyło możliwości nawiązania współpracy pomiędzy Euroazjatycką Komisją Gospodarczą a Europejskimi Organizacjami Normalizacyjnymi.

EASC

Kierownictwo PKN po raz kolejny wzięło udział w dorocznej sesji Międzypaństwowej Rady ds. Normalizacji, Metrologii i Certyfikacji (EASC) Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP), jaka w 2012 roku odbyła się w Ałmaty (Kazachstan), w dniach 22-24 maja.

EFSD

W 2012 roku spotkanie Europejskiego Forum Dystrybutorów Norm (EFSD) odbyło się już po raz 42. Gospodarzem spotkania była chorwacka jednostka normalizacyjna (HZD). Forum było poświęcone m.in. interaktywnym warsztatom sprzedażowo-marketingowym oraz czynnikom wpływającym na zwiększenie atrakcyjności sklepów internetowych.

Spotkanie pięciu krajów w celu wymiany doświadczeń z zakresu normalizacji operacyjnej i materiałowo-technicznej służącej określeniu współpracy w ramach NATO i UE

Spotkanie odbyło się w Koblencji w Niemczech w dniach 23 - 24 maja 2012 r. Uczestniczyli w nim przedstawiciele krajowych organizacji normalizacji obronnej Niemiec, USA, Francji, Wielkiej Brytanii i Polski, przedstawiciele krajowych jednostek normalizacyjnych Niemiec, Francji i Polski oraz przedstawiciele europejskiego przemysłu obronnego. W jego trakcie przedyskutowano wiele tematów, w tym kwestie kompatybilności norm

Spotkanie przedstawicieli Unii Celnej, Kirgistanu i Polski w PKN

cywilnych i wojskowych oraz rozwiązania przyjęte w tym zakresie w różnych krajach.

Administracja rządowa

WRZ prowadzi stałą bieżącą współpracę m.in. z Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Głównym Urzędem Miar, Kancelarią Prezesa Rady Ministrów i innymi jednostkami administracji publicznej w celu wymiany informacji nt. aktywności zagranicznej PKN. W 2012 r. informacje przekazywane organom administracji rządowej dotyczyły również działań PKN w zakresie normalizacji, udziału w programach pomocowych oraz współpracy dwustronnej i wielostronnej.

Aktywność krajowa

Polski Komitet Normalizacyjny, w ramach promocji normalizacji i edukacji normalizacyjnej, zorganizował spotkanie z okazji Dnia Normalizacji Polskiej (ustanowionego na 20 maja), w którym wzięli udział m.in. przedstawiciele oświaty i urzędów dzielnic Warszawy. Spotkanie stanowiło punkt wyjścia do zwrócenia uwagi na problematykę edukacji normalizacyjnej w szkolenictwie i polityki edukacyjnej prowadzonej przez PKN w kolejnych latach.

Przedstawiciele Polskiego Komitetu Normalizacyjnego brali udział w wielu wydarzeniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne, także jako eksperci merytoryczni. Były to m.in. konferencje:

- „Nowe standardy higieny i bezpieczeństwa żywności w UE”
- „II Konferencja Zarządzania Bezpieczeństwem Obiektów i Informacji”
- „Międzynarodowe Targi Analityki i Technik Pomiarowych EuroLab 2012”
- „Central European Electronic Card Warsaw 2012”
- „Dostęp polskich towarów i usług na rynek Unii Celnej i Wspólnego Obszaru Gospodarczego Rosji, Białorusi i Kazachstanu”
- cykl seminariów „Facility Management”

Aktywność krajowa w roku 2012 obejmowała również udział przedstawicieli PKN w organizowanych przez podmioty zewnętrzne wydarzeniach, które w dużej części zostały objęte patronatami.

W ramach współpracy z Wydziałem Certyfikacji przy promocji Znak PN przygotowano projekty graficzne reklam w czasopismach (takich jak: „Quality News”, „Mamo, to ja”, „Cztery Kąty”, „Dziecko”, „Przemysł Spożywczy”, „Dom z pomysłem”, „Dobre wnętrze”, „Ładny Dom”, „W podróży”, „Kaleidoscope”) oraz projekty graficzne materiałów promocyjnych.

W zakresie promocji sprzedaży norm, wydawnictw normalizacyjnych i szkoleń ukazały się 23 reklamy w miesięczniku „Wiadomości PKN. Normalizacja”. Dodatkowo opracowano graficznie 15 banerów promujących wydarzenia, normy i szkolenia, które umieszczano na stronie internetowej www.pkn.pl.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom polskich przedsiębiorców, którzy prowadzą współpracę handlową z Unią Celną (Białoruś, Federacja Rosyjska, Kazachstan) lub planują rozszerzyć swoją działalność o ten obszar, Polski Komitet Normalizacyjny wraz z Państwowym Komitetem Normalizacyjnym Republiki Białorusi (Gosstandart) i Białoruskim Państwowym Instytutem Normalizacji i Certyfikacji (BelGISS) przygotował we wrześniu 2012 roku specjalną zakładkę „Unia Celna”. Zakładka zawiera linki do polskojęzycznych stron Gosstandartu, na których można znaleźć informacje m.in. o normach, przepisach technicznych i certyfikatach obowiązujących na terenie Unii Celnej.

Spotkanie z okazji Dnia Normalizacji Polskiej

Konferencja zorganizowana z okazji opublikowania normy PN-ISO 26000

Promocja normy PN-ISO 26000

W roku 2012 były prowadzone działania promujące normę PN-ISO 26000:2012 Wytyczne dotyczące społecznej odpowiedzialności.

W ramach kampanii promocyjnej prowadzono następujące działania:

- udział przedstawicieli PKN w konferencji prasowej i konferencji zorganizowanej przez Ministerstwo Gospodarki z okazji opublikowania normy PN-ISO 26000;
- udział w cyklu konferencji „Rozwój odpowiedzialnego biznesu” organizowanych pod patronatem Ministerstwa Finansów w różnych miastach polskich: Lublinie, Krakowie, Gdańsku, Olsztynie, Katowicach, Wrocławiu i Warszawie;
- utworzenie zakładki „Odpowiedzialność społeczna” informującej o wydarzeniach i zagadnieniach związanych z dobrymi praktykami odpowiedzialności społecznej na stronie www.pkn.pl;
- wydanie numeru specjalnego miesięcznika „WIADOMOŚCI PKN. Normalizacja” w całości poświęconego społecznej odpowiedzialności w kontekście normy PN-ISO 26000; poruszono w nim tematy związane m.in. z bezpieczeństwem i higieną pracy, rolą konsumenta, społeczną odpowiedzialnością organizacji pozarządowych;
- przygotowanie polskiej wersji materiałów promocyjnych ISO: plakatów i folderu informacyjnego;
- zamieszczenie banneru na stronie internetowej PKN oraz przygotowanie ulotek promocyjnych.

Małe i średnie przedsiębiorstwa

W celu przybliżenia MŚP zagadnień normalizacyjnych, na stronie internetowej PKN jest aktualizowana na bieżąco podstrona „Strefa dla MŚP”, na której są prezentowane m.in. przydatne tym przedsiębiorstwom adresy (kierujące np. do informacji o możliwościach finansowania dostępnych dla europejskich MŚP, na strony CEN-CENELEC poświęcone MŚP) oraz pliki do pobrania (np. polskie tłumaczenie Przewodnika nr 17 CEN/CENELEC „Wytyczne opracowywania norm z uwzględnieniem potrzeb przedsiębiorstw mikro-, małych i średnich (SME)”.

Miesięcznik „Wiadomości PKN. Normalizacja”

Miesięcznik Polskiego Komitetu Normalizacyjnego jest wydawany w formie elektronicznej do bezpłatnego pobrania ze strony www.pkn.pl

W roku 2012 do pisma wprowadzono nowy dział: SEKTORY PKN, w którym są publikowane informacje dotyczące m.in.: nowych Komitetów Technicznych i Komitetów Zadaniowych, posiedzeń komitetów technicznych krajowych i zagranicznych, wydarzeń, w których biorą udział pracownicy PKN (konferencje, seminaria), informacji o nowo opublikowanych normach.

W miesięczniku ponadto zamieszczono artykuły poświęcone działalności PKN oraz pracom normalizacyjnym w Polsce, UE i na świecie.

W każdym numerze publikowane były artykuły dotyczące normalizacji ważnych zagadnień z różnych dziedzin gospodarki.

W roku 2012 po raz pierwszy - oprócz 12 numerów miesięcznika „Wiadomości PKN. Normalizacja” - zostały wydane dwa specjalne numery tematyczne, dotyczące efektywności energetycznej oraz społecznej odpowiedzialności.

Jako pierwszy wydano numer tematyczny dotyczący efektywności energetycznej w kontekście działań normalizacyjnych. Na publikację złożyły się artykuły dotyczące norm i dokumentów normalizacyjnych niezbędnych przy określeniu jednolitej metodologii pomiarów i testów służących ocenie poboru energii i jej redukcji uzyskanej w efekcie zastosowania nowych technologii i procesów. Autorami artykułów byli specjaliści z danej dziedziny, aktywnie uczestniczący w pracach normalizacyjnych KT 304 ds. Aspektów Systemowych Dostawy Energii Elektrycznej.

Wydanie numeru tematycznego poświęconego społecznej odpowiedzialności było częścią realizacji projektu związanego z promocją normy PN-ISO 26000:2012. W normie tej opisano zasady społecznej odpowiedzialności i wytyczne jej wdrażania. Ten numer specjalny w całości był poświęcony temowi społecznej odpowiedzialności we wszystkich jej kluczowych obszarach: praw człowieka i praktyk związanych z zatrudnieniem, zagadnień konsumenckich, odpowiedzialności w odniesieniu do środowiska, rozwoju społeczności lokalnej i in. Do napisania artykułów udało się pozyskać specjalistów działających w KT 305 ds. Społecznej Odpowiedzialności.

© Sergey Nivens - Fotolia.com

INFORMATYKA

INFORMATYKA

Projekt Portal e-Norma w Polskim Komitecie Normalizacyjnym cz. II, którego realizacja została zaplanowana na lata 2010-2013, składa się z podprojektów i Integracji systemów. Projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Oś priorytetowa VII Społeczeństwo Informacyjne – Budowa Elektronicznej Administracji. PKN znajduje się na liście rezerwowej beneficjentów. Cele projektu są zgodne ze Strategią Rozwoju Kraju 2007-2015: Priorytet 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki – Zadanie: Rozwój społeczeństwa informacyjnego.

W 2012 roku w PKN kontynuowano realizację podprojektu - Portal Polskiego Zasobu Normalizacyjnego - obejmującego zaprojektowanie i wdrożenie bezpiecznego portalu korporacyjnego, zapewniającego możliwość prowadzenia prac normalizacyjnych za pomocą elektronicznych środków komunikacji.

Realizację podprojektu podzielono na 4 etapy:

- Etap 1 - Projekt techniczny – zakończony XI 2010 r.;
- Etap 2 – Dostawa sprzętu i oprogramowania – zakończony II 2011 r.;
- Etap 3 – Wykonanie i wdrożenie Systemu - zakończony XI 2011 r.;
- Etap 4 – Serwis – etap rozpoczęto w 2012 r. i będzie kontynuowany w 2013 r.

W 2012 r. rozpoczęto realizację podprojektu - System cyfrowej sprzedaży produktów i usług. Celem podprojektu jest stworzenie platformy odpowiadającej wymaganiom rynku, ułatwiającej sprzedaż produktów i usług PKN.

Podprojekt został podzielony na 3 etapy:

- Etap 1 – Projekt techniczny - zakończony IV 2012 r.;
- Etap 2 – Wykonanie i wdrożenie - zakończony XII 2012 r.;
- Etap 3 – Serwis – realizacja planowana na lata 2013-2014.

W 2012 r. w PKN rozpoczęto w ramach Portalu e-Norma podprojekt Zarządzanie Wiedzą Normalizacyjną i e-Learning. Podprojekt jest realizacją strategicznego celu PKN polegającego na reorganizacji systemu szkoleń w zakresie normalizacji i dziedzin pokrewnych poprzez stworzenie infrastruktury technicznej, umożliwiającej tworzenie i udostępnianie kursów z zastosowaniem nowoczesnych technologii medialnych w celach zarówno komercyjnych, jak i propagujących normalizację.

Zakończenie podprojektu zaplanowane jest na 2013 r. Podprojekt podzielono na 2 etapy:

- Etap 1 – Projekt techniczny – zakończony X 2012 r.;
- Etap 2 – Wykonanie i wdrożenie – 2013 r.

Na 2013 r. planuje się realizację podprojektu Integracja, polegającego na zintegrowaniu systemów informatycznych PKN wdrożonych w ramach projektów Portal e-Norma cz. I i II.

Warunkiem zrealizowania strategicznych celów PKN na lata 2009-2013 jest wdrożenie wszystkich systemów i rozwiązań zaplanowanych w ramach Projektu Portal e-Norma w Polskim Komitecie Normalizacyjnym cz. II. Projekt jest kontynuacją zakończonego w 2009 r. projektu Portal e-Norma w Polskim Komitecie Normalizacyjnym cz. I.

Wszystkie działania wchodzące w skład projektów służą organizowaniu i wspieraniu działalności normalizacyjnej zgodnie z rozwiązaniami europejskimi i międzynarodowymi, przy aktywnym udziale krajowych ekspertów. Ponadto zapewniają stałe podnoszenie jakości świadczonych przez PKN usług i produktów poprzez wprowadzenie środków technicznych niezbędnych do tworzenia dokumentów normalizacyjnych oraz narzędzi umożliwiających rozszerzenie konkurencyjności produktów i usług PKN poprzez rozbudowę i rozszerzenie kanałów dystrybucji.

Należy podkreślić, że podprojekty są ze sobą ściśle powiązane. Zwirtualizowane zasoby (podprojekt Wirtualizacja zasobów) będą wykorzystane w procesie tworzenia dokumentów normalizacyjnych (Portal Polskiego Zasobu Normalizacyjnego, Zarządzanie Wiedzą Normalizacyjną) jak i działalności komercyjnej PKN (Cyfrowy System Sprzedaży, e-Learning).

Ponadto w ramach projektów informatycznych (poza Portalem) rozbudowano i zmodernizowano infrastrukturę teleinformatyczną.

W 2012 roku WIF przygotował niezbędną dokumentację i na jej podstawie dostosował, wprowadzając nowe standardy bezpieczeństwa, infrastrukturę IT na potrzeby integracji Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji zgodnym z wymaganiami normy PN-ISO/IEC 27001 z System Zarządzania Jakością zgodnym z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001.

W 2012 roku zgodnie z założeniami uzyskano i utrzymano poziom dostępności i ciągłości zasobów - w 2012 r. wyniósł on 95,74% (wg zasad dobrej praktyki IT poziom ten powinien wynieść co najmniej 95%).

© storm - Fotolia.com

PRODUKTY I USŁUGI

PRODUKTY I USŁUGI

Sprzedaż norm, innych produktów i licencji

W zakresie promocji sprzedaży norm i wydawnictw normalizacyjnych:

- ukazały się 3 banery (SZN, lex-norma badania nieniszczące, Społeczna odpowiedzialność);
- powstało 6 ulotek (lex- norma badania nieniszczące, EN 16001:2009, Społeczna odpowiedzialność, Normalizacja, Wykaz norm lex-norma budownictwo, Wykaz aktów prawnych lex-norma budownictwo);
- ukazała się reklama w każdym numerze w „Wiadomościach PKN. Normalizacja” (12 wydań);
- co miesiąc wydawany jest miesięcznik „Informacje o przebiegu i wynikach prac normalizacyjnych” (12 wydań);
- przygotowano nowe strony internetowe lex-norma budownictwo plus (A i AW) oraz premium (A i AW);
- zorganizowano i uczestniczono w Targach Międzynarodowych BUDMA 2012;
- zorganizowano spotkanie z uczelniami (seminarium marcowe);
- przeprowadzono akcje promocyjne (wysyłka ulotek pocztą tradycyjną), dotyczące publikacji SZBI w praktyce, produktu lex-norma budownictwo, lex-norma badania nieniszczące i prenumeraty PN;
- wykonywano mailingi promujące produkty.

Zestawienie sprzedaży polskich dokumentów normalizacyjnych (PN i PKN) w 2012 r. w podziale na sektory:

Sektor	PN-EN	PN-ISO	Inne	Własne	Razem
SBD	13 796	215	151	1 554	15 716
SCH	7 486	873	48	944	9 351
SEK	1 105	0	8	8	1 121
SEL	3 761	0	115	230	4 106
SET	2 631	10	1 330	142	4 113
SGR	2 022	172	12	1 027	3 233
SHT	11 192	95	13	604	11 904
SLT	4 253	291	9	933	5 486
SMC	6 536	490	47	812	7 885
SNI	3	0	0	0	3
SOB	1 588	95	117	174	1 974
SPU	3 734	69	10	392	4 205
SRZ	1 492	634	174	1 796	4 096
STI	1 726	969	251	104	3 050
SUS	64	0	0	10	74
SZP	7 526	1 422	342	1 341	10 631
SZŚ	5 780	792	25	1 041	7 638
Razem	74 695	6 127	2 652	11 112	94 586

e-Dostęp

Nowa usługa umożliwiająca dostęp on-line do aktualizowanego na bieżąco zbioru norm określonego przez klienta. Może to być dowolny zbiór lub zbiór z zakresu jednego lub więcej ICS (Międzynarodowa Klasyfikacja Norm). Treść wytypowanych norm umieszczana jest na serwerze PKN.

lex-norma

Nowa usługa umożliwiająca dostęp on-line do aktualizowanych na bieżąco aktów prawnych i norm w nich powołanych z dziedziny budownictwa. Teksty norm i rozporządzeń zaprezentowano również w formie ujednoliconej. Poruszanie się ułatwiają hiperłącza pomiędzy rozporządzeniami a normami. Zbiór umieszczony jest na serwerze PKN.

Aplikacja SZN PKN (System Zarządzania Normami)

Aplikacja umożliwia klientom uporządkowanie (wyszukiwanie norm w zbiorze wg różnych kryteriów) i zarządzanie (zgodnie z otrzymaną licencją, która określa liczbę użytkowników jednoczesnego dostępu) zbiorem Polskich Norm i jego aktualizację. Aplikacja wraz ze zbiorem norm umieszczona jest na serwerze klienta.

Sprzedż usług: szkoleń normalizacyjnych, oznakowywania Znakiem Zgodności z Polską Normą oraz informacji specjalistycznej

Szkolenia dla klientów zewnętrznych przeprowadzone w 2012 r.

W 2012 r. zorganizowano 12 szkoleń, w których wzięło udział 205 osób.

Przeprowadzono szkolenia z następujących zagadnień:

- Normy dla wyrobów stalowych
- Korzystanie z norm w praktyce
- Audytor wewnętrzny SZBI
- Nowe wymagania prawne dotyczące wyrobów budowlanych
- Szkolenie dla Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego
- Polskie Normy w systemie prawnym
- Normalizacja i certyfikacja jako przedmiot nauczania
- Powoływanie się na normy w przepisach
- Szkolenie dla studentów SGGW
- Normalizacja i jej implikacje społeczne.

Certyfikacja wyrobów na Znak PN i Keymark

Polski Komitet Normalizacyjny jest właścicielem praw autorskich do Polskich Norm. Jest w związku z tym jedyną organizacją w Polsce mającą uprawnienia do certyfikacji i przyznawania prawa do stosowania Znaku Zgodności z PN w zakresie wszystkich norm znajdujących się w zbiorze Polskich Norm. Inne jednostki certyfikujące upoważnione przez Prezesa PKN mogą prowadzić certyfikację na Znak PN tylko w zakresie norm, na które posiadają akredytację.

Dane liczbowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. przedstawiają się następująco:

- jednostki certyfikujące wyroby – JCW posiadające upoważnienie Prezesa PKN do prowadzenia certyfikacji na zgodność z PN i przyznawania prawa do stosowania Znaku PN: **4** (przybyła 1 JCW w porównaniu do roku 2011);
- ważne certyfikaty PN: **5** (1 certyfikat odnowiony + 3 certyfikaty nowe w porównaniu do roku 2011);
- liczba postępowań certyfikacyjnych przeprowadzonych przez PKN w roku 2012: **3**;
- ważne certyfikaty Keymark w zakresie SDG-5 Wy-

roby do izolacji cieplnej w budownictwie: 8 (akredytowana do SDG-5 jednostka COBRPIB Katowice przeprowadziła audyty nadzoru i utrzymała ważność dotychczasowych 3 certyfikatów zgodności na znak Keymark oraz wydała 5 nowych certyfikatów);

- dochody (netto) uzyskane z certyfikacji na Znak PN w roku 2012:

W celu budowy pozycji Znak PN jako znaku konsumenckiego przeprowadzono akcje promocyjne skierowane do każdej z trzech wyróżnionych grup klientów PKN: producentów, współpracujących JCW oraz konsumentów. Akcje promocyjne Znak PN:

- kampania reklamowa w mediach (internet/prasa) poprzez zamieszczenie 10 reklam, promocja Znak PN i PKN z zastosowaniem gadżetów reklamowych, roll-upów, informacji multimedialnych w czytelni PKN itp.;
- promocja Znak PN w „Wiadomościach PKN. Normalizacja” oraz w „Quality News” – 3 artykuły i 1 wywiad;
- udział pracowników WCR w szkoleniach, seminariach i spotkaniach z potencjalnymi zainteresowanymi Znakiem PN: 2 szkolenia zewnętrzne PKN „Stosowanie norm w praktyce”; szkolenie w Urzędzie Zamówień Publicznych; szkolenie w Zakładach Azotowych PUŁAWY - udział w seminarium poświęconym usługom Facility Management;
- wdrożenie Polityki rabatowej dla posiadaczy certyfikatów PN, JCW i innych partnerów PKN.

Najważniejszym jednak osiągnięciem w zakresie certyfikacji na Znak PN było przeprowadzenie certyfikacji przez PKN i zrealizowanie własnymi siłami WCR trzech zakończonych przyznaniem certyfikatu PN postępowań w tym zakresie. Pozwoliło to na sprawdzenie i optymalizację zmian wprowadzonych w roku 2011.

Celem dalszych działań PKN jest budowanie pozycji Znak i przekonanie interesariuszy, że Znak PN ma istotne znaczenie w dobrowolnym systemie oceny zgodności wyrobów, daje on bowiem większą pewność co do jakości oznaczonego nim wyrobu oraz gwarancję, że zarówno wyrób, jak i proces jego wytwarzania są okresowo badane i nadzorowane przez niezależną stronę trzecią.

Certyfikacja systemów – PKN jako jednostka prowadząca certyfikację

W 2012 r. Polski Komitet Normalizacyjny przeprowadził 9 audytów nadzoru Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji w uczelniach wyższych, które w roku 2011 otrzymały Świadectwa Stosowania Bezpieczeństwa Informacji. Celem tych audytów była ocena adekwatności i skuteczności SZBI oraz ustosunkowanie się do rekomendacji z poprzedniego auditu (lub identyfikacja obszarów potencjalnego doskonalenia). Wszystkie uczelnie potwierdziły ciągłą zgodność z wymaganiami normy PN-ISO/IEC 27001:2007, a pozytywny wynik pozwolił na utrzymanie ważności Świadectw Stosowania SZBI.

Działalność wydawnicza 2012

Wydawnictwa zwarte PKN

Prace wydawnicze związane z publikowaniem wydawnictw zwartych PKN mają na celu przygotowanie dokumentów i opracowań normalizacyjnych w postaci elektronicznej (wzorcowy plik PDF, dodatkowy zapis w formacie xml), która umożliwi ich rozpowszechnianie w dowolnej formie:

- wydanie papierowe – natychmiastowy druk na żądanie;
- plik PDF – bezpośrednie pobranie przez klienta w sklepie internetowym;
- nagranie PDF na CDR – w gotowym zestawie tematycznym lub określonym przez klienta.

Polskie Normy i Dokumenty Normalizacyjne

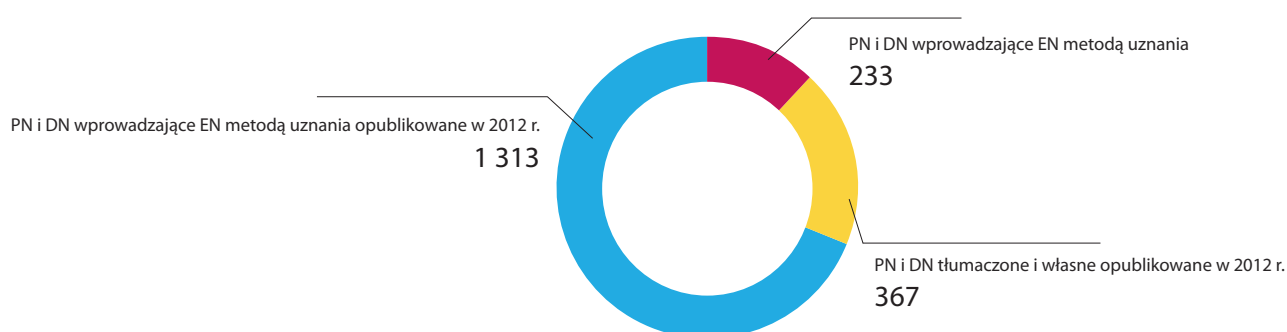
Łącznie rozszerzono zbiór PN i DN w formie elektronicznej o zapis PDF 1 913 PN/DN - do wykorzystania w sprzedaży i pracach normalizacyjnych, w tym:

- zeskanowano i przygotowano PDF 233 PN archiwalnych, sprzed 1997 r.;

- wykonano skład, korekty, opublikowano i przygotowano PDF 367 PN/DN własnych i tłumaczonych (w tym 1 zatwierdzona w 2011 r., 366 zatwierdzonych w 2012 r.). Do opublikowania w 2012 r. pozostały 84 PN zatwierdzone w październiku, listopadzie i grudniu 2012 r.;
- osiągnięto wskaźnik jakości: średni czas publikacji PN/DN własnych i tłumaczonych mierzony w dniach od daty zatwierdzenia do daty opublikowania PN – 14 dni kalendarzowych;
- przygotowano PDF z zapisem 1 313 PN/DN wprowadzających EN w języku oryginału metodą uznania, w tym 1 299 zatwierdzonych w 2012 r. i 14 archiwalnych – zatwierdzonych w latach 2002-2008;
- osiągnięto wskaźnik jakości: średni czas udostępnienia PN wprowadzających EN metodą uznania mierzony w dniach od daty zatwierdzenia do daty udostępnienia PDF - 3 dni kalendarzowe.

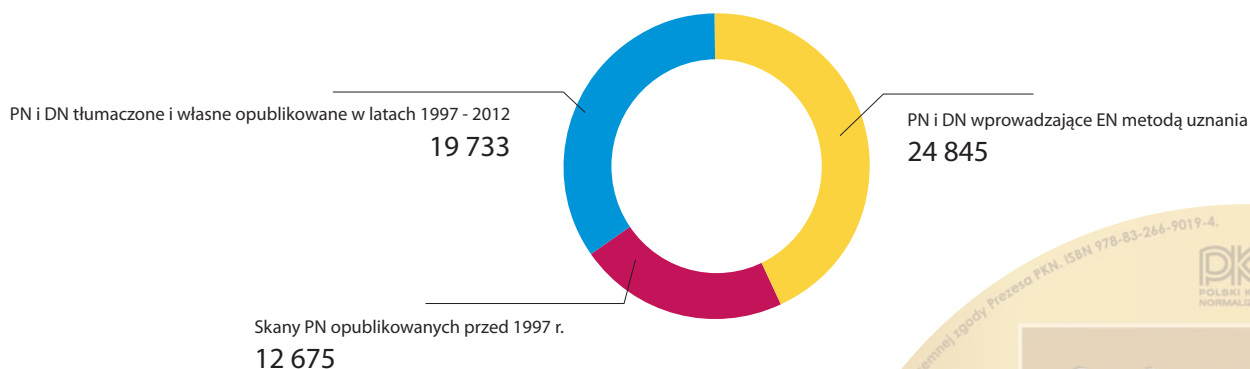
Przyrost zbioru PN i DN w formacie PDF w 2012 r.

	Rodzaj dokumentu	Liczba PN/DN w formacie PDF
1	PN opublikowane przed 1997 r.	233
2	PN i DN tłumaczone i własne opublikowane w 2012 r.	367
3	PN i DN wprowadzające EN metodą uznania opublikowane w 2012 r.	1 313
Razem		1 913

Zbiór dokumentów PN i DN w formacie PDF (stan na dzień 31.12.2012 r.)

	Rodzaj dokumentu	Liczba PN/DN w formacie PDF
1	Skany PN opublikowanych przed 1997 r.	12 675
2	PN i DN tłumaczone i własne opublikowane w latach 1997 - 2012	19 733
3	PN i DN wprowadzające EN metodą uznania	24 845
Razem		57 253

Inne wydawnictwa zwarte PKN

W 2012 r. opublikowano dwa opracowania do rozpowszechnienia w formie papierowej i elektronicznej:

- **Systemy zarządzania energią**

Tłumaczenie robocze Normy Europejskiej EN 16001:2009, wycofanej w 2011 r., opublikowane w porozumieniu z KT 304 ds. Aspektów Systemowych Dostawy Energii Elektrycznej ze względu na zainteresowanie użytkowników polską wersją językową normy. Publikacja nie ma statusu Polskiej Normy.

- **Normalizacja – wydanie II**

Wydanie rozszerzone o nowe zagadnienia związane ze społeczną odpowiedzialnością oraz normalizacją w zarządzaniu: zarządzanie energią, zarządzanie ryzykiem, system zarządzania jakością w lotnictwie. W publikacji zostały zaktualizowane i uzupełnione rozdziały dotyczące krajowej działalności normalizacyjnej, finansowania działalności normalizacyjnej oraz Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem.

Wirtualizacja zasobów PKN

W 2012 r. przekształcono do formatu xml blisko 25 000 PDF z zapisem treści PN i DN. Zbiór PN i DN w formacie xml liczył na dzień 31.12.2012 r. ponad 33 500 dokumentów i obejmował wszystkie dokumenty aktualne.

© Jakub Jirsák - Fotolia.com

ZASOBY LUDZKIE

ZASOBY LUDZKIE

Zatrudnienie

W Polskim Komitecie Normalizacyjnym w 2012 roku zatrudnienie planowane wynosiło 267 etatów pracowników i 3 etaty członków kierownictwa, łącznie 270 etatów.

Średnie zatrudnienie w 2012 roku wynosiło 256 pełnozatrudnionych, w tym 3 członków kierownictwa.

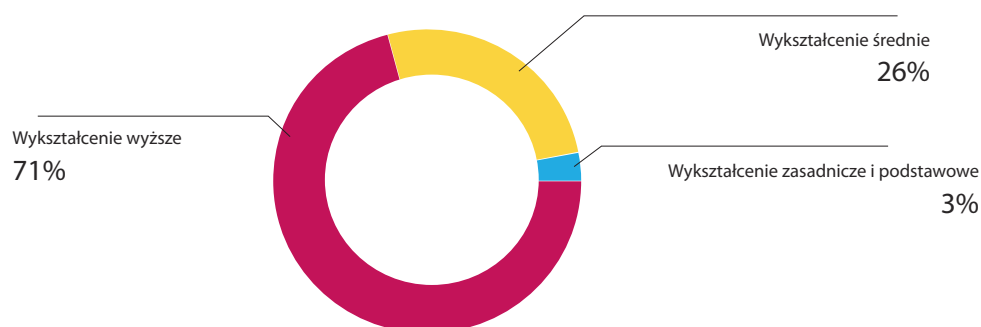
W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. z PKN odeszło 21 osób, zatrudniono 19 osób.

Nabór kandydatów do pracy odbywa się w drodze otwartego postępowania kwalifikacyjnego, prowadzonego na podstawie ogłoszenia zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej PKN. W roku 2012 przeprowadzono 15 konkursów, w wyniku których zatrudniono 12 osób.

Według danych na dzień 31 grudnia 2012 r. na 267 pracowników zatrudnionych w PKN, 144 było zatrudnionych w pionie normalizacyjnym, wykonując zadania bezpośrednio związane z organizacją prac normalizacyjnych.

Struktura wykształcenia pozostaje od kilku lat na podobnym poziomie. Na dzień 31 grudnia 2012 r. w PKN zatrudnionych było 71% pracowników z wyższym wykształceniem, w tym 8 osób ze stopniem doktora; 26% ze średnim oraz 3% z zasadniczym i podstawowym.

Struktura wykształcenia wśród pracowników

Szkolenia

Dbając o rozwój zatrudnionych osób, PKN organizuje szkolenia dla pracowników. Były one realizowane w następujących formach:

- Szkolenia specjalistyczne** (kursy, konferencje, fora) organizowane przez instytucje zewnętrzne – skierowano 63 pracowników na 34 szkolenia.
- Szkolenia organizowane przez PKN.**

W 2012 roku odbyło się 5 szkoleń:

- ISM & ISA Refreshing
- Fakturowanie w systemie SAP
- Szkolenie dla audytorów wiodących normy ISO/ IEC 20000:2011
- Bezpieczeństwo i Higiena Pracy
- Profesjonalna Obsługa Klienta

Łącznie w kursach zorganizowanych przez PKN uczestniczyło 103 pracowników PKN.

Nauka języków obcych

Pracownicy PKN mają możliwość szkolenia swoich umiejętności językowych na kursach języków obcych.

- Nauka języka angielskiego: w 2012 r. pracownicy PKN kontynuowali naukę języka angielskiego. W Warszawie zajęcia były prowadzone przez zewnętrzną szkołę językową; w kursie uczestniczyło 58 osób.

W Łodzi 5 osób kontynuowało naukę na kursach indywidualnych.

- Nauka języka rosyjskiego: w 2012 roku pracownicy PKN kontynuowali naukę języka rosyjskiego. Zajęcia prowadziła zewnętrzna szkoła językowa, w kursie uczestniczyło 6 osób. Od września 2012 r. zajęcia były kontynuowane przez inną szkołę językową - liczba uczestników kursu wynosiła 9 osób.

Dofinansowanie do nauki w szkołach wyższych

W Polskim Komitecie Normalizacyjnym z dofinansowania do nauki skorzystały 3 osoby.

© Archerix- Fotolia.com

FINANSE

FINANSE

Wykonanie planu finansowego

Podstawą prawną prowadzenia gospodarki finansowej i rachunkowości w PKN są:

1. Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych;
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.);

4. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 38, poz. 207 z późn. zm.);
5. Zarządzenie Nr 33 Prezesa PKN z dnia 26 września 2012 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji finansowej w Polskim Komitecie Normalizacyjnym;
6. Zarządzenie Nr 25 Prezesa PKN z 2 lipca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Polskim Komitecie Normalizacyjnym;

W 2012 r. podstawą gospodarki finansowej był Roczny Plan zatwierdzany przez Prezesa PKN. Plan ten obejmuje wydatki i dochody budżetowe.

Dochody budżetowe

Dochody PKN są dochodami niepodatkowymi i dotyczą rozdziału 75002 – Polski Komitet Normalizacyjny. PKN osiąga dochody z następujących źródeł:

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.	Plan 2012 r.	Wykonanie 2012 r.
1.	Wpływy ze sprzedaży Polskich Norm i wydawnictw własnych oraz z tytułu działalności informacyjnej PKN	9 267	11 605	8 180
2.	Wpływy z opłat za koncesje i licencje	0	360	220
3.	Wpływy z tytułu szkoleń	108	105	47
4.	Sprzedaż składników majątkowych	6	0	5
5.	Wpływy z najmu i dzierżawy	9	10	4
6.	Wpływy z różnych dochodów	177	15	182
Razem:		9 567	12 095	8 638

Kwoty w tys. zł

Dochody PKN zrealizowane w 2012 r. wyniosły 8 638 tys. zł, czyli 71,42 % dochodów planowanych.

Dochody zaplanowano i wykonano w jednym dziale 750 - Administracja publiczna i rozdziale 75002 PKN.

W strukturze dochodów w 2012 r. najwyższą pozycję w wysokości 8 180 tys. zł stanowiły dochody z tytułu sprzedaży Polskich Norm, wydawnictw własnych oraz z tytułu działalności informacyjnej. W kwocie tej zawarte były odsetki 12 tys. zł. Dochody z tytułu norm na zamówienie wynosiły 80 tys. zł. Dochody z tytułu szkoleń dla klientów zewnętrznych 47 tys. zł.

Wpływy z tytułu koncesji i licencji wynosiły 220 tys. zł.

Dochody w 2012 r. były niższe od planowanych o 3 457 tys. zł i niższe od wykonania roku 2011 o 929 tys. zł. Wykonanie dochodów w tej pozycji jest uzależnione przede wszystkim od zainteresowania nabywców, zarówno krajowych jak i zagranicznych, Polskimi Normami. W związku z powyższym nie jest możliwe precyzyjne zaplanowanie dochodów na dany rok budżetowy. Spadek sprzedaży produktów normalizacyjnych w 2012 r. był spowodowany złą kondycją finansową kontrahentów PKN.

Wpływy z różnych dochodów w 2012 roku były wyższe od planowanych o 167 tys. zł i wyższe od wykonania w roku 2011 o 5 tys. zł. Na tę kwotę składały się m.in.: honoraria płacone przez zagraniczne jednostki normalizacyjne tytułem sprzedaży zagranicznych norm klientom z Polski i wpływy z lat ubiegłych.

Wydatki budżetowe

PKN jest finansowany z:

- działu 750 – Administracja publiczna, rozdział 75002 - Polski Komitet Normalizacyjny
- działu 752 – Obrona narodowa, rozdział 75212 – Pozostałe wydatki obronne.

Plan wydatków budżetowych wg ustawy budżetowej na 2012 r. wynosił 33 820 tys. zł.

Wykonanie planu wydatków w 2012 r.

Planowana kwota wydatków	Zrealizowano	Nie zrealizowano
33 820	31 422	2 398
100%	93%	7%

Kwoty w tys. zł

W 2012 r. wykonanie wydatków inwestycyjnych było niższe od planu o 128 tys. zł.

W 2012 r. wykonanie wydatków bieżących było niższe od planu o 2 270 tys. zł.

Przyczyną niższego od planowanych wykorzystania wydatków bieżących była kontynuacja wprowadzonych przez Prezesa PKN działań zmierzających do obniżenia kosztów. Realizowano zapoczątkowaną w 2009 roku politykę cenową norm, promującą sprzedaż w wersji elektronicznej. Obniżono koszty zużycia papieru oraz eksploatacji i serwisu maszyn drukarskich. Ograniczono zużycie energii elektrycznej. Korzystano z systemu rejestracji każdej operacji drukowania i kopiowania. Dokonywano bieżącej analizy kosztów telefonów stacjonarnych i komórkowych. W dalszym ciągu ograniczono liczbę prenumerowanych czasopism i literatury fachowej. Ograniczono liczbę delegacji krajowych poprzez wykorzystywanie sprzętu do telekonferencji.

Prezes PKN dokonywał przeniesień planowanych wydatków, w granicach uprawnień, na podstawie art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240).

PKN nie udziela żadnych dotacji, nie uczestniczy w programach wieloletnich, nie tworzy funduszy motywacyjnych.

WYKAZ KOMITETÓW TECHNICZNYCH I KOMITETÓW ZADANIOWYCH

KT działające w ramach tematyki Sektora Budownictwa i Konstrukcji Budowlanych

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
102	Podstaw Projektowania Konstrukcji Budowlanych
108	Kruszyw i Kamienia Budowlanego
128	Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji Metalowych
169	Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć
179	Ochrony Ciepłej Budynków
180	Bezpieczeństwa Pożarowego Obiektów
193	Elementów Prefabrykowanych z Betonu Komórkowego i Elementów Niezbrojonych z Betonu Lekkiego Kruszywowego
194	Gipsu i Wyrobów z Gipsu
195	Prefabrykatów z Betonu
196	Cementu i Wapna
197	Płytek i Sanitarnych Wyrobów Ceramicznych
198	Szkła
199	Nawodnień, Odwodnień i Budownictwa Hydrotechnicznego
211	Wyrobów do Izolacji Ciepłej w Budownictwie
212	Budowy i Utrzymania Dróg
213	Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Betonu i Konstrukcji Zespolonych
214	Wyrobów Bitumicznych i Polimerowych do Izolacji Wodochronnych w Budownictwie
215	Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Drewna i z Materiałów Drewnopochodnych
232	Zasad Sporządzania Dokumentacji Projektowej w Budownictwie
233	Konstrukcji Murowanych
234	Elementów do Pokryć Dachowych
251	Obiektów Mostowych
252	Projektowania Konstrukcji Murowych
253	Akustyki Architektonicznej
254	Geotechniki
274	Betonu
278	Wodociągów i Kanalizacji
279	Ciepłownictwa, Ogrzewnictwa i Wentylacji
307	Zrównoważonego Budownictwa
308	Oceny Uwalniania Substancji Niebezpiecznych z Wyrobów Budowlanych
312	Robót Ziemnych

KT działające w ramach tematyki Sektora Chemii

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
12	Materiałów Wybuchowych i Wyrobów Pirotechnicznych
141	Tworzyw Sztucznych

KT działające w ramach tematyki Sektora Chemii cd.

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
155	Barwników, Półproduktów Barwnikarskich, Pigmentów i Wypełniaczy
156	Nawozów
168	Wyrobów z Tworzyw Sztucznych
175	Farb i Lakierów
184	Klejów
185	Ochrony Drewna i Materiałów Drewnopochodnych
186	Gumy i Wyrobów Gumowych
201	Kosmetyków i Wyrobów Chemii Gospodarczej
222	Przetworów Naftowych i Cieczy Eksploatacyjnych
223	Gazów Technicznych
249	Analizy Chemicznej
269	Bezpieczeństwa Chemicznego
289	Ceramiki Technicznej

KT działające w ramach tematyki Sektora Elektroniki

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
60	Energoelektroniki i Przyrządów Półprzewodnikowych
67	Elektrycznej Aparatury Medycznej
69	Bezpieczeństwa Urządzeń Pomiarowych, Sterujących i Sprzętu Laboratoryjnego
71	Elektrycznych Przyrządów Pomiarowych do Pomiaru Wielkości Elektromagnetycznych
105	Elektroakustyki oraz Rejestracji Dźwięku i Obrazu
241	Podzespołów Elektromechanicznych
266	Aparatury Jądrowej
282	Techniki Światłowodowej
290	Technik Specjalnych w Elektryce
291	Urządzeń Laserowych i Bezpieczeństwa przy Promieniowaniu Optycznym
293	Podzespołów RC, Obwodów Drukowanych i Montażu Powierzchniowego
294	Przyrządów Piezoelektrycznych, Podzespołów Magnetycznych i Materiałów Ferrytowych

KT działające w ramach tematyki Sektora Elektryki

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
4	Techniki Światłowej
54	Chemicznych Źródeł Prądu
56	Maszyn Elektrycznych Wirujących oraz Narzędzi Ręcznych i Przenośnych o Napędzie Elektrycznym
61	Elektrycznego Wyposażenia Trakcyjnego
62	Sprzętu Elektroinstalacyjnego
63	Elektrycznego Sprzętu Powszechnego Użytku
70	Przełączników Elektrycznych i Elektroenergetycznej Automatyki Zabezpieczeniowej
72	Elektroenergetycznego Sprzętu Ochronnego i do Prac pod Napięciem

KT działające w ramach tematyki Sektora Elektryki cd.

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
73	Projektowania i Eksploatacji Urządzeń Elektroenergetycznych o Napięciu Powyżej 1 kV Prądu Przemianowego (1,5 kV Prądu Stałego) oraz Ograniczników Przepięć
74	Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Wysokonapięciowej
75	Bezpieczników Elektroenergetycznych
76	Izolatorów
78	Elektrotermii Przemysłowej
79	Transformatorów Energetycznych
80	Ogólnych w Sieciach Elektroenergetycznych
81	Przekładników i Transformatorów Małej Mocy
267	Elektrycznego Sprzętu Rolniczego oraz Elektrycznego Sprzętu dla Zakładów Zbiorowego Żywnienia
281	Bezpieczeństwa Maszyn pod Względem Elektrycznym

KT działające w ramach tematyki Sektora Elektrotechniki

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
8	Terminologii, Dokumentacji i Symboli Graficznych, Oznaczeń Wielkości i Jednostek Miar w Elektryce
53	Kabli i Przewodów
55	Instalacji Elektrycznych i Ochrony Odgromowej Obiektów Budowlanych
65	Prób Środowiskowych Wyrobów Elektrycznych
68	Pomiarów i Badań Wysokonapięciowych
77	Aparatury Rozdzielczej i Sterowniczej Niskonapięciowej
143	Elektryczności Statycznej
303	Materiałów Elektroizolacyjnych
304	Aspektów Systemowych Dostawy Energii Elektrycznej

KT działające w ramach tematyki Sektora Górnictwa

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
30	Geologii, Geofizyki i Wiertnictwa Małośrednicowego
31	Górnictwa Nafty i Gazu
64	Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem
124	Transportu Kopalnianego
125	Udostępniania i Eksploatacji Złóż Kopalin
144	Koksu i Przetworzonych Paliw Stałych
164	Bezpieczeństwa w Górnictwie
220	Naturalnych Paliw Stałych
221	Górnictwa, Przeróbki i Analiz Rud
226	Mechanicznej Przeróbki Węgla
227	Górnictwa Odkrywkowego
275	Techniki i Zagrożeń w Górnictwie
285	Górnictwowych Maszyn i Urządzeń Dołowych

KT działające w ramach tematyki Sektora Hutnictwa

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
28	Materiałów Ogniotrwałych
29	Analiz Chemicznych Rud, Koncentratów i Metali
33	Metalurgii Proszków
106	Korozji i Ochrony przed Korozją Materiałów Metalowych
123	Badań Własności Metali
126	Rur Stalowych
127	Surowców Hutniczych i Stali
145	Stali Jakościowych i Specjalnych
146	Kształowników Stalowych
153	Stalowych Blach Cienkich
165	Spawania i Procesów Pokrewnych
219	Ciężkich Metali Nieżelaznych
225	Lekkich Metali Nieżelaznych
262	Obróbki Ciepłej Metali
301	Odlewnictwa

KT działające w ramach tematyki Sektora Logistyki, Transportu i Pakowania

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
17	Pojazdów i Transportu Drogowego
18	Statków i Techniki Morskiej
19	Lotnictwa i Kosmonautyki
101	Dźwignic, ich Zespołów i Części
131	Dźwigów, Schodów i Chodników Ruchomych
133	Opakowań
135	Opakowań Metalowych i Zamknięć
138	Kolejnictwa
162	Logistyki, Kodów Kreskowych i Gospodarki Magazynowej
163	Lin i Transportu Linowego
187	Opon, Obręczy i Zaworów
230	Małych Statków
245	Urządzeń Transportu Ciągłego Ogólnego Stosowania
248	Wózków Jezdniowych
265	Komunikacji Miejskiej

KT działające w ramach tematyki Sektora Maszyn i Inżynierii

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
5	Chłodnictwa, Pomp Ciepła, Klimatyzatorów i Sprężarek
13	Maszyn do Robót Ziarnych i Drogowych oraz Żurawi Samojezdnych
14	Maszyn i Urządzeń dla Budownictwa, Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Górnictwa Skalnego
15	Maszyn i Urządzeń dla Przemysłu Spożywczego, Handlu i Gastronomii

KT działające w ramach tematyki Sektora Maszyn i Inżynierii cd.

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
16	Ciągników i Maszyn Rolniczych i Leśnych
47	Pomp i Turbin Wodnych
48	Podstaw Budowy Maszyn
50	Automatyki i Robotyki Przemysłowej
112	Przekładni Zębatych
130	Aparatury Chemicznej, Zbiorników i Butli do Gazów
132	Silników Spalinowych
137	Urządzeń Ciepłno - Mechanicznych w Energetyce
160	Napędów i Sterowań Hydraulicznych
206	Obrabiarek i Narzędzi Skrawających do Metali oraz Oprzyrządowania Przedmiotowego i Narzędziowego
207	Obróbki Ubytkowej i Przyrostowej oraz Charakterystyki Warstwy Wierzchniej
208	Napędów i Sterowań Pneumatycznych
210	Armatury Przemysłowej i Rurociągów Przemysłowych
236	Części Złącznych i Narzędzi Montażowych
240	Maszyn i Urządzeń do Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Mieszanek Gumowych
246	Ochrony Radiologicznej
263	Sprzętu do Gromadzenia i Usuwania Odpadów Komunalnych
268	Obrabiarek, Narzędzi i Urządzeń do Obróbki Drewna
277	Gazownictwa
299	Technologii i Maszyn do Obróbki Plastycznej Metali

KT działające w ramach tematyki Sektora Nanotechnologii i Innowacji

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
314	Nanotechnologii

KT i KZ działające w ramach tematyki Sektora Obronności i Bezpieczeństwa Powszechnego

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
52	Systemów Alarmowych Włamania i Napadu
176	Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia
177	Projektowania i Produkcji Uzbrojenia i Sprzętu Wojskowego
244	Sprzętu, Środków i Urządzeń Ratowniczo-Gaśniczych
264	Systemów Sygnalizacji Pożarowej
273	Mechanicznych Urządzeń Zabezpieczających
306	Bezpieczeństwa Powszechnego i Ochrony Ludności
Numer KZ	Komitet Zadaniowy do spraw
501	Usług w Zakresie Systemów Bezpieczeństwa Pożarowego i Alarmowych Systemów Zabezpieczeń

KT działające w ramach tematyki Sektora Produktów Powszechnego Użytku

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
2	Sportu i Rekreacji
20	Skóry i Obuwia
22	Odzieżownictwa
23	Maszyn Włókienniczych i Pokrewnych
24	Surowców Włókienniczych
25	Mas Włóknistych, Papieru, Tektury i ich Przetworów
26	Wyrobów Włókienniczych
27	Pokryć Podłogowych i Palności Wyrobów Włókienniczych
100	Wyrobów z Drewna i Materiałów Drewnopochodnych
107	Technicznych Wyrobów Włókienniczych
142	Geosyntetyków
237	Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek
239	Jubilerstwa

KT działające w ramach tematyki Sektora Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
3	Mikrobiologii Żywności
35	Mleka i Przetworów Mlecznych
36	Zbóż i Przetworów Zbożowych
37	Ryb i Przetworów Rybnych
38	Przetworów Owocowych i Warzywnych
39	Tytoniu i Wyrobów Tytoniowych
40	Pasz
82	Wyrobów Spirytusowych
87	Chowu i Hodowli Zwierząt
88	Żywności Mrożonej
90	Uprawy Roli i Ogrodnictwa
92	Nasion Roślin Oleistych, Tłuszczów Roślinnych i Zwierzęcych oraz ich Produktów Ubocznych
93	Mięsa, Jaj i ich Przetworów
110	Surowców i Przetworów Zielarskich
181	Gospodarki Leśnej
200	Koncentratów Spożywczych, Skrobi i Produktów Dietetycznych
229	Kawy, Herbaty i Kakao
235	Analizy Żywności
287	Biotechnologii
310	Systemów Zarządzania Bezpieczeństwem Żywności

KT działające w ramach tematyki Sektora Technik Informatycznych i Komunikacji

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
11	Telekomunikacji
103	Urządzeń i Systemów Audio, Wideo i Podobnych
104	Kompatybilności Elektromagnetycznej
170	Terminologii Informatycznej, Kodowania Informacji i Techniki Biurowej
171	Sieci Komputerowych i Oprogramowania
172	Identyfikacji Osób, Podpisu Elektronicznego, Kart Elektronicznych oraz Powiązanych z nimi Systemów i Działań
173	Interfejsów i Budynkowych Systemów Elektronicznych
182	Ochrony Informacji w Systemach Teleinformatycznych
183	Bezpieczeństwa Urządzeń Informatycznych, Telekomunikacyjnych i Biurowych
271	Bankowości i Bankowych Usług Finansowych
288	Multimediów
297	Informacji Geograficznej
302	Zastosowania Informatyki w Ochronie Zdrowia
309	Biometrii

KT i KZ działające w ramach tematyki Sektora Usług

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
259	Poczty
313	Usług Ochrony przed Szkodnikami
Numer KZ	Komitet Zadaniowy do spraw
500	Usług Solaryjnych
503	Facility Management
504	Rynku Nieruchomości

KT działające w ramach tematyki Sektora Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
6	Systemów Zarządzania
7	Badań Nieniszczących
9	Niezawodności
10	Zastosowań Metod Statystycznych
49	Optyki i Przyrządów Optycznych
51	Pomiarów Przemysłowych Wielkości Nielektrycznych
158	Bezpieczeństwa Maszyn i Urządzeń Technicznych oraz Ergonomii - Zagadnienia Ogólne
204	Rysunku Technicznego i Dokumentacji Technicznej
242	Informacji i Dokumentacji
243	Symboli i Znaków Graficznych
256	Terminologii, Innych Zasobów Językowych i Zarządzania Treścią
257	Metrologii Ogólnej
270	Zarządzania Środowiskowego

KT działające w ramach tematyki Sektora Zagadnień Podstawowych i Systemów Zarządzania cd.

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
276	Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy
298	Geodezji
305	Społecznej Odpowiedzialności
311	Konserwacji Dóbr Kultury

KT i KZ działające w ramach tematyki Sektora Zdrowia, Środowiska i Medycyny

Numer KT	Komitet Techniczny do spraw
1	Osób Niepełnosprawnych
21	Środków Ochrony Indywidualnej Pracowników
115	Hałasu w Środowisku
119	Jakości Wody - Problemy Podstawowe
120	Jakości Wody - Badania Mikrobiologiczne i Biologiczne
121	Jakości Wody - Badania Chemiczne - Substancje Nieorganiczne
122	Jakości Wody - Badania Chemiczne - Substancje Organiczne
157	Zagrożeń Fizycznych w Środowisku Pracy
159	Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych w Środowisku Pracy
161	Jakości Powietrza Wnętrz
190	Biologii Gleby
191	Chemii Gleby
192	Ogólnych i Fizyki Gleby
216	Odpadów
247	Materiałów Medycznych i Biomateriałów
280	Jakości Powietrza
283	Materiałów Stomatologicznych
284	Sprzętu, Narzędzi i Urządzeń Medycznych Mechanicznych
295	Sterylizacji
296	Dezynfekcji i Antyseptyki
300	Medycznych Badań Laboratoryjnych In Vitro
Numer KZ	Komitet Zadaniowy do spraw
502	Usług Chirurgii Estetycznej

